

Ὡ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ' 20-21).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 • ΤΕΥΧΟΣ 21

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΣ ΣΥΓΚΡΗΤΙΣΜΟΣ

Τὴ στιγμή πού τυπώνεται τό τεύχος αὐτό ἔχει ἤδη πραγματοποιηθεῖ ἡ Διαθρησκειακή Συνάντηση τῶν Βρυξελλῶν, τήν ὁποία συνεκάλεσε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος (19 καί 20 Δεκεμβρίου 2001). Εἶναι ἐπίσης προγραμματισμένες ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στό Ἰράν, ἡ διαθρησκειακή συνάντηση στήν Ἀσσίζη ὑπό τήν ἐποπτεία τοῦ πάπα (24 καί 25 Ἰανουαρίου) καί ἡ συνάντηση Χριστιανῶν

Ἑβραίων καί Μουσουλμάνων στήν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου (21 ἕως 23 Ἰανουαρίου).

Οἱ τρεῖς αὐτές Διαθρησκειακές Συναντήσεις ἐντός ἐνός μόλις μηνός καί ἡ ἐπίσκεψη στό Ἰράν, στήν ὁποία τό Φανάρι φαίνεται νά ἀποδίδει ἰδιαίτερη σημασία, προσδιορίζουν τό στίγμα τῆς ἐπιταχυνομένης προσπάθειας συγκλίσεως τῶν θρησκειῶν ἐξ ἀφορμῆς τῶν γεγονότων τῆς 11ης Σεπτεμβρίου στίς Η.Π.Α. καί τῶν παρεπομένων τους.

Τό έδαφος για παρόμοιες συναντήσεις έχει προετοιμασθεΐ συστηματικά τά τελευταΐα χρόνια, μέ εξέχουσα περίπτωση τή συνάντηση και τίς συμπροσευχές τής Ἀσσίξης τό 1986.

Ἡ προβαλλομένη ἀναγκαιότης τοῦ διαλόγου και τής συνεργασίας για τήν εΐρήνη, δέν μπορεΐ ὁμως καθόλου νά δικαιολογήσει τίς συγκρητιστικές διολισθήσεις.

Ἡ συνείδηση τής Ἐκκλησίας ἀπορρίπτει τίς ἀλλόκοτες μΐξεις τῶν συναντήσεων και τῶν συμπροσευχῶν αὐτῶν.

Αὐτήν ἀκριβῶς τή συνείδηση ἐκφράζοντας τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1998 Καθηγηταΐ Πανεπιστημίου, Καθηγούμενοι Ἱερῶν Μονῶν και ἄλλοι ἀξιόλογοι κληρικοί ἐπέδωσαν «Ἐπόμνημα περί Οἰκουμενισμοῦ» στόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο.

Παραθέτουμε ἐδῶ ἕνα μικρό ἀπόσπασμα τοῦ βαρυσημάντου ἐκείνου Ἐπομνήματος.

*«Ὁ διαθρησκειακός Οἰκουμενισμός καλπάζει. Δέν μένει εΐς τά ὅρια ἐνός φιλοσοφικοῦ ἢ κοινωνικοῦ διαλόγου. Προχωρεΐ εΐς θεολογικόν ἐπίπεδον και προσπαθεΐ νά εὔρη κοινά σημεΐα πίστεως μεταξύ ὀρθοδόξων και ἑτεροθρήσκων. Δέν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τάς βασικάς διαφοράς. Διακηρύττει ὅτι και εΐς τάς λοιπάς θρησκείας, και μάλιστα τάς μονοθεϊστικές, ὑπάρχει σωτηρία. Οὕτως ἀνατρέπει τήν θεμελιώδη χριστιανικήν πίστιν ὅτι **“οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ἢ σωτηρία· οὐδέ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπό τόν οὐρανόν τό δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεΐ σωθῆναι ἡμᾶς”**¹, και τό **“ἐάν ἡμεΐς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω”**².*

Ὁ διαθρησκειακός συγκρητισμός σχετικοποιεΐ τήν εὐαγγελικήν ἀλήθειαν.

Προχωρεΐ ἀκόμη οὔτος και εΐς τό λατρευτικόν ἐπίπεδον. Ὁρθόδοξοι Ἱεράρχαι ἢ και Πρωθιεράρχαι συμμετέχουν εΐς πανθρησκειακὰς ἐκδηλώσεις ὡς τής Ἀσσίξης ἢ εΐς κοινὰς συμπροσευχὰς και δοξολογίας μεθ' ἑτεροδόξων και ἑτεροθρήσκων, και δὴ Ἰουδαίων και Μουσουλμάνων. Διερωτᾶται τίς, ποῖον Θεόν δοξολογοῦν; Τόν Ἰεχωβά, τόν Ἀλλάχ, ἢ τόν ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθέντα Τριαδικόν Θεόν;

Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐκήρυττον εΐς τάς Συναγωγὰς, ἀλλά Ἰησοῦν Χριστόν και τοῦτον Ἐσταυρωμένον³, διό και ἠκολούθουν διωγμοί, φυλακίσεις, βασανιστήρια και θάνατοι.

Οἱ προσευχόμενοι ἐν Ἀσσίξη Ὁρθόδοξοι διά τήν εΐρήνην παρὰ τό πλευρόν ἀκόμη και εΐδωλολατρῶν και μάγων, πῶς λησμονοῦν τό τοῦ Ἀποστόλου: **“Μή γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γάρ μετοχή δικαιοσύνης και ἀνομίας; τίς δέ κοινωνία φωτὶ πρός σκότος; τίς δέ συμφώνησις Χριστῷ πρός Βελίαλ; ἢ τίς μερίς πιστῷ μετά ἀπίστου; τίς δέ συγκατάθεσις ναῶ Θεοῦ μετά εΐδώλων;”**⁴, και τό **“οὐ δύνασθε τραπέξης Κυρίου μετέχειν και τραπέξης δαιμονίων”**⁵;

Ὁ στόχος τοῦ Ἐπομνήματος ἦταν νά βοηθήσει ὥστε νά λειτουργήσει και στό προκείμενο θέμα ἢ αὐτοσυνειδησία τής Ἐκκλησίας μας και μέσω τής συνοδικότητος νά ἀπορριφθεΐ ὅ,τι ξένο πρός τήν πίστη και τήν παράδοσή μας.

Δυστυχῶς ἢ σεπτῇ Ἱεραρχία δέν ἀσχολήθηκε τότε μέ τό Ἐπόμνημα ἐκεῖνο.

Εΐναι ὄριμες πλέον οἱ συνθήκες, μετά τά προβλήματα που ἐδημιούργησε ἢ ἐπίσκεψη τοῦ πάπα στήν Ἀθήνα τόν παρελθόντα Μάιο και μετά τό νέο κύμα διαθρησκειακῶν διαλόγων, νά ἀξιοποιήσει ἢ σεπτῇ Ἱεραρχία τό «Ἐπόμνημα περί Οἰκουμενισμοῦ» ἀποστασιοποιουμένη ἀπό τά οἰκουμενιστικά ἀνοιγμάτων και τούς συγκρητισμούς. Ἐτσι και πίστη στήν ἀποστολή της ὡς θεματοφύλακος τής ἱερᾶς Παρακαταθήκης τής πίστεώς μας θά φανεΐ και τόν δεινῶς σκανδαλιζόμενο ἀπό τούς συγκρητισμούς και τίς συμπροσευχές πιστό λαό μας θά χαροποιήσει.

Ἡ Συντακτική Ἐπιτροπή

1. Πράξ. δ', 12.

2. Γαλ. α', 8.

3. Α' Κορ. β', 2.

4. Β' Κορ. στ', 14-16.

5. Α' Κορ. ι', 21.

ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΑ

Θεοῦ δῶρον

Τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Γεωργίου,
Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μ. Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους

Ο Ἐκτίστης καὶ Δημιουργός τῶν ἀπάντων, ὁ Πανάγιος Θεός, μᾶς ἔκαμε τό πιό πολῦτιμο δῶρο, τὴν ἐνανθρώπησι τοῦ Μονογενοῦς Του Υἱοῦ. Δέν μᾶς ἔδωσε κάποιον ἐκπρόσωπό Του, ἀλλά τόν ἴδιο τόν ὁμοούσιο καὶ σύνθρονο Υἱό Του. Κατά τὴν προφητεία τοῦ Ἡσαΐου, «οὐ πρέσβυς οὐδέ ἄγγελος ἀλλ' αὐτός ὁ Κύριος ἔσωσεν αὐτούς διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτούς» (Ἡσ. 63, 9). Αὐτό τό μοναδικό δῶρο τό ἔδωσε σέ μᾶς πού τόν πικράναμε καὶ τόν πικραίνουμε, πού ἀθετήσαμε καὶ περιφρονήσαμε τόν σκοπό, γιὰ τόν ὁποῖο μᾶς ἔπλασε, καὶ παραβήκαμε καὶ παραβαίνουμε τίς ἅγιες καὶ σωτήριες ἐντολές Του. Καὶ ὅπως θεολογεῖ ὁ Μέγας Παῦλος, «συνίστησι δέ τὴν ἐαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστός ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε» (Ρωμ. ε', 8). Ὁ Ἅγιος Θεός καὶ ὅταν ἔμεις ἐγίναμε ἀπό υἱοὶ ἐχθροὶ Του δέν μᾶς ἀποστράφηκε, δέν ἐγινε κι Αὐτός ἐχθρός μας, ἀλλά ἔμεινε καὶ φέροθηκε ὡς εὐσπλαγχνος πατέρας.

Θαυμάζουμε καὶ ἐξιστάμεθα γιὰ τό Μυστήριό τῆς ἀπείρου ἀγάπης Του καὶ ψάλλουμε μέ τὴν ἁγία Ἐκκλησία:

«Ὁ ἀχώρητος παντί, πῶς ἐχωρήθη ἐν γαστρὶ;

»ὁ ἐν κόλποις τοῦ Πατρὸς, πῶς ἐν ἀγκάλαις τῆς Μητρὸς;

»πάντως ὡς οἶδεν, ὡς ἠθέλησε καὶ ὡς ηὐδόκησεν·

»ἄσαρκος γὰρ ὢν, ἐνσαρκώθη ἐκόν·

»καὶ γέγονεν ὁ ὦν, ὃ οὐκ ἦν δι' ἡμᾶς·

»καὶ μὴ ἐκστάς τῆς φύσεως, μετέσχε τοῦ ἡμετέρου φυράματος.

»Διπλοῦς ἐτέχθη,

»Χριστός τόν ἄνω, κόσμον θέλων ἀναπληρῶσαι»

(Μηναῖον Δεκεμβρίου, κε').

Γιὰ μᾶς τὰ ἀμαρτωλά παιδιά Του ἔφερε τὰ ἄνω κάτω, ὥστε νὰ ἀναβιδάσῃ τὰ κάτω ἄνω. Ἐλαβε ὅ,τι ἔπλασε ἀλλά δέν εἶχε —τὴν

ἀνθρώπινη φύσι—, γιὰ νὰ μᾶς χαρίσῃ αὐτοῦ δέν εἶχαμε καὶ γιὰ τό ὁποῖον μᾶς ἔπλασε —τὴν θέωσι—.

Θά μπορούσε τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου, τό κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, νὰ συνοψισθῇ στὸν λόγο τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου: «Αὐτός γὰρ ἐνηθρώπησε, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν» (Περὶ τῆς ἐνανθρώπησης τοῦ Λόγου, κεφ. 54). Αὐτό εἶναι τό μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον: «Θεός ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (Α' Τιμοθ. γ' 16). Κατά δέ τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν: «Θεός ὢν τέλειος, ἄνθρωπος τέλειος γίνεται, καὶ ἐπιτελεῖται τό πάντων καινόν καινότατον, τό μόνον καινόν ὑπὸ τόν ἥλιον, δι' οὗ ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ ἐμφανίζεται δύναμις· τί γὰρ μείζον τοῦ γενέσθαι τόν Θεόν ἄνθρωπον;» (Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, κεφ. 46).

Ὁ οὐράνιος Πατέρας μας ἔκανε ὅ,τι ἡ ἀγάπη Του ἐπέβαλε. Τώρα ἀναμένει τὴν ἰδική μας ἀνταπόκρισι, τό ἰδικό μας δῶρο, ἀντίδωρο τῆς ἀγάπης Του. Μᾶς ἀνοιξε τόν δρόμο καὶ μᾶς καλεῖ νὰ τόν ἀκολουθήσουμε. Μᾶς θέλει κοντά Του, γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ. Ὅ,τι καὶ νὰ κάνουμε μακριὰ Του, δέν ἀναπαυόμεθα. Τὰ ἐπιτεύγματα αὐτοῦ τοῦ κόσμου δέν μποροῦν νὰ μᾶς δώσουν τό πλήρωμα πού λαχταροῦ ἡ ψυχὴ μας. Εἴμαστε πλασμένοι γιὰ τὴν θέωσι καὶ χωρὶς αὐτὴν δέν θά ἀναπαυθοῦμε, ὅ,τι ἄλλο καὶ ἐάν ἐπιτύχουμε σ' αὐτόν τόν κόσμο.

Ὁ δρόμος γιὰ τὴν θέωσι τώρα, μετὰ Χριστόν, εἶναι ἀνοικτός. Εἶναι ἰδική μας εὐθύνη νὰ τόν βαδίσουμε.

Ὅσοι πιστοὶ Χριστιανοὶ ἀγωνίζονται τόν καλόν ἀγῶνα τῆς μετανοίας, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἁγίων ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, μιμοῦνται τοὺς ἐξ ἀνατολῶν μάγους, πού προσέφεραν στὸν νεογέννητο Κύριο τὰ δῶρα των, χρυσόν, λίβανον καὶ σμύρναν. Μιμοῦνται ἀκόμη τοὺς θείους ἀγγέλους πού τόν δοξολογοῦσαν, τοὺς ταπεινοὺς ποιμένας πού τόν προσκύνησαν μέ πίστι, καὶ πρό

πάντων τὴν Κυρία Θεοτόκο καὶ τὸν δίκαιο Ἰωσήφ πού ὑπηρετήσαν καὶ συνήρρησαν στό μυστήριό τῆς Σαρκώσεως τοῦ Κυρίου.

Ἐπὶ τοῦ ἁγίου Νικόδημου ὁ ἅγιος Λαζαρος, ἐρμηνεύων τροπάριον τῆς ἔκτης ᾠδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ εἰς τὰ Χριστούγεννα: «Ὁρα δέ, ὅτι ὁ Μελωδὸς λέγει, ὅτι τό παιδίον τοῦτο ἐδόθη εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας· διότι αὐτό δέν ἐδόθη εἰς τοὺς ἀπίστους· δι’ αὐτούς γάρ ὁ Χριστὸς δωρεάν ἐγεννήθη καὶ δωρεάν ἀπέθανεν. Ὅθεν δικαίως κατηγορεῖ αὐτούς ὁ Θεολόγος Γρηγόριος λέγων· “Πρὸς ταῦτα τί φασὶν ἡμῖν οἱ συγκοφάνται; οἱ πικροὶ τῆς θεότητος λογισταί; (οἱ ἄπιστοι καὶ αἱρετικοὶ) οἱ κατήγοροι τῶν ἐπινοημένων; οἱ σκοτεινοὶ περὶ τό φῶς; οἱ περὶ τὴν σοφίαν ἀπαίδευτοι; ὑπὲρ ᾧν ὁ Χριστὸς δωρεάν ἀπέθανε; τὰ ἀχάριστα κρίσματα; τὰ τοῦ πονηροῦ πλάσματα;” (Λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν)».

Ὁταν ὁ Χριστὸς, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, γίνη δεκτός ἀπό τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἐλευθερώνει ἀπό τὴν ἀλογία τῶν παθῶν. Ὅπου δέν βασιλεύει ὁ Χριστός, τὰ πάθη κυριεύουν καὶ βασιλεύουν τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προειδοποιεῖ ὅτι τοὺς ἐσχάτους καιροὺς οἱ ἄνθρωποι θά γίνουν «φίλαντοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι (ἀσεβεῖς), ἄστοργοι, ἄσπονδοι (ἀδιάλλακτοι), διάβολοι (διαβολεῖς), ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι (σκληροί), ἀφιλάγαθοι, προδόται, προπετεῖς, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι» (Β΄ Τιμοθ. γ΄ 2-4).

Παρόμοια συμπτώματα διαπιστώνουμε καὶ στήν ἑλληνική κοινωνία μας. Συμπτώματα πού φανερώνουν καὶ τὴν ἀχαριστία μας πρὸς τὸν εὐεργέτη μας Κύριο.

Δέν θέλω νά σκιάσω τὴν χαρὰ τῆς ἐορτῆς, ἀλλά νά ἀναφερθῶ ἐπιγραμματικά σέ ἀμαρτωλές καταστάσεις, γιὰ τίς ὁποῖες ὅλοι πρέπει νά μετανοοῦμε, νά ἀνησυχοῦμε, νά ἀγωνιζώμεθα, νά προσευχώμεθα.

Ἀντίθετες δυνάμεις προσπαθοῦν φανερῶς καὶ ἀφανῶς νά ἀποχριστιανίσουν τοὺς ὀρθοδόξους λαούς. Σύγχρονοι Ἡρώδαι ζητοῦν νά ἀποκτείνουν «τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου» (Ματθ. β΄, 20). Νά σκοτώσουν τὴν πίστι τῶν

Χριστιανῶν στό «νέον παιδίον, τὸν πρό αἰώνων Θεόν». Ἀποτέλεσμα τῆς ἀμβλύνσεως τῆς πίστεως στόν Θεό εἶναι ἡ ἀμβλυνσις τῶν ἡθῶν. Ἀντιχριστιανικά ἦθη προβάλλονται ὡς ἀπελευθερώσεις τοῦ ἀτόμου καὶ ἐπιδιώκουν νά ἀντικαταστήσουν τὰ ἑλληνορθόδοξα ἦθη μας. Πολλὰ ἀπό τὰ Μ.Μ.Ε. συναγωνίζονται στήν προβολὴ τῆς διαφθορᾶς. Οἱ ἴδιες οἱ μητέρες σκοτώνουν τὰ ἐμβρυά τους μὲ τίς ἐκτρώσεις, ὑπερβαίνοντας καὶ αὐτόν τὸν Ἡρώδη. Οἰκογένειες διαλύονται γιὰ ἀσήμαντες αἰτίες. Ἡ συζυγικὴ πίστις θεωρεῖται παρωχημένη. Τὰ καζίνο καὶ τὰ τυχερὰ παιγνίδια σπρώχνουν τοὺς ἀνθρώπους στήν ἐξαθλίωσι καὶ στίς αὐτοκτονίες. Πεινασμένες γυναῖκες ἀπό τίς ἀνατολικές χῶρες ἐξαπατῶνται καὶ ρίπτονται στὰ διαφθορεῖα. Ὁ παράνομος χρηματισμὸς ὑπευθύνων προσώπων καὶ ἡ δωροδοκία εἶναι συνήθης πρακτικὴ. Τὰ νειάτα μας σαπίζουν μὲ τὰ ναρκωτικά καὶ ὀδηγοῦνται ὡς πρόβατα ἐπὶ σφαγὴν στὰ νυκτερινὰ καταγώγια. Οἱ ντισκοτέκς ἀνοίγουν τό μεσονύκτιο καὶ κλείνουν στίς ἑξὶ τό πρωί, γιὰ νά ἐμποδίζονται ἀπὸ τὸν ἐκκλησιασμό τῆς Κυριακῆς οἱ νέοι πού ξενυχτοῦν σ’ αὐτές. Τὰ παιδικὰ ἔντυπα, τὰ παιγνίδια καὶ τὰ προγράμματα τῆς τηλεοράσεως, πού μάλιστα μεταδίδονται κατὰ τὴν ὥρα τῆς κυριακάτικης Θεῖας Λειτουργίας, προβάλλουν μάγους, μάγισσες καὶ σατανάδες, γιὰ νά ἐθίσουν τὰ παιδιά στήν σατανολατρία. Ἡ χριστιανικὴ κατεύθυνσις τῆς παιδείας καὶ τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν ὅλο καὶ περισσότερο ὑποβαθμίζονται, ὄχι μόνον ἀπὸ ἀνωθεν κατεύθυνσι ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάποιους ἐκπαιδευτικούς πού μεταδίδουν στοὺς μαθητὰς τὸν ἀθεϊσμό.

Πολλὰ νέα παιδιά πάσχουν ἀπὸ ἑλλειψινοήματος, γιὰ τὴν ἑλληνοκοινωνία μας δέν τοὺς προσφέρει στόχους ὑψηλοῦς, γιὰ τοὺς ὁποῖους ἀξίζει νά ζῆ καὶ νά ἀγωνίζεται ἕνας νέος ἄνθρωπος, οὔτε καὶ πρότυπα ἀνωτέρας ζωῆς. Ἡ κρίσις νοήματος καὶ ἡ ἀνεργία ὀδηγεῖ πολλοὺς νέους στήν ἀπελπισία καὶ σέ ἀπονενομημένες διεξόδους.

Ἡ κατάσταση γίνεται ἀκόμη πιό ἀνησυχητικὴ, ὅταν λάβουμε ὑπ’ ὄψιν τὴν διάδοσι τῶν ποικίλων αἱρέσεων πού κατευθύνονται ἀπὸ ἰσχυρὰ ἐξωελληνικὰ κέντρα, τὴν προσπάθεια τῆς παπικῆς διπλωματίας νά διεισ-

δύση στὸν ὀρθόδοξο χῶρο, τοὺς κινδύνους πού μᾶς ἀπειλοῦν ἀπὸ τὴν παγκοσμιοποίησι καὶ τὴν Νέα Τάξι Πραγμάτων πού προωθεῖ τὴν ἐπικράτησι τῆς πανθησκείας μέσῳ πανθησκειακῶν ἐκδηλώσεων. Τὴν Νέα Τάξι καὶ τὴν Νέα Ἐποχὴ ὑπηρετεῖ καὶ ἡ κίνησις ἐπιστροφῆς στὴν θρησκεία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος, διότι τάχα ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ξενόφερτος στὸν τόπο μας ὡς ἔχων ἰουδαϊκὴ τὴν προέλευσι. Σοβαρὴ ἀπειλὴ γιὰ τὴν ἑλληνορθόδοξη ταυτότητα τοῦ λαοῦ μας ἀποτελεῖ ὁ ἐπερχόμενος κίνδυνος ἐκμουςουλμανισμοῦ τῆς χώρας καὶ ἡ ἀνοχὴ πού ἐπιδεικνύεται γι' αὐτό.

Ἔτσι αὐτὰ μαρτυροῦν γιὰ τὴν κρίσι πού περνᾷ ἡ κοινωμία μας. Κρίσι πού στό βάθος ἐκφράζει καὶ ἀποστασία ἀπὸ τὸν Θεὸ τῶν Πατέρων μας. Τό φαινόμενο δέν εἶναι μόνο ἑλληνικό, εἶναι δυστυχῶς παγκόσμιο. Καθὼς γράφει ὁ μακαριστὸς π. Σωφρόνιος Σαχάρωφ: «*Ἐκτός ἀπὸ σπάνιες σχεδὸν περιπτώσεις, ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα ζεῖ σὲ κατάστασι ἀκηδίας. Οἱ ἀνθρώποι ἔγιναν ἀδιάφοροι γιὰ τὴν σωτηρία τους. Δέν ἀναζητοῦν τὴ θεία ζωὴ. Περιορίζονται στὰ σχήματα τῆς σαρκικῆς ζωῆς, στίς καθημερινές ἀνάγκες, στὰ πάθη τοῦ κόσμου καὶ τίς συμβατικές πράξεις*» («*Περί Πνεύματος καὶ Ζωῆς*», σελ. 21).

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Κύριος δέν ἔχει πάρει τό

ἔλεός του ἀπὸ μᾶς. Ὑπάρχει ἀκόμη λαὸς πιστός, λαὸς μετανοῶν, λαὸς προσευχόμενος, λαὸς πού δέν κλίνει τὸ γόνυ στοὺς συγχρόνους Βάαλ. Χάριν αὐτῶν ὁ Κύριος σώζει τὴν πατρίδα μας.

Προσερχόμεθα καὶ ἔμεις ταπεινοὶ προσκυνηταὶ στὴν ἁγία φάτνη τῆς Βηθλεέμ. Μὲ εὐγνώμονα καρδιά δοξολογοῦμε καὶ προσκυνοῦμε τὸν νηπιάσαντα Κύριο. Τὸν παρακαλοῦμε νὰ δεχθῆ τὴν μετάνοια καὶ τὴν πτωχὴ μας ἀγάπη. Νὰ μᾶς χαρίσῃ τὸν θεῖο φωτισμὸ Του, ὥστε νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὴν ἄπειρη ἀγάπη καὶ συγκατάθεσί Του. Νὰ ἐπιβλέψῃ ἰλέψ ὄμματι σὲ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, εἰρηνεύων τοὺς ἡγέτας τῶν λαῶν καὶ τὰ ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα. Νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας σὲ ἀγιότητα βίου καὶ σταθερὴ ὁμολογία τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως, ὥστε τὰ ὀρθόδοξα ποίμνια νὰ τοὺς ἀκολουθοῦν θεαρέστως. Νὰ λάμψῃ τὸ Φῶς τοῦ Εὐαγγελίου στοὺς λαοὺς, πού λόγω ἀπιστίας τὸ ἔχασαν, καὶ στοὺς λαοὺς πού δέν τὸ ἐγνώρισαν. Νὰ ἔλθῃ ἡ ἐπὶ γῆς εἰρήνη καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ εὐδοκία στίς καρδιές μας, στὴν πατρίδα μας, στὸν κόσμον μας.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους
† Ἀρχιμ. Γεώργιος

ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΝΑΔΕΙΞΕΩΣ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ (ΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ)

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ.κ. Δημητρίου

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι,

Ἀπὸ τὴν κριτικὴ παρέμβαση Σεβ. Μητροπολιτῶν γιὰ τίς μητροπολιτικές ἐκλογές ἐφορμώμενος, ἔκρινα ἐπάναγκες νὰ τοποθετηθῶ συνολικά στό καιρῖο ζήτημα τῆς ἀναδείξεως τῶν ἡμετέρων Συνιεραρχῶν... Καταγγέλθηκε ἡ προεδρική αὐταπομόνωση σὲ ὀλιγοπρόσωπο κύκλωμα χρίσεως ὑποψηφίων καὶ ἐτέθη πάλι τὸ ζήτημα τῆς ἀναδείξεως ὡς νέων Μητροπολιτῶν ἀνδρῶν ἐχόντων τὴν

«ἔξωθεν καλὴν μαρτυρίαν» (πρβλ. Α' Τιμ. γ, 7).

1ον) Ἐάν ἔχεται ἀληθείας ἡ πρώτη καταγγελία, τότε ἀντὶ «νέου προφίλ» ἔχουμε ἐκθεμελιωτικὸ εὐτελισμὸ τοῦ Συνδικτικοῦ πολιτεύματος, οἱ δὲ Ἱεράρχες (ἐν ἰσομοιρίᾳ συγκυβερνήτες τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας) ἀντιμετωπιζόμεθα ὡσεὶ... «παπαδάκια» πού θὰ κληθοῦν νὰ παρασταθοῦν στὸν Ἀρχοντα Πρῶτον καὶ τοὺς Ὀφικιάλους. Τὸ ἐπίσης χεῖ-

ριστον (ἐάν εὐσταθοῦν τὰ καταγγελόμενα) εἶναι ὅτι ὑποδεικνύεται στους ὑποψηφίους, ἡ «ἀποτελεσματική» ἐπισκοποποιητική μέθοδος: ὁ κατάλληλος προσεταιρισμός τῆς ὁμάδος χρίσεως ἐπισκόπων. Ἄκομη κι ἂν κάποιος «ἄριστος» ἐξαναγκασθῆ νά ὑποκύψῃ σέ τέτοιες πρακτικές, ἀμφιδάλλω ἂν θά δυνηθῆ νά ὑπερβῆ ἐαυτὸν καί νά μεταβληθῆ ἀπὸ ὀσφυοκάμπτη σέ ὑψιπέτη θεοδρόμο, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Χριστοῦ ἀληθείας...

2ον) Τό κριτήριο τῆς «καλῆς μαρτυρίας ἀπὸ τῶν ἕξωθεν» εἶναι ἡ στοιχειώδης ἐλάσσων προϋπόθεση, τὴν ὁποία ὡστόσο θά μποροῦσαν νά κατέχουν καί κληρικοί ἀμέτοχοι τῆς ἐνθεωτικῆς ἐμπειρίας, ὡς θέλει κατ' ἀπόλυτο μέτρο ἡ ἱερὴ ἐκκλησιαστικὴ μας Παράδοση! Ἐνίστε οἱ ὄντως ἀξιότατοι ἐθεωροῦντο καί ἐπολεμοῦντο ὡς δῆθεν ἀναξιότατοι «ἀπὸ τῶν ἕξωθεν» ἢ καί «ἀπὸ τῶν ἕσωθεν», ὡς συνέδη π.χ. προεκλογικά μὲ τὸν Μ. Βασίλειο ἢ μετεκλογικά μὲ ἄλλους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας! Σήμερα πολλές φορές «ἡ καλὴ μαρτυρία ἀπὸ τῶν ἕξωθεν» συνιστᾷ μᾶλλον τεκμήριο ἀνθρωπάρεσκης προϋπηρεσίας καί κοσμικοῦ συστηματισμοῦ παρὰ θεαρέστου ἐκκλησιαστικῆς προδιακονίας...

Ἄπ. Ἰω. Ρωμανίδης ἔγραφε: «Δέν εἶναι μόνον ἡ καλὴ θέλησις, ἡ καλὴ ἀπόφασις, ἡ ἠθικὴ προᾶξις καί ἡ ἀφομοίωσις εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν πού κάμνει τὸν Ὁρθόδοξο, ἀλλὰ ἡ κάθαρσις, ὁ φωτισμός καί ἡ θέωσις. Τά στάδια αὐτά θεραπείας εἶναι ὁ σκοπός τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μαρτυροῦν τὰ λειτουργικά κείμενα. Ὑποτίθεται ὅτι οἱ κατεξοχὴν θεραπευταί, πού ὀδηγοῦν τοὺς ἀρρώστους εἰς τὰ θεραπευτικά αὐτά στάδια, εἶναι οἱ ἐπίσκοποι καί πρεσβύτεροι... μετὰ ἐνάμισυ αἰῶνα καταστροφικῆς νεοελληνικῆς προπαγάνδας ἐναντίον τοῦ ἡσυχασμοῦ, τέτοιοι κληρικοί σπανίζουν. Ὁ κληρὸς ὅπως τὸν περιγράφει ὁ Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης ἔχει σχεδόν ἀφανισθῆ» («Ρωμαῖοι ἢ Ρωμηοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας», 1, 1984, Πρόλογος).

Στὴν κατ' ἀνάθεσιν τῆς Δ.Ι.Σ. εἰσήγησή μας μὲ τίτλο «Ζητήματα αὐτοκριτικῆς καί ἐπαναπροσδιορισμοῦ τῆς ἐπισκοπικῆς μας εὐθύνης» ἀνέφερα τὰ κριτήρια τῶν κατὰ Χριστὸν πανευφύμων Ἀποστόλων καί Πατέρων,

ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ὁποίων θά ἔπρεπε νά προβαίνομε σέ δοκιμασία τῶν ἐκλογίμων καί ἐκλογή τῶν ἀρίστων.

Τολμῶ νά ὑποβάλω μερικά βασικά ἐρωτήματα:

— ἐάν ἐκλέκτορες μας ἦσαν οἱ Ἅγιοι Πνευματοφόροι Ἱεράρχες (ὧν τὰ πνευματικά δικαιώματα καί τὴν ἐπισκοπικὴ περιωπὴ ἐπικαλούμεθα πρὸς τοὺς ὑφ' ἡμᾶς), ποῖοι ἐξ ἡμῶν θά εἴμεθα ὄχι μόνον ἐκλεγμένοι, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκλόγιμοι;

— μήπως θητεύομε σέ μιὰ πρόσκαιρη ἐξουσιαστικὴ διαπάλη, ὑποθηκεύοντες καί τὸ ἡμέτερον αἰῶνιο μέλλον καί τὸ θεόσωστο παρὸν τῆς Ἐκκλησίας μας;

— εἶναι κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ οἱ ἐκλογές μας ἢ κατ' ἀνοχήν;

— οἱ ἐκλέκτορες μήπως ἔχουμε τὴν ἐντύπωση ὅτι ἐκχωροῦμε ἀπλῶς γενναιόδωρες εὐλογίες, ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν προσωπικὴ μας εὐθύνη ἐνώπιον τοῦ ἀναποδράστου κριτηρίου γιὰ τὴν καθ' ἐκάστην ἐκλογή προσωπικῆ ψῆφο;

— μὲ ποιά κριτήρια ἐπιλέγομε; τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῶν ἱ. Κανόνων, τῶν θεοφόρων Πατέρων ἢ ἀναπαράγοντες ἐαυτοὺς ἀπλῶς καί μόνον ὡς πρόσωπα διοικήσεως ΝΠΔΔ;

Πολλά χρήζουν ἀναθεωρήσεως στὸ ἰσχύον σύστημα διαλογῆς ὑποψηφίων καί ἐκλογῆς τῶν ἐκλογίμων...

Ἄφενός νά ἀλλάξῃ ἄρδην τὸ σύστημα τῆς προεπιλογῆς καί ἀφετέρου νά παύσῃ ἐπιτέλους ἡ πρακτικὴ τῆς προεκλογικῆς χρίσεως ἐνός μόνου υποψηφίου καί τῆς παρωθήσεως τῆς Ἱεραρχίας στὴ μονοπρόσωπη ἐκλογή ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ.

Γιὰ νά ἀποσεισθοῦν ἀκόμη καί οἱ ὑπόνοιες περὶ ποικίλων παρασκηνιακῶν συναλλαγῶν ἢ καί ἐξωσυνοδικῶν παρεμβάσεων. Τοιοῦτου εἶδους μεθοδεύσεις θά ἐκλείψουν μὲ θεσμικά μέτρα, ἱεροκανονικῶς καθιερούμενα ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία.

α) Ἀπὸ τὸ στάδιο τῆς ἐγγραφῆς τῶν υποψηφίων στὸν κατάλογο τῶν ἐκλογίμων, μὲ τὴν θεσμοθέτηση εἰδικῶν μέτρων ἐπιλογῆς πρέπει νά λάβῃ γνώση ἡ Ἱεραρχία τῶν δυνατο-

τήτων εκάστου και έπειτα να προχωρή στην έγγραφη του στόν κατάλογο εκλογίμων (βλ. ήμέτερον «Ζητήματα αυτοκριτικής»).

β) Κατά τίς εκλογές να προτείνωνται όπωσδήποτε πλείονες ύποψήφιοι για κάθε Μητρόπολη, και ή Ίεραρχία να άφήνεται ελεύθερη κι άνεπηρέαστη, άφου προηγηθή επί Συνόδου συζήτηση για τους επικρατεστέρους.

Ίσως θά έπρεπε να καθιερώσουμε, μέ άλλαγή του Καταστατικού Χάρτη στό σημείο αυτό, **τήν διά ψήφου κατάρτιση τριπροσώπου και τήν διά κλήρου τελική ανάδειξη, κατά τό πρότυπο τής πρώτης ΄Αποστολικής εκλογής.** Τοιουτοτρόπως άπομειώνεται ή δική μας ευθύνη. ΄Επαφίεται στην Πρόνοια του Θεού έμφανέστερη ή πρόκριση.

Πάντως, άκόμη και μέ τόν ισχύοντα Καταστατικό Χάρτη, δυνάμεθα να προχωρούμε τίς εκάστοτε εκλογές άποφεύγοντες τήν κατ' άποκλειστικότητα χρίση ενός, όπερ συνιστά πολλάκις έμπαιγμό τής ιερότητας τής εκλογής και τής σοβαρότητας τής Ίεραρχίας. Πρέπει μέ ύποδειγματική αυτοσυγκράτηση να δεσμευθοΰμε άπαντες στό ζήτημα αυτό, αναλογιζόμενοι τίς τεράστιες πνευματικές ευθύνες μας...

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι,

μαθητεύων πρωτίστως έγώ τίς Πατερικές ύπομνήσεις, προκρίνω να κατακλείσω τήν μετ' άχειρας άναφορά μου μέ τά Χρυσοστομικά λόγια: «Δέ νομίζω ότι είναι πολλοί άνάμεσα στούς ιερείς εκείνοι που σώζονται, αλλά πολύ περισσότεροι είναι εκείνοι που χάνονται, και αίτία είναι πώς αυτό τό λειτουργημα χρειάζεται γενναία ψυχή. Διότι έχει πολλές άνάγκες που τόν αναγκάζουν να εξέλθη άπό τό γνωστό χαρακτήρα του και χρειάζεται άπό παντού μυρίους όφθαλμούς... ΄Ωστε, **άν έσπευδε κάποιος να πη ότι ή άρχιερωσύνη είναι για τήν προστασία του ποιμνίου, κανένας δέν θά τήν δεχόταν άμέσως. Τώρα δέ, όπως ακριβώς τίς κοσμικές έξουσίες, έτσι επιδιώκουμε κι αυτή.** Διότι, για να δοξασθοΰμε, για να τιμηθοΰμε άπό τούς άνθρώπους, χάνουμε τή σωτηρία κοντά στό Θεό».

Τουλάχιστον άς διασφαλίσουμε ως κόρην όφθαλμού τήν τοιαύτην ευαισθησία και συναισθηση ευθύνης μέ τόν τρόπο άναδείξεως των διαδόχων συνιεραρχών μας.

Γουμένισσα, 30.11.2001

μνήμη ΄Αποστόλου ΄Ανδρέου

*΄Ελάχιστος εν Χριστώ άδελφός
† Ο Γουμενίσσης Δημήτριος*

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρός τήν Δ.Ι.Σ. για τό μάθημα τής Σεξουαλικής ΄Αγωγής

Μακαριώτατε ΄Αγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ΄Αγιοι Συνοδικοί
Μητροπολίται τής Διαρκούς ΄Ιεράς Συνόδου.

Μέ τόν προσήκοντα υίκόν σεβασμόν αλλά και μέ πλήρη συνείδηση τής ιερατικής μας ευθύνης ως ποιμένων τής ΄Εκκλησίας του ΄Αρχιποίμενος Χριστού, έπιθυμοΰμε να έπισημάνουμε τά κάτωθι σχετικά μέ τό θέμα τής εισαγωγής στη Δευτεροβάθμια ΄Εκπαίδευση

του μαθήματος «Σεξουαλική ΄Αγωγή - Διαφυλικές σχέσεις»:

Α. Φρονοΰμε ταπεινώσ και μέ άγαθή πρόθεση ότι ή Σεξουαλική «΄Αγωγή» - έφεξής Σ.Α. - μέσα άπό τίς προτεινόμενες δομές, έρχεται σε άκρα αντίθεση μέ τήν περί άνθρωπίνου σώματος θεολογία τής ΄Εκκλησίας μας.

Στήν ποιμαντική και έξομολογητική μας πρακτική τά όρια τής χρήσεως του σώματος είναι σαφή και όσον άφορā τήν γενετήσια λειτουργία άποτυπώνονται τίς διατυπώσεις του ΄Αποστόλου Παύλου: «... τό σώμα ου τή πορνεία αλλά τῷ Κυρίῳ και ό Κύριος τῷ σώ-

ματι», όπως επίσης «Μή πλανᾶσθε ἀδελφοί πόρνοι, μοιχοί, μαλακοί... Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν». Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ἡ κατάσταση στή σημερινή κοινωνία ἀποδίδεται μόνον ἀπό τήν ἀποφορά τοῦ Ἀποστόλου πρὸς τοὺς Κορινθίους: «... ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία». (Α΄ Κορ. 5,1)

Πολλά πράγματα αὐτονόητα πρὶν λίγο καιρὸ ἔχουν ἤδη χαθεῖ γιὰ τήν συλλογική ἠθική συνείδηση τοῦ Ἑλληνα ἀκόμη καὶ τοῦ πιστοῦ καὶ ἡ μάχη δίδεται ἀπλά νά καθυστερήσουμε τήν ἐρήμωση τοῦ πνευματικοῦ ὀρίζοντα τοῦ ποιμνίου μας.

Ὅμως, Ἁγιοὶ Συνοδικοί, ἡ εἰσαγωγή τέτοιου τύπου καὶ ἐπιπέδου Σ.Α., θά σημάνει τήν ἐγκατάσταση τῆς πορνικῆς θύελλας πού μαστιγώνει τὰ παιδιά μας κυριολεκτικὰ μέσα στὶς ψυχές τους. Χωρὶς ἴχνος ὑπερβολῆς, τὸ μόνο στήριγμα τῆς φυσικῆς αἰδοῦς τοῦ σύγχρονου νέου εἶναι αὐτὸ πού συμβολίζει ἡ Ἐκκλησία ὡς ἠθική προτροπή καὶ συμβουλευτική μέσω τῆς οἰκογένειας καὶ τοῦ σχολείου, ὅπου βέβαια, ἡ γονεϊκὴ φροντίδα καὶ ἡ σχολικὴ μέριμνα δὲν ἔχουν ἀλωθεῖ ἀπὸ τήν δεδομένη κρατικὴ ἀδυναμία ἀλλὰ καὶ ἀδιαφορία νά κατανοηθεῖ - λόγω ἀντεκκλησιαστικῶν προκαταλήψεων - ἡ περὶ ἐγκρατείας καὶ ἀγνότητος χριστιανικὴ θέση.

Διότι εἶναι ἄλλο πράγμα ὁ ἐκ τῶν ἔξω πειρασμός, ὅσο ἀκατανίκητος κι' ἂν φαίνεται, καὶ ἄλλο ἡ ἐκ τῶν ἔσω κατεδάφιση κάθε ἠθικοῦ ἐρείσματος διὰ τῆς ἐπισήμου σχολικῆς ἀγωγῆς.

Β. Ἄς μποῦμε ὅμως στήν κριτικὴ τοῦ προτεινομένου μαθήματος, βάσει τοῦ σχολικοῦ ἐγχειριδίου - βιβλία μαθητῆ καὶ καθηγητῆ - τὰ ὅποια μελετήσαμε.

Δέν θά παραθέσουμε μία λέξη πρὸς λέξη ἀναίρεση, ἀλλὰ μόνο γενικὲς διαπιστώσεις: λόγω τοῦ ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ βιβλίου εἶναι ἐντελῶς ξένο μέ τήν Ἐκκλησιαστικὴ ὀπτική τέτοιων ζητημάτων, σεβόμενοι τήν ἐλευθερία τῆς γνώμης αὐτῶν πού τὸ ἔγραψαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸ μας.

Ἡ θεωρητικὴ βάση στήν ὁποία στηρίζεται τὸ μάθημα καὶ συντάσσεται τὸ βιβλίο εἶναι ἀρκούντως συγκεχυμένη, ἀκριβῶς ἐπειδὴ αὐτὸ πού ὀρίζεται καὶ προτείνεται ὡς «Σ.Α.» εἶναι ἓνα συνονθύλευμα ἀπὸ ἐπιμέρους γνω-

στικά ἀντικείμενα διαφόρων εἰδικότητων: Ἱατρικῆς, Ψυχολογίας, Ψυχιατρικῆς, Νοσηλευτικῆς, Παιδαγωγικῆς, Νομικῆς κ.ἄ., μέ ἀσαφῆ ὄρια, ἄρα καὶ ἀμηχανία γιὰ τὸ ποιοὶ εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἀποδέκτες καὶ ποιὲς εἶναι οἱ ἀρμοδιότητες τῶν διδασκόντων.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Σ.Α. πάσχει ἀπὸ ἐλλιπὴ αὐτοαναγνώριση ὡς ξεχωριστὴ εἰδικότητα. Παραδείγματος χάριν κανεὶς δέν μᾶς λέει θετικά ἐάν εἶναι σωστὸ νά εἰσαχθεῖ ὡς μάθημα ἢ νά παραμείνει ἓνα εὐρύτερο πρόγραμμα, ὅπως ἡ Ἀγωγή Ὑγείας. Οὔτε τὸ ἐάν ἡ Σ.Α. ἔχει ὀφέλη ἢ ὄχι, (ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ὄχι μόνο δέν ἔχει ἀλλὰ χειροτερεύει τὰ γενετήσια θέματα). Ἐπίσης μέ ποιά κριτήρια τήν εἰσάγουμε, ἔτσι ὅπως εἰσάγεται καὶ μέ ποιά κριτήρια τήν ἀποτιμοῦμε;

Ἐντύπωση προξενεῖ σ' ὅποιον τὸ ξεφυλλίζει, ἡ εἰσαγωγή στό βιβλίο τοῦ μαθητῆ, πού ἀξιολογεῖ τὸ «Λάθος» στή ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀπαραίτητη διαδικασία ὄχι μόνο στή μάθηση ἀλλὰ καὶ στήν ἐμπειρία. Χρησιμοποιεῖται δέ ὡς τὸ ἰσχυρότερο μεθοδολογικὸ ἐργαλεῖο, στό βιβλίο τοῦ καθηγητῆ, στό νά πείσει γιὰ τήν ἀναγκαιότητα τῆς ἐπιδιώξεως ἐμπειριῶν σχετικῶν μέ τὸ θέμα καὶ νά ἐξαλείψει τυχόν φόβους, ἀναστολές καὶ ταμποῦ τὰ ὅποια κατὰ τὸ βιβλίο ἔχουν ἐπισωρευτεῖ στὰ μυαλά τῶν μαθητῶν! Ἐστιάζεται λοιπὸν ἡ πρόοδος τῆς προσωπικότητος τοῦ μαθητῆ στήν υἱοθέτηση τῆς διαδικασίας ἐμπειροῦ ἐλέγχου: «δοκιμὴ-λάθος». «Διότι», ὅπως ἀναφέρεται, «ἔτσι προχωρεῖ ἡ ζωὴ στή Φύση ἢ ὁποία κάνει λάθη καὶ τὰ διορθώνει», ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο, μόνο ἔτσι προοδεύει ἡ γνώση στήν Κοινωνία». Ἐξ ἄλλου τὸ λέει καὶ ὁ Νίτσε-«ἂν δέν πεθάνεις θά γυεῖς πιὸ δυνατός»! Τὸ τραγουδάει ὁ Πορτογάλου καὶ οἱ Πύξ-Λάξ ἐπενδύοντας μέ μουσικὴ τοὺς στίχους τῆς Μάρως Βαμβουνάκη.

Τὸ συμπέρασμα ἐξάγεται ἀβιάστως: Κάντε λοιπὸν πολλὰ λάθη, νέοι τῆς Ἑλλάδος, ἂν θέλετε νά προχωρήσετε μπροστά, εἰδικὰ στὸν σεξουαλικὸ τομέα. Μὴ φοβᾶστε! Ἄν δέν πεθάνετε, θά γυεῖτε πιὸ δυνατοὶ! Σᾶς προστατεύει ἡ ἴδια ἡ στόφα πού εἴσατε φτιαγμένοι, δηλαδή ὁ ἑαυτὸς σας! ΑΥΤΟΣ εἶναι τὸ κέντρο, ὁ σκοπὸς σας!

Ἡ Φιλαυτία, λοιπὸν ἐπενδυμένη ὡς αὐτο-

γνωσία, αναδεικνύεται ή ύψιστη ἀρετή τοῦ νέου ἀνθρώπου! Εἶναι χαρακτηριστικό τό πῶς τελειώνει τό βιβλίο: «Ἐγὼ ἀγάπα τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ἴδού, θαυμάστε ἀντίστροφη ἐρμηνευτική: Ὁ πλησίον μας εἶναι ὁ διαφοροετικός ἀπό ἐμᾶς, ὁ Ἀλβανός, ὁ Φιλλιπινέζος, γενικά αὐτός πού δέν ἐμπίπτει σέ ρατσιστικές προδιαγραφές καί μέ τόν ὁποῖο δέν σέ διαφοροποιεῖ **τίποτα** πιά σέ πνευματικό ἐπίπεδο. Εἴμαστε **ὄλοι τό ἴδιο πράγμα** μέσα στό χόαρη τῆς παγκοσμιοποιημένης Νέας Ἐποχῆς (βλέπε: Κρεατομηχανῆς), διότι τό ἀντίθετο θά ἦταν ρατσισμός!!

Ὅμως ὑπάρχει καί συνέχεια:

Ὁ κατ' ἐξοχήν ἄλλος εἶναι ὁ **ἐαυτός** μας. Αὐτόν τόν ἄγνωστο «Ἐαυτό» πρέπει νά ἐξερευνήσουμε διά τῆς σεξουαλικότητας, πλησιάζοντας τόν ἴδιο τό σκοπό τῆς ὑπαρξῆς μας. Ἴσως τόν ἴδιο τό Θεό!

Ἴσως νά εἶναι λίγο τραβηγμένη ἡ παρακάτω σύγκριση, ἀλλά αὐτό ἀκριβῶς πρεσβεύει τό σύστημα τῆς λεγομένης Ταντρικῆς σεξουαλικῆς ἀλλαγῆς.

Τήν ἐξερεύνηση δηλαδή τοῦ Ἐαυτοῦ θεωρουμένου ὡς αὐτοσκοποῦ, διά μέσου τῆς σεξουαλικότητας. Ἡ «τεχνική» αὐτή, ἐφαρμόζεται ἀπό ἀνατολικοῦ τύπου θρησκευόμενα καί ἀπό πολλές ἀποκρυφιστικές καί νεογνωστικές παραθρησκευτικές παραφυάδες στίς ὁποῖες κυρίαρχη θέση ἔχουν οἱ διάφορες ψυχαναλυτικές θεωρίες καί πρακτικές.

Στή συνέχεια τοῦ βιβλίου ἀναπτύσσονται διάφορα θέματα λίγο-πολύ ἀδιάφορα, ψυχολογικῆς ὕφης, γύρω ἀπό τό ρόλο καί τήν ψυχοδυναμική ἀνάπτυξη τῶν δύο φύλων, τό νόημα τῆς ἀτομικῆς ταυτότητος καί τοῦ κοινωνικοῦ χώρου τοῦ νέου, τή σημασία τῆς εἰκόνας τοῦ σώματος, κ.ἄ.

Μέ τό ἔξυπνο καί παιδαγωγικά εὐπεπτο τρῦκ τῆς χρήσης τῆς καρικατούρας, πού παραπέμπει ἀνεπίγνωστα τό μαθητή στά κόμικς, ἐπιχειρεῖται ἡ ταύτιση τοῦ φυσικοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου μέ τό ὑποβιδασμένο καί ἀλλοιωμένο ἠθικά πρότυπο πού προβάλλει τό βιβλίο.

Ἄλιμονο ἂν ἡ προσωπικότητα τοῦ ἐφήβου ταυτιστεῖ μέ τό ἀνθρωπάκι πού διατρέχει τίς σελίδες καί τό ὁποῖο ὁ ὁποιοσδήποτε μπορεῖ νά τό χειριστεῖ, νά κάνει τό ὅ,τιδήποτε! Τρι-

σαλίμονο δέ ἂν τό ὕψιστο θέμα τοῦ σωματικοῦ ἔρωτα πού γιά τήν πατερική μας παράδοση εἶναι τύπος τοῦ πρὸς τόν Θεό ἔρωτος, ὑπαγορευθεῖ μόνο μέσα ἀπό προειλημμένα σκιστάκια καί τεχνικές ἰατρικοῦ ἢ ψυχοθεραπευτικοῦ τύπου, δεδομένου τοῦ ἀπεριοριστοῦ πορνογραφικοῦ περιγύρου πού κατακλύζει τίς αἰσθήσεις τοῦ νέου ἀνθρώπου καί δέν προστατευθεῖ κάτω ἀπό τήν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου, πού μέ κάθε ὑπεθυνότητα καί ἐπισημότητα διαχειρίζεται ἡ Ἐκκλησία.

Ἀκολουθεῖ τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ βιβλίου μέ καθαρά ἰατρική ὕλη, ὅπου μέ πολύ προσεγμένες φράσεις καί στή κατάλληλη ὀπτικά θέση, περνάει μέ ἐντυπωσιακά «ψυχρό» καί ἀντικειμενικό ἀλλά καί ἀναμφισβήτητο τρόπο ὅτι ἡ Προφύλαξη στόν Ἐρωτα ταυτίζεται μέ τήν Ὑγεία. Ἄν δέ ἐκτιμήσουμε σωστά, παρατηρώντας τό πῶς δομεῖται τό θέμα θά καταλήξουμε στήν παρακάτω οὐσιαστική γιά τή κατανόησή μας ἐξίσωση:

Σεξουαλική ἀγωγή=Χρήση προφυλακτικοῦ.

Τό συμπέρασμα αὐτό διασταυρώθηκε καί ἀπό τή συμμετοχή στά σεμινάρια τοῦ Σεξολογικοῦ Ἰνστιτούτου, πού εἶναι ὁ φορέας, εἰσηγητῆς στήν πράξη, στά πλαίσια τοῦ Προγράμματος Ἀγωγῆς Ὑγείας, τοῦ μαθήματος «Σεξουαλική Ἀγωγή-Διαφυλικές σχέσεις».

Ἐκεῖ τό πράγμα δηλώθηκε ξεκάθαρα στους συμμετέχοντες ὅταν ἡ ἐνημέρωση προχώρησε σέ πιό πρακτικά θέματα. Δέν ἀποκλείεται δέ πέραν τῶν παρατιθεμένων, στό βιβλίο εἰκόνων καί ἡ δίντεο-προβολή τῆς χρήσεως τοῦ προφυλακτικοῦ ἢ καί ἡ ζωντανή ἐπίδειξη τῆς «τεχνικῆς» σέ ἀνδρικό μόριμανικιν. Ἐκεῖ τουλάχιστον σπρώχνουν τό μυαλό νά πάει οἱ σχετικές περιγραφές τοῦ βιβλίου τοῦ μαθητῆ στό κεφάλαιο περί ἀντισυλήψεως.

Τό ἐπιχείρημα φανταζόμαστε θά εἶναι ἀφοπλιστικότατο: «Τί θέλετε; εἶναι προτιμότερο νά ὑπάρξει ἀνεπιθύμητη ἐγκυμοσύνη καί μάλιστα στήν ἐφηβεία ἢ νά κολλήσει τό παιδί σας AIDS;». Βεβαίως στό βιβλίο δέν παραλείπονται καί τά ὑπόλοιπα ἀξεσουάρα: λιπαντικές σπερμοκτόνες ἀλοιφές κ.λπ.

Τελικά, ἂν καί δηλώνεται τό ἀντίθετο, ὁ μέγας φίλος εἶναι ἡ ἡδονή καί ἡ καλοπέρα-

ση. Ἐπὶ τὴν ἄλλη ὁ ἐχθρὸς, ἂν καὶ δὲν δηλώ-
νεται, εἶναι ἡ Γονιμότητα καὶ ἡ Ἐγκράτεια.

Φωτίζεται λοιπὸν ἄλλη μιά πτυχή τῆς
«ἀνάγκης» εἰσαγωγῆς τῆς σεξουαλικῆς
ἀγωγῆς. Εἶναι ἡ νεοεποχιακὴ ἀντίληψη ἑνὸς
κόσμου πού δὲν ἔχει ὡς ὄραμα τὴν θεϊκὴ
εὐλογία τοῦ «αὐξάνεσθαι καὶ πληθύνεσθαι»,
ἀλλὰ τὴν ζοφερὴ προοπτικὴ ἑνὸς στριμωγμέ-
νου καὶ στοιβαγμένου πλανήτη τοῦ δόγματος
Malthus.

Γιὰ νὰ τὸ καταλάβουμε αὐτὸ ἄς
θυμηθοῦμε τὴ προτροπὴ ἀποθανόντος ἤδη
διάσημου μουσικοσυνθέτη, ὁ ὁποῖος ἔλεγε:
«Κάντε ἔρωτα, ὄχι παιδιά»!

Ἔνας «ἔρωτας»-«κυνέρωτας» ὅπως ἔλεγε
ὁ Παπαδιαμάντης-τέτοιου εἴδους, «δίχα Σκο-
ποῦ κατὰ Θεόν», ὅπως ὀρίζει ὁ Ἅγ. Μάξιμος
ὁ Ὁμολογητὴς τὸν Σκοπὸ-τὴν αἰτία, τὸν λό-
γο-τῆς Δημιουργίας τοῦ Ἄνθρώπου, εἶναι
ἀνοιχτός σὲ κάθε παρέκκλιση καὶ διαστροφή.

Δὲν εἶναι ἀπλὰ ἓνα ἀκόμα «λάθος» τῆς
Φύσης, μιά «φυσικὴ» ἀνωμαλία πού διορθώ-
νεται καὶ εἶναι ἀνεκτή. Εἶναι μία συνειδητὴ
ὄντολογικὴ διαστρέβλωση στὸ ἐπίπεδο τῆς
Δημιουργίας καὶ μιά πέρα γιὰ πέρα αὐτεξού-
σια ἐπιλογὴ τοῦ αὐτονομημένου δρόμου πού
ὑπέδειξε ὁ ἀρχαῖος Ὁφίς στοὺς δύστηνους
Γενάρχες μας:

«Κάνε **ὄ,τι** θέλεις-αὐτὸ εἶναι ὁ Νόμος-ἐσὺ
εἶσαι θεός», ἐσὺ κανονίζεις τί εἶναι φυσιολο-
γικὸ καὶ τί ὄχι! Τί εἶναι Ἄρρώστια καὶ τί
εἶναι Ὑγεία! Ζωὴ καὶ Θάνατος! Ὅμως, ὅπως
ἀναφέρει καὶ τὸ βιβλίον: «Ἡ Σεξουαλικὴ
Ὑγεία μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ μόνον σὲ συνά-
φεια μὲ κάποιον ἐπίπεδο ἀντοχῆς σὲ ταλαιπω-
ρία, κάποιον βαθμὸ ἀνοχῆς σ' αὐτὸ πού ὀριζε-
ται ὡς «Σεξουαλικὴ Πίεση», πράγμα τὸ ὁποῖο
ἀπαιτεῖ μιά κάποια θυσία». (Eric Erikson).

Καὶ γιὰ ὁποιαδήποτε θυσία στὸ ἐπίπεδο
τῆς σαρκικῆς ἡδονῆς εἶναι ἀπαραίτητη μιά
Πνευματικὴ Βάση, ἓνας Σκοπός!

Τὸ ἴδιο πράγμα διαπιστώνει καὶ ὁ Ἰατρός
Μαιευτῆρας Βασίλης Παπαδόπουλος μιλώ-
ντας στὸ Μετεκπαιδευτικὸ συνέδριον Δευτερο-
βάθμιας Ἐκπαίδευσης μὲ θέμα:

«Ἡ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση στὸ σχο-
λεῖο», στίς 7 καὶ 8-2-1998 ὀργανωμένο ἀπ' τὸ
ΥΠ.Ε.Π.Θ. καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Σεξολογικὴ
Ἑταιρεία. Πηγὴ μας τὸ ὁμώνυμο βιβλίον τοῦ

Ἑλληνικοῦ Σεξολογικοῦ Ἰνστιτούτου, Ἐκδό-
σεις Ἔρως - Libido:

«Ἐπειδὴ ἡ σεξουαλικὴ λειτουργία εἶναι
μιά βασικὴ λειτουργία, ἡ ἐπίτευξη μόνον βιο-
λογικῆς-ὀργανικῆς ὠρίμανσης δὲν ἀποτελεῖ
τὸ μοναδικὸ κριτήριον. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ
συνυπάρχει ψυχολογικὴ καὶ κοινωνικὴ ὠρι-
μότητα».

Παράλληλα, λέμε ἐμεῖς, χρειάζεται καὶ
ἓνας ἰσχυρὸς πνευματικὸς ἐξοπλισμὸς ἱκανὸς
νὰ διαχειριστεῖ τὴν σεξουαλικὴ πίεση ἐπι-
τυχῶς, ὄχι μὲ κριτήρια ἰατρικῆς δεοντολογίας
ἀλλὰ τοῦλάχιστον μὲ εὐρέως ἀποδεκτὲς θρη-
σκευτικὲς καὶ κοινωνικὲς ἀξίες.

Ἀπὸ τὴν μικρὴ ἔρευνά μας στο Διαδίκτυο,
κάπως ἔτσι ἀντιμετωπίζουν, ἐπίσημοι παιδα-
γωγικοὶ φορεῖς (τὰ στοιχεῖα τους εἶναι στὴ
διάθεση τοῦ καθενός) στίς ΗΠΑ, τὸ θέμα τῆς
Σχολικῆς Σεξουαλικῆς Ἀγωγῆς (school-base
sex education). Ὑπάρχουν οἱ λεγόμενοι Ἐκτι-
μητές (evaluators) ἀπὸ κάθε συναφὴ εἰδικότη-
τα, οἱ ὁποῖοι καταλήγουν στὸ ὅτι ἡ ἀπὸ τὸ
1988 εἰσαγωγὴ τοῦ μαθήματος κρίνεται ἀνε-
πιτυχῆς. Τὰ λιγοστά ὀφέλη ἀνεπαρκῆ καὶ πε-
ριοριζόμενα μόνον στὴν ἀποκόμιση ἐμπειρίας.
Δηλαδή παραμένει τὸ ἐρώτημα «τοῦ τί δέον
γενέσθαι». Ἦδη προσανατολίζονται στὴν κα-
τάργηση τοῦ μαθήματος καὶ στὴν ἀνάπτυξη
συμβουλευτικῶν φορέων γονέων, οἱ ὁποῖοι
θά τοὺς ἐκπαιδεύουν γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ λαμ-
βανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐκεῖ κοινωνικῶν
συνθηκῶν. Πάντως τὸ ἐντυπωσιακότερον
εὕρημα ἦταν ὅτι μετὰ ἀπὸ 40 χρόνια σεξουα-
λικῆς ἐπανάστασης καὶ ἀπελευθέρωσης καὶ
12 χρόνια σεξουαλικῆς ἀγωγῆς ἡ ἀναζήτηση
τῶν Ἀμερικανῶν ἐφήβων καὶ τῶν γονέων
τους ἀποκρυσταλλώνεται στὰ ἑξῆς δύο ἐρω-
τήματα: 1) Πῶς θὰ διαχειριστεῖ ὁ νέος προ-
σωπικὰ καὶ ἡ οἰκογένεια του συμβουλευτικὰ
καὶ τί ἀντίβαρον θὰ ἀντιτάξει στὴν σεξουαλι-
κὴ πίεση. 2) Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμο-
στεῖ ἡ ἀποχή καὶ ἡ ἐγκράτεια (abstinence).

Τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ὑπαρξῆς ὄχι ἑνὸς
μαθήματος ἀλλὰ ἑνὸς προγράμματος σεξουα-
λικῆς ἀγωγῆς ἀναγνωρίζει καὶ ὁ πρόεδρος
τῆς Ἑλληνικῆς Σεξολογικῆς Ἑταιρείας κ.Ζή-
σης Παπαθανασίου. Αὐτὸς προτείνει τὴν σε-
ξουαλικὴ ἀγωγή ὡς μάθημα μόνον στίς Πανε-
πιστημιακὲς σχολὰς πού παράγουν ἐκπαιδευ-

τικούς, όπως επίσης και την εκπαίδευση γονέων στο θέμα αυτό.

“Αρα, ρωτάμε, ή απόφαση περί Σχολικής Σ. Α., τί νόημα έχει;” Αν δέν πρόκειται περί αντιφάσεων και διγλωσσίας τότε περί τίνος πρόκειται;

Μέ την προτεινόμενη Σ.Α., κάθε ύγιής ήθικη αναστολή εκριζώνεται και φιμώνεται ή χριστιανική παρακαταθήκη στην νεανική συνείδηση. Έπιβάλλεται δέ στανικά μέσω των προσφερομένων «γνώσεων», ή απόλυτα σαρκική-πορνική χρήση του σώματος. Αυτό φαίνεται από όρισμένες συνέπειες στή συμπεριφορά στο επίπεδο των σεξουαλικών ήθων. Σ’ ένα δημοσίευμα του ένθετου της «Κυριακάτικης Έλευθεροτυπίας» του Ίουνίου 2000 παρουσιάζεται τό τί συμβαίνει κατά τή διάρκεια των πενήτημερων έκδρομών των τελειοφοίτων Λυκείου στίς ΗΠΑ, χωρίς αυτό νά σημαίνει ότι απέχουν πολύ από τή δική μας πραγματικότητα. Για όλα τά περιγραφόμενα ισχύει τό «αίσχρον έστί και λέγειν», άποτελούν όμως ντοκουμέντο-για όποιον θέλει νά έντροφήσει συνοδεύεται και από φωτογραφικά πειστήρια-για τό ποιά ιδανικά έχει ή χρυσή νεολαία τής Άμερικανικής κοινωνίας στίς άρχές του 21ου αιώνα έπειτα από ίκανή δόση σεξουαλικής εκπαίδευσης!

Τά ιδανικά αυτά είναι οί άνεξέλεγκτοι και μαζικοί έρωτικοί μαραθώνιοι μέσα σέ άφθονο άλκοόλ και χάπια! Θεωρείται «ντροπή» για μιá κοπέλα νά μήν έχει πάει τουλάχιστον μέ πέντε συμμαθητές της εκτός και άν έχει αναπτύξει μιá ιδιόμορφη διαστροφή τής ήθικης συνειδήσεως, τή λεγόμενη «παρθενιά σέ στυλ Monica», δηλαδή διατηρεί τόν παρθενικό της ύμένα άθικτο, «γι’ αυτόν πού θ’ αγαπήσει», ένω προβαίνει σέ πλήθος παρά φύσιν σεξουαλικών πράξεων κατά τό προεδρικό πρότυπο Clinton, πού είναι άπλως ή άφορμή, ένω βαθύτερα τήν έχει επώσει ή «σχολικής βάσης» σεξουαλική εκπαιδευτική αυθεντία.

Περαιτέρω κοιτάγματα του βιβλίου σέ «ειδικότερα» θέματα όπως ό αναντιστοίχισμός και οί αναφορές στίς ποικίλες σεξουαλικές διαστροφές (όμοφυλοφιλία, κ.λπ.) νομίζουμε θά πείσουν τόν αναγνώστη ότι επιχειρείται ό άμεσος εκμαυλισμός τής ήθικης νεανικής συνειδήσεως, και νομίζουμε ότι πρέπει όπωσδή-

ποτε να παραληφθούν, κι’ άς μās κατηγορήσουν μερικοί για «... γνωσιμαχία».

Έπίσης τά άναφερόμενα «στήν πρώτη φορά» ή τά ποσοστά των έφηβικών έγκυμοσυνών πού λειτουργούν ως δείκτης έπιτυχίας του συγκεκριμένου μαθήματος σεξουαλικής άγωγής και φυσικά ό τρόπος αντιμετώπισεως του θέματος των εκτροσσεων και των ποσοστών μειώσεως των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, δείχνουν ότι υπάρχει όχι μόνο αντίφαση και διγλωσσία αλλά ίσως και έσκεμμένο ψέμα στίς πληροφορίες πού παρέχει τό βιβλίο. Άλλιως πώς εξηγούνται άναφορές του τύπου:

«Αν και ή σεξουαλική διαπαιδαγώγηση είναι θεσμοθετημένη στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, δέν έχει παρατηρηθεί μικρότερη έπίπτωση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων ούτε και των εκτροσσεων άρα και των -έστω σ’ ένα μικρό ποσοστό-έφηβικών έγκυμοσυνών, διότι οί νέοι εισέρχονται στή σεξουαλική ζωή προτου φθάσουν στή φυσική κοινωνική και οικονομική ώριμότητα».

(Κων/νος Κανελλόπουλος Δρ. Μαιευτήρας -Γυναικολόγος από τό άνωτέρω βιβλίο).

“Ας κοιτάξουμε τώρα τό θέμα από τήν καθαρά πρακτική σκοπιά τής άποδοχής ή μή του προς είσαγωγή μαθήματος από καθηγητές, μαθητές και γονείς. Οί αντιδράσεις είναι παραπάνω από πολλές. Έδω σταχυολογούμε τίς άπόψεις δύο μαθητών όπως άναφέρονται στο βιβλίο του Σεξολογικού Ίνστιτούτου για τό μετεκπαιδευτικό σεμινάριο.

Μαργαρίτα Γοζαδίνου δ’ Τ.Ε.Α. Άθηνών: «Πιστεύω κατηγορηματικά ότι ή Σ.Α. δέν πρέπει νά μπει σάν μάθημα στα σχολεία αλλά σάν δραστηριότητα μή ύποχρεωτική. Προτίνω τό θέμα νά λυθεί μέ συναντήσεις γονέων μέ ειδικούς πού θά τούς έπιμορφώσουν».

Θανάσης Λυκογιάννης μαθητής δ’ Τ.Ε.Α. Άθηνών άποδέκτης σεμιναρίου Άγωγής Έγείας: «Από συζητήσεις μέ Κυπρίους μαθητές, διαπιστώνω τόν συντηρητισμό τής Κυπριακής κοινωνίας, ή όποία δέν θά άποδεχτεί τέτοια είσαγωγή, λόγω και τής αντίστοιχης θέσεως τής Κυπριακής Έκκλησίας ή όποία μπλοκάρει τέτοιου είδους προσεγγίσεις».

Μακαριώτατε και Σεβασμιώτατοι,

Γνωρίζετε κάλλιον ήμων ότι ή Έκκλησία

μας έχει πολλούς τρόπους και δρόμους να λύνει τὰ ἀνθρώπινα προβλήματα στήν πράξη, βοηθώντας και καθοδηγώντας τόν ἄνθρωπο διά τῆς εὐρυχώρου Οἰκονομίας Τῆς.

“Ὅμως, οἱ Δογματικές και Ἠθικές τῆς θέσεις εἶναι ἀπλές, ξεκάθαρες και τό κυριότερο ἀναλλοίωτες και διαχρονικές. Ἐδῶ ἐπικεντρώνεται ὅλη ἡ προβληματική τοῦ ζητήματος πού ἀναπτύσσουμε.

Ἡ διά τοῦ ἠλεκτρονικοῦ Τύπου ἀνακοίνωση: «Ἡ Δ.Ι.Σ. θεωρεῖ ἐαυτήν ἀναρμόδιαν νά τοποθετηθεῖ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μαθήματος τῆς σεξουαλικῆς ἀγωγῆς...» νομίζουμε θά μείνει ἀκρᾶ οὐκ ἀναιδέως ἀναβλητικῆς ποιμαντικῆς!

Δέν εἶναι δυνατόν, Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, σ’ ἓνα τόσο κρίσιμο γιά τήν πνευματική ζωή τοῦ Λαοῦ μας, θέμα νά ἐφαρμόζεται «Ἐπικοινωνιακοῦ τύπου» στρατηγική πληροφόρησης ἐν εἶδει κυβερνητικοῦ press-room, μέ ἄλλους παραληπτές και ἄλλους ἀποδέκτες, μέσῳ τῆς σιβυλικῆς προσφυγῆς σέ εἰδήμονες συμβούλους, οἱ ὅποιοι θά «πληροφορήσουν» τήν Ἐκκλησία γιά πράγματα πού δέν ξέρει! Καί γιά ποιό λόγο; Ἄραγε εἶναι ὑποχρεωμένη ἡ Ἐκκλησία νά δίδει λόγο «ἐπιστημονικά» τεκμηριωμένο; Νά συναγωνίζεται τούς κρατικούς φορεῖς σέ ἐνημέρωση και ἐξειδίκευση ἀντί νά ἐκφράζει ἀπλά «παντί τῷ αἰτοῦντι τήν ἐν ἡμῖν Ἐλπίδα»;

Εἴμαστε ἐξουσιοδοτημένοι νά σᾶς μεταφέρουμε ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς, τήν ἀγωνία πολλῶν χριστιανῶν τοῦ ποιμαντικοῦ μας περιβάλλοντος μέ κοινό παρανομαστή τό ἐρώτημα:

Γιατί σέ τέτοιες δύσκολες ἐποχές μέ τόσα ἀνοιχτά θέματα και τή στιγμή πού κρεμόμαστε κυριολεκτικά ἀπό τά χεῖλη τῶν Πνευματικῶν μας ταγῶν γιά ἓνα λόγο σωτηρίας, αὐτοί νά μᾶς παραπέμπουν «εἰς ... τόν Καίσαρα»;

Γιατί ὅταν ὁ Κύριος βοᾷ: «Ἦτω δέ ὑμῶν τό ναί ναί και τό οὐ οὐ», ἐμεῖς ν’ ἀκοῦμε: «... Ἡ ἐκκλησία παραπέμπει τό θέμα σέ ἐπιτροπή εἰδικῶν...» ἢ «Ἡ ἐκκλησία θά μποροῦσε νά δεχθεῖ ὑπό τίς κατάλληλες προϋποθέσεις...» κ.λπ.;

Ἄς μή διστάσουμε ἐπιτέλους, Ἅγιοι Πατέρες μας, νά προτείνουμε τίς δικές μας

Ἐκκλησιαστικές και παραδοσιακές θέσεις, ὅσο ὀπισθοδρομικές κι’ ἂν φανοῦν σ’ ὅποιονδήποτε, ἀρκεῖ νά προστατεύσουμε τήν ἠθική και πνευματική συγκρότηση τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογένειας, χωρίς πειρασμούς γιά «ἐπικοινωνιακές» ἀκροβασίες και λεκτικές ἀναβολές.

Μέ φρόνημα ἀντιστάσεως, ὡς νά ἐπρόκειτο γιά θέμα Πίστεως πρέπει νά ἀναλάβετε τό μεγάλο κόστος και νά πολεμήσετε κατά τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Σ.Α. στά σχολεῖα!

Ἀκόμη κι’ ἂν χρειαστεῖ νά προτείνετε νά ἀναλάβει ἡ Ἐκκλησία τήν δική τῆς Σεξουαλικῆ Ἀγωγή τῶν παιδιῶν μας, ἀρκεῖ νά μήν τήν πάρουν οἱ σεξοψυχολόγοι... Ἀσκητικοῦ στυλ, ὅπως δυστυχῶς ἔχει δρομολογηθεῖ.

Ἡ μάχη πρέπει νά δοθεῖ σέ κάθε ἐπίπεδο και σπιθαμή πρὸς σπιθαμή ἀκόμη και στίς λεπτομέρειες. Παραδείγματος χάριν νά ἀλλάξει τό διβλίο ἢ ἔστω νά φύγουν τά κόμικς, νά μπουν φυσικά σκίτσα ἢ και εἰκόνες ἢ και φωτογραφίες προσώπων και σωμάτων (ὄχι γυμνῶν), ὥστε τό ἀνθρώπινο πρόσωπο νά λειτουργήσει ὡς ψυχολογικό ἀντίβαρο και νά ἐμπνεύσει τήν φυσική αἰδῶ.

Ἐκτός ἀπό τίς ἱστοσελίδες ἐκπαιδευτικῶν θεμάτων, ἐπισκεφθήκαμε και ἀντίστοιχες μέ τό θέμα μας ἱστοσελίδες ἐπωνύμων δογμάτων, χριστιανικῶν και ἐδραϊκῶν. Ὅλες εἶχαν συγκεκριμένες θέσεις στηριγμένες στίς ἀρχές τῆς πίστες τους, ἄλλες ὑπέρ και ἄλλες ἐναντίον τοῦ ἐπίμαχου μαθήματος. Χωρίς νά ἐπιτρέπουν πάντως σέ κανένα, δηλαδή χωρίς νά ἐπικαλοῦνται ὅποιανδήποτε ἔξωθεν αὐθεντία, νά ἐτεροκαθορίσει τήν πίστη και τή ζωή τῶν ὁπαδῶν τους.

Γιατί ὄχι και ἡ Ὁρθόδοξη Καθολική και Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος; Οἱ προτάσεις μας, ὡς Ἐκκλησία, δέν μπορεῖ παρά νά ἀπηχοῦν τά Κυριακά Λόγια τῆς Ἀγ. Γραφῆς και τούς θεοπνεύστους λόγους τῶν Ἁγίων Πατέρων μέ τά ὅποια θά τελειώσουμε.

Πρῶτα τοῦ Μ. Βασιλείου ἀπό τήν ὁμιλία του «Πρὸς τούς νέους ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῦντο λόγων», ὅπου προτρέπει νά μήν προσέχουμε τίς παράνομες και φανερές (ἀναφανδόν), δηλαδή, ξεδιάντροπες σαρκικές σχέσεις τῶν θεῶν τῆς εἰδωλολατρίας, ὅπως τίς διηγοῦνται οἱ ποιητές, γιά τίς ὁποῖες μιλώντας κανεῖς θά κοκκίνιζε ἀπό φυσική ντροπή,

πράγμα πού μᾶς ξεχωρίζει ἀπό τὰ ζῶα.

Ἔπειτα ἕνα χωρίο τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀπό τόν περί «Κενοδοξίας καί ἀνατροφῆς παιδῶν» Λόγο του: «Διπλή ἡ σωφροσύνη καί διπλήν τήν βλάβην (ἐκ τῆς πορνείας) οἶμαι, ὥστε μήτε καταπορνεύεσθαι μήτε πορνεύειν εἰς κόρας». Ὅρίζει ἐδῶ ὁ Ἅγιος ὅτι ἡ βλάβη ἐκ τοῦ σαρκικοῦ πολέμου εἶναι διπλή ὥστε νά χρησιμοποιεῖ τό ἴδιο ῥῆμα στή μέση καί στήν ἐνεργητική φωνή. Αὐτό σημαίνει κατά τή γνώμη μας ὅχι μόνο συγκεκριμένη σαρκική πράξη κατά ἤ παρά φύσιν, ἀλλά καί τήν ἀντίστοιχη ἀποτυχία διαφυλάξεως τῆς σωφροσύνης σέ ὅλα τὰ ἐπίπεδα πρίν τήν πτώση. Θεμελιώνει, δηλαδή, κατά τό Ὁρθόδοξο ἀσκητικό πρότυπο τήν φύλαξη τοῦ νοός ἀπό τούς αἰσχροῦς λογισμούς, τήν φύλαξη τῶν ὀφθαλμῶν καί κάθε νηπτική ἀρετή -ὡς προϋπόθεση ἐπιτυχίας κατά τοῦ δυσώδους πάθους τῆς πορνείας καί ὄχι φυσικά ὁποιαδήποτε ἀμφίδολης δάσης Ψυχολογία ἢ ψυχοθεραπευτική μέθοδο.

Ἐκζητοῦντες θερμῶς τὰς εὐχὰς Σας διατελοῦμεν μετὰ θαυτέρου σεβασμοῦ.

- π. Εὐστάθιος Ἀθανασόπουλος
- κος. Δημήτριος Ἀλευράς, Ἐκπαιδευτικός
- π. Γεώργιος Αὐθίνος

- κα. Ἐλένη Βερβενιώτη, Ἐκπαιδευτικός
- κα. Μαρία Βλαντή, Θεολόγος
- π. Χαράλαμπος Θεοδώσης
- π. Χρήστος Κατσούλης
- κα. Εὐσταθία Κατοίπη, Ἐκπαιδευτικός
- π. Βασίλειος Κοκκολάκης
- κα. Ἄννα Κώνστα Ἰατρός
- κα. Μαρία Καρέλλα, Ἐκπαιδευτικός
- κα. Ἄννα Μαλισώδου, Ἰατρός
- κα. Δέσποινα Μαστροθεοδώρου, Γεωπόνος
- κα. Χρυσάνθη Μιχαλοπούλου, Ἐκπαιδευτικός
- π. Ἀντώνιος Μπουσδέκης
- π. Πέτρος Πανταζής
- κα. Παναγιώτα Παπακώστα, Ἐκπαιδευτικός
- π. Σαράντης Σαράντος
- διακ. Βασίλειος Σπηλιόπουλος
- π. Στέφανος Στεφόπουλος
- κα. Θεοδώρα Τζωτζου, Ἐκπαιδευτικός
- π. Σταῦρος Τρικαλιώτης
- π. Ἰωάννης Φωτόπουλος
- π. Ἰωάννης Χατζηθανάσης
- κος. Δημήτριος Χατζάρας, Μηχανικός

Ἡ Κήδευση τῶν ἀδαπίστων νηπίων καί ὁ ἐνταφιασμός τῆς .... Ἐκκλησιολογίας τοῦ Μ. Ζωσιμᾶ

Καύχημα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι ὅτι μέ τούς χιλιόχρονους θεσμούς της πού συνδέονται ἄρρηκτα μέ τήν Ἱερά Παράδοσή της παρέχει ἀσφάλεια πίστεως καί συμπεριφορᾶς στό χριστιανό κατ' ἀντίθεση πρὸς τὰ νεώτερα θρησκευόμενα καί τίς καινοφανεῖς δοξασίεις.

Τόν τελευταῖο καιρό ὁμως στόν Ἑλλαδικό χῶρο ὅλα τὰ αὐτονόητα τῆς Παραδόσεως γίνονται ἀντικείμενο ἐντονῆς προβληματικῆς

καί ὁ χριστιανός βιώνει μιά ἰδεολογική ρευστότητα. Αὐτή ἡ ρευστότητα ἔχει σημαντικές συνέπειες στή ζωή τοῦ κάθε πιστοῦ.

Δημιουργεῖ ἐπιπλέον καί ἀναστάτωση μέσα στό σῶμα καί τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Παραδείγματος χάριν: ἐνῶ κάποιοι Ἐπίσκοποι, πού ἀμφισβητοῦν τό Εὐαγγέλιο ψευδοτιμωροῦνται μέ συμβολικές ποινές, ἄλλοι κατώτεροι κληρικοί πού ἐμμένουν σέ ὅσα ἔμαθαν καί ἐδιδάχθησαν καί ἀσκοῦν τό ἱερό λειτουργημα

τους κατά συνείδηση ρίπτονται «στό πῦρ τό ἐξώτερον» μέ ἄδικες καί αὐθαίρετες ἀποφάσεις.

Ἐνα τέτοιο θέμα πού προκάλεσε, πρὶν ἀπὸ μερικούς μῆνες, τὴν ἄδικη, ἀντικανονική καί παράνομη ἐπίπληξη κληρικοῦ ὑπῆρξε ἡ ἀπαίτηση συγγενῶν ἀποθανόντος ἀδαπτίστου νηπίου νά κηδευθεῖ θρησκευτικά.

Καί σάν νά μὴν ἔφθανε αὐτὴ ἡ μία παρανομία ἔρχεται ἡ ἀπόφαση τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου (ΔΙΣ) πού ἐλήφθη κατά τὴν Συνεδρία 8/6/2001 νά βάλει τὴν ταφόπλακα σέ ὅλη τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία ἀνοίγοντας τοὺς ἀσκούς τοῦ Αἰόλου καί ἀναγνωρίζοντας ἔμμεσα καί στοὺς ἀδαπτίστους τό δικαίωμα νά θεωροῦνται πλήρη μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ τόσο σαφὴς Εὐαγγελικὸς λόγος πού βεβαιώνει ὅτι «ὁ πιστεύσας καί βαπτισθεὶς οὗτος σωθήσεται» ἀνασκευάζεται στὴν πράξη μέ ἀνθρώπινες σοφιστεῖες καί λογικούς ἀκροδατισμούς.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Τὴν μέθοδο πού ἀκολουθεῖ κάθε κοσμικὴ ἐξουσία, νά περνάει, δηλαδή, σταδιακά καί μεθοδικά τίς ἀλλαγές πού ἐπιθυμεῖ στό Λαό ἐπέλεξε ἡ ΔΙΣ μέσω τοῦ περιοδικοῦ **ἐφημέριος** πού ἀπευθύνεται σέ ὅλους τοὺς κληρικούς τῆς Ἑλλάδος γιὰ νά προετοιμάσει τίς συνειδήσεις τῶν ἱερέων ὥστε νά δεχθοῦν χωρὶς διαμαρτυρίες τὴν πιὸ πάνω Ἐκκλησιολογικὴ αὐθαιρεσία.

Στά φύλλα 6 καί 7-8 Ἰουνίου, Ἰουλίου - Αὐγούστου 2001 τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ πού κυκλοφόρησαν λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν πιὸ πάνω Ἐγκύκλιο σέ ἄρθρο μέ θέμα «Περὶ τοῦ ἐπιτροπεῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κηδεύσεως τῶν θανόντων ἀδαπτίστων βρεφῶν» γιὰ πρώτη φορά μέσω ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας ἐπιστρατεύονται οἱ ἀκροδασίες τῆς λογικῆς, ὁ ἐπιστημονισμός, τό μπάλωμα πατερικῶν χωρίων σέ συνδυασμό μέ ἄσχετα θέματα, ὅπως ὁ πολιτικός γάμος καί οἱ ἐκτρώσεις, μαζί μέ τίς ἀδιευκρίνιστες διαφορές τῶν ἐννοιῶν νῆπιον-βρέφος πού ἐναλλάσσονται «τῆδε κακεῖσε», γιὰ νά δικαιολογήσουν τό αὐθαίρετο συμπέρασμα ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ

ἐκκλησιαστικὴ κήδευση τῶν ἀδαπτίστων νηπίων-βρεφῶν.

Στὴν συνέχεια μέ τὴν 2716/3.7.2001 Ἐγκύκλιο τῆς ἡ ΔΙΣ κοινοποιεῖ τὴν πιὸ πάνω ἀπόφασή τῆς ἀπὸ 8/6/2001 πρὸς τίς Ἱερές Μητροπόλεις καί ἐπιτάσσει τὴν κήδευση τῶν ἀδαπτίστων νηπίων.

Μέ τὴν Ἀπόφασή τῆς αὐτῆς ἡ ΔΙΣ προσπάθησε μὲν κάπως νά περιορίσει τίς ἀκρότητες τοῦ δημοσιεύματος, ἀλλὰ φθάνει στό ἴδιο συμπέρασμα, ὅτι, δηλαδή, τὰ ἀδάπτιστα πρέπει νά τύχουν Ἐκκλησιαστικῆς ταφῆς (ἐπισυνάπτεται μάλιστα καί νεόκοπη εὐχή). Στὴν οὐσία δέβαια ἐπαναλαμβάνει τίς ἀπόψεις τοῦ ἄρθρου, ἔμμεσα τίς ἐπικαλεῖται σέ ὀρισμένα θέματα ἐκκλησιαστικῆς πρακτικῆς καί σέ κάποια σημεῖα τίς ὑπερβαίνει σέ λογικά ἄλλατα.

Ἀπεκδύεται ὁμως τὴν ἀποκλειστικὴ εὐθύνῃ τῆς ἀποφάσεως ἐπικαλουμένη - ἀορίστως - κάποια Εἰσηγήση τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, ἥτοι τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων ἀφ' ἑνός καί τῆς ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καί τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου ἀφ' ἑτέρου.

Θά ἦταν ἐξαιρετικά χρήσιμο νά ἔδλεπε κανεὶς πῶς οἱ δύο αὐτές Ἐπιτροπές τῆς Συνόδου κατέληξαν στὰ συμπεράσματά τους, πλήν ὁμως ἀπὸ πουθενά δέν προκύπτει οὔτε ἡ ταυτότητα (τῶν ἡ) τοῦ ἐγγράφου τῆς Εἰσηγήσεως αὐτῆς οὔτε τό σκεπτικὸ τῆς.

Ἄν καί εἶναι λοιπὸν προφανές ὅτι γιὰ τὴν - ὅπως θά ἀποδειχθεῖ πιὸ κάτω-λανθασμένη καί παράνομη ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ τό μεγαλύτερο μέρος τῆς εὐθύνῃς πρέπει νά καταλογισθεῖ στίς Εἰσηγήσεις τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν, ἐντούτοις ἡ ἀδυναμία νά ἐλέγξουμε τίς ἴδιες τίς Εἰσηγήσεις, μᾶς ἀναγκάζει νά κρίνουμε εὐθέως τὴν ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ πού δέχεται αὐτές καί τίς ἐνσωματώνει στό σκεπτικὸ τῆς.

Α'

1. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ.

Α. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Οἰκονομία καί οἱ προϋποθέσεις τῆς.

Χρήση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας ἐπικαλεῖται κατ' ἀρχὴν ἡ Ἀπόφαση «ὑπὸ τὴν

ἀπόλυτον (τί ἄραγε σημαίνει αὐτή ἡ ἀπολυτότητα;) προϋπόθεσιν ὅτι, **α)** ὁ εἷς τουλάχιστον ἐκ τῶν γονέων αὐτῶν νά εἶναι χριστιανός ὀρθόδοξος καί νά ζητήσῃ τοῦτο παρά τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς β) ὅτι ἐξηντλήθησαν πᾶσαι αἱ ὑπό τῆς Ἐκκλησίας παρεχόμεναι διευκολύνσεις διὰ τήν ἔγκαιρον δάπτισιν τῶν εἰς κίνδυνον θανάτου εὐρισκομένων βρεφῶν». (Ἐάν καί ἀναφέρει «προϋπόθεσιν» εἶναι προφανές ὅτι ἐννοεῖ «προϋποθέσεις»).

Ἡ ἐννοια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας δέν εἶναι ἐννοια ἀσαφῆς καί ἀόριστη κάτι σάν ἕνα συγχωροχάρτι, ὅπως νομίζουν ὅσοι ἀγνοοῦν τήν ἐσωτερική δομή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἡ Οἰκονομία στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει καί αὐτή τούς νόμους της καί τά ὅριά της πού κανεῖς οὔτε Σύνοδος οὔτε κληρικός δέν μπορεῖ νά ἀγνοήσει. Σύμφωνα μέ ἕνα ἐπικρατοῦντα ὄρισμό «Οἰκονομία εἶναι ἡ πρόσκαιρη καί λογική παρέκκλιση ἀπό τήν ἀκρίβεια τῶν Ἱερῶν Κανόνων χωρίς μετακίνηση τῶν δογματικῶν ὀρίων, πρὸς σωτηρία τῶν ἀνθρώπων πού βρῖσκονται ἐντός καί ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας» (Μπούμη, Κανονικό Δίκαιο, Ἀθήνα 1995, σελ. 55).

Ἐπομένως ἡ Οἰκονομία δέν μπορεῖ νά φτάσῃ στό σημεῖο νά ἀναγνωρίσῃ ὡς Χριστιανό μετὰ θάνατον ἄνθρωπο πού ἐν ζωῇ δέν πίστεψε καί δέν βαπτίστηκε στό ὄνομα τῆς Ἀγίας Τριάδος, γιατί πλέον ἡ σωτηρία αὐτοῦ μέσω τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ματαιωθεῖ ὀριστικά. Ἀλλοιῶς θά μπορούσαμε νά ζητήσουμε καί... δάπτισμα μετὰ θάνατον.

Ἀφοῦ ἀκόμη καί γιὰ τούς βαπτισμένους Χριστιανούς οἱ μεταθανάτιες εὐχές, τά μνημόσυνα δηλαδή, δέν μποροῦν νά ἀλλάξουν ἄρδην τήν κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου πού δέν ἀξιοποίησε ἐν ζωῇ τό ἅγιο Βάπτισμα ἀλλά μόνον κάποια «ὠνησιν», κάποια βοήθεια καί ἀναψυχή μόνον νά προσφέρουν πολλῶ μᾶλλον σέ τίποτα δέν μποροῦν νά βοηθήσουν οἱ μεταθανάτιες εὐχές τούς ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἀνθρώπους.

Ἐπομένως ἡ κρινόμενη ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ ἔχει ὑπερβεῖ στό σημεῖο αὐτό τά ὅρια τῆς Οἰκονομίας.

Ἀλλά καί ἀπό ἄλλη ἄποψη ὑπάρχει ὑπερβάση. Ἀπό τήν ἄποψη ὅτι δέν μεταθέτει προ-

σωρινά τά ὅρια τῶν Κανόνων ἀλλά ὀριστικά. Σέ αὐτή τήν περίπτωση δέν ταιριάζει ὁ χαρακτηρισμός «Οἰκονομία» σύμφωνα μέ τόν πιό πάνω ὄρισμό τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου γιατί ἐδῶ ὑπάρχει μόνιμη καί ὀριστική ἀντικατάσταση τῆς Ἀλήθειας ἀπό τό Ψέμμα. Ἐάν ἡ ἀπόφαση ἀφοροῦσε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση ἢ ὀρισμένο κύκλο περιπτώσεων ἴσως θά μπορούσε τυπικά καί ὄχι οὐσιαστικά νά θεωρηθεῖ ὅτι ἐνεργεῖ «Οἰκονομικῶς» ἀλλά στήν προκειμένη περίπτωση ἀποφαίνεται συνολικά γιὰ ὅλες τίς περιπτώσεις θανόντων βρεφῶν ἀπό τοῦδε καί στό ἐξῆς, γιὰ πάντα. Ἐκφράζει μάλιστα καί σωτηριολογικές ἀποψεις πού δέν περιέχονται στήν δογματική της διδασκαλία ὅπως θά δοῦμε στήν συνέχεια.

Ἐάν ὑποθέσουμε ὅμως ὅτι δεχόμεστε προσωρινά καί τήν ὑπερβολική αὐτή ἐφαρμογή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας ἐπὶ τῶν ἀβαπτίστων βρεφῶν. Τίθεται τότε εὐλόγως τό ἐρώτημα πρὸς τί οἱ δύο προϋποθέσεις πού θέτει μέ «ἀπόλυτο» μάλιστα τρόπο. **α)** Τί σχέση μπορεῖ νά ἔχει τό γεγονός ὅτι ὁ ἕνας ἀπό τούς γονεῖς εἶναι χριστιανός ὀρθόδοξος; **β)** ποιές ἄλλες διευκολύνσεις ἀπό αὐτές πού διαθέτει ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά ἔχουν ἐξαντληθεῖ;

Ἡ πρώτη προϋπόθεση νά εἶναι δηλαδή, ἕνας γονεὺς τουλάχιστον Ὁρθόδοξος «ὄζει» Προτεσταντισμοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία γνωρίζει ὅτι τό Προπατορικό Ἀμάρτημα συνοδεύει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στόν κόσμο ἔστω καί ἂν οἱ γονεῖς του εἶναι βαπτισμένοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Καμμιά σωτηριολογική σημασία γιὰ τό βρέφος δέν ἔχει τό δάπτισμα τῶν γονέων.

Ἀντίθετα οἱ αἵρετικοί, ὅπως ὁ Καλβίνος, Λούθηρος κ.ἄ. ἰσχυρίζονται αὐθαίρετα ὅτι τά νήπια πού γεννιῶνται ἀπό χριστιανούς γονεῖς δέν ἔχουν τό Προπατορικό Ἀμάρτημα (Πηδάλιο, σελ. 523 σημ. 1) Ἐπομένως ἂν δεχθοῦμε συσχετισμό τῆς ἀναμαρτησίας (σχετικῆς ἢ μῆ) τοῦ ἀδάπτιστου βρέφους -πού διατυμπανίζεται σέ πολλά σημεῖα τῆς ἀποφάσεως καί τοῦ συναφοῦς δημοσιεύματος- μέ τήν πίστη τῶν γονέων του συγκεκριμένα ἀναγνωρίζουμε σάν σωστές τίς αἵρετικές διδασκαλίες τῶν Καλβινιστῶν. Πέραν πάσης ἀμφιβολίας ἐπομένως ἡ προϋπόθεση αὐτή δημιουργεῖ ρήγμα στίς μέχρι τοῦδε Ὁρθόδο-

ξες απόψεις περί του προπατορικού ἁμαρτήματος.

Ποιές εἶναι οἱ διευκολύνσεις διά τήν ἔγκαιρο βάπτιση τοῦ εἰς κίνδυνον εὕρισκομένου βρέφους πού παρέχει ἡ Ἐκκλησία καί πού ἐξαντλήθηκαν ὥστε νά χωρήσει ἡ Οἰκονομία; Ἐάν ἡ ἔννοια εἶναι νά κηδεύουμε τά «ἀεροβαπτιζόμενα» βρέφη, τότε πρὸς τί ἡ ὅλη συζήτηση τῆς ἀποφάσεως γιά τά ἀβάπτιστα βρέφη, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία ἔχει δεχθεῖ τό βάπτισμα τῆς ἀνάγκης; Θά μπορούσε τότε νά γραφεῖ ἡ ἀπόφαση μέ δύο λόγια: Τυγχάνουν ἐκκλησιαστικῆς ταφῆς καί τά βαπτισθέντα μέ τό βάπτισμα τῆς ἀνάγκης («Ἀεροβαπτισμός») βρέφη καί νήπια.

Ἐάν ὁμως δέν θέλει νά πεῖ αὐτό ἡ ἀπόφαση, τότε ποιές ἄλλες διευκολύνσεις μπορεῖ νά κάνει ἡ Ἐκκλησία; Γνωρίζουμε ὅτι ὄχι μόνον κληρικός ἀλλά καί κάθε Ὁρθόδοξος χριστιανός μπορεῖ νά κάνει τό ἀεροβάπτισμα στό βρέφος καί... ὄχι μόνον αὐτό. Μπορεῖ ἀκόμη καί κανονικό βάπτισμα ὕδατος νά κάνει κάθε λαϊκό μέλος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἄνδρας ἢ γυναίκα, σέ περίπτωση ἀνάγκης.

Ἐάν λοιπόν ἡ Ἐκκλησία δέχεται ὅτι ὅποιοσδήποτε ὀρθόδοξος χριστιανός μπορεῖ νά βαπτίσει τό νήπιον σέ περίπτωση κινδύνου, τότε ποιές τέλος πάντων εἶναι αὐτές οἱ περίφημες «διευκολύνσεις» πού ὑπονοεῖ ἡ Ἀπόφαση;

Ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει δεχθεῖ καί τό «ἀεροβάπτισμα» κατ' Οἰκονομίαν ὡς Βάπτισμα, ποιά ἄλλη Οἰκονομία μέσα στήν ἤδη γενομένη Οἰκονομία μπορεῖ νά γίνει; Πλήρης ἀσάφεια τῆς Ἀποφάσεως!

2. Ἡ λογική (ς) δομή τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἀπόφαση αὐτή διατείνεται ὅτι «εἰς τήν ἀνωτέρω ἀπόφαση ἤχθη ἡ Ἱερά Σύνοδος στηριχθεῖσα εἰς τά ἐκ τῆς Ὁρθόδοξου Θεολογίας καί γενικά τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως προκύπτοντα στοιχεῖα».

Ποιά εἶναι αὐτά τά στοιχεῖα;

Μᾶς τά λέγει στήν συνέχεια ἡ ἴδια ἀπόφαση: «ἀπαγορεύεται ἡ τέλεσις νεκρωσίμου Ἀκολουθίας εἰς τοὺς ἄλλοθρήσκους, τοὺς κατηχουμένους καί γενικά τοὺς ἀβαπτιστούς». Μέχρις ἐδῶ πολύ σωστά.

Ἀλλά συνεχίζει καί δέχεται ἐπίσης σωστά ὅτι τά ἀβάπτιστα νήπια «ὡς φορεῖς τοῦ προπατορικού ἁμαρτήματος δέν δύνανται νά εἰσέλθουν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Δέν παραλείπει ἀκόμη νά ταυτίσει τήν θέση τῶν ἀβαπτιστῶν νηπίων τέκνων χριστιανῶν γονέων μέ τήν θέση τῶν κατηχουμένων στήν ἀρχαία Ἐκκλησία. Ὅλα πολύ καλά μέχρις ἐδῶ. Αὐτά λέγει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Καί ἐνῶ θά περιέμενε κανεῖς νά ὀδηγηθεῖ κατὰ λογική ἀκολουθία στό συμπέρασμα ὅτι κωλύεται ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία στά ἀβάπτιστα βρέφη-νήπια, ὅπως καί στοὺς κατηχουμένους, διαβάζουμε ἐκπληκτοί τό παράλογο συμπέρασμα: «Κατά συνέπεια δύναται κατ' ἀρχήν καί διά λόγους φιλανθρωπίας νά τελεσθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία».

Οἱ κανόνες τῆς λογικῆς πού ἀπαιτοῦν μείζονα συλλογισμό, ἐλάσσονα συλλογισμό καί συμπέρασμα, πού νά προκύπτει ἀπό αὐτούς, πλήττονται δάρδαρα ἀπό αὐτή τήν ... διαφορετική λογική.

Ἡ λογική αὐτή αὐθαιρεσία περιπλέκεται μέ ἓνα ἄλλο δῆθεν ὑποτιθέμενο ἐπιχείρημα. Ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ κατηχούμενοι συμμετέχουν σέ μή μυστηριακές ἀκολουθίες ἄρα καί ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, ὡς μή μυστηριακή ἀκολουθία, μπορεῖ νά γίνει καί γιά τά ἀβάπτιστα νήπια-κατηχουμένους.

Αὐτό πού κατέγραφε σέ μερικές σειρές πῶς πάνω ἡ ἀπόφαση ὡς γενική ἄποψη τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι δηλαδή οἱ κατηχούμενοι δέν κηδεύονται, τό ἀνατρέπει λίγο πῶς κάτω μέ ἓνα ἀνακόλουθο συμπέρασμα ἐντελῶς μετέωρο. Ἀπό ποιές πηγές προκύπτει ὅτι οἱ κατηχούμενοι συμμετεῖχαν σέ ὅλη τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας ἐκτός ἀπό τίς μυστηριακές ἀκολουθίες;

Γνωρίζουμε ὅτι οἱ κατηχούμενοι εἶχαν τήν δυνατότητα νά παρακολουθοῦν τήν Θ. Λειτουργία μέχρι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου καί τῆς συναφοῦς διδασκαλίας (Λειτουργία Κατηχουμένων) καθὼς καί τίς κατηχήσεις πού γίνονταν εἰδικά γι' αὐτούς. Σέ ποιές τέλος πάντων ἄλλες ἀκολουθίες συμμετεῖχαν;

Ποιά ἄλλη εὐχή ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία μας (σέ Μυστηριακή ἢ μή Ἀκολουθία) γιά τοὺς κατηχουμένους πλὴν τῆς εὐχῆς νά βα-

πισθοῦν καί νά γίνουν μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ;

Ἄλλά ἡ ἄρνηση τῆς λογικῆς δέν τελειώνει ἐδῶ. Ἡ ἀπόφαση χωρίς νά τό ἀντιλαμβάνεται, σπεύδοντας νά στηρίξει προδιαγεγραμμένες ρυθμίσεις πού ἐξυπηρετοῦν λαϊκιστικές σκοπιμότητες, φτάνει στό ἐντελῶς παράλογο συμπέρασμα νά προσδίδει τήν ιδιότητα τοῦ Κατηχομένου καί σέ νεκρό. Κατηχούμενος, ὅπως γνωρίζουμε εἶναι αὐτός πού ἐτοιμάζεται γιά νά εἰσέλθει στήν στρατευομένη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μέ τό ἅγιο βάπτισμα πού γίνεται ἐν ζωῇ. Ἄν δέν γίνει πλήρες μέλος τῆς Ἐκκλησίας ἐν ζωῇ δέν μπορεῖ νά γίνει μετά θάνατον. Πρώτη φορά γράφεται τόσο ἐπίσημα καί βαρύνουσα ὅτι τόν νεκρό πρέπει νά τόν ἀντιμετωπίσουμε ὡς ... κατηχούμενο.

Ἡ ἀπόφαση ἐπικαλεῖται παιδαγωγικούς καί ψυχολογικούς λόγους γιά νά στηρίξει μιὰ ἐντελῶς ἀντιπαραδοσιακή θέση. Ἄν καί στήν ἀρχή ὅπως σημειώσαμε ἀναμέναμε νά δοῦμε τά στοιχεῖα τῆς «Ὁρθόδοξου Θεολογίας καί γενικά Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως» πού θά ἐπεστράτευε ἡ καινοτόμος ἄποψη τίποτα ἀπό αὐτά δέν προέκυψε. Ἀντίθετα διαπιστώνουμε ὅτι παρακάμπτοντας τήν ἀρχική της δέσμευση ἀναγκάζεται νά καταφύγει τελικῶς στούς ἀμφιβόλους σημασίας παιδαγωγικούς καί ψυχολογικούς λόγους.

Ἄν ὅμως οἱ συντάκτες τῆς περιωνύμου ἀποφάσεως δέν ἔλαβαν ὑπ' ὄψιν τήν ζωῆρρον καί πάντα ἐπίκαιρη Ὁρθόδοξη παράδοσή μας, δικαιούμαστε νά τό πράξουμε ἐμεῖς.

Ἡ Ὁρθόδοξη Παράδοσή μας ἔχει ἀρχοντιά. Δέν μπορεῖ νά τήν δεῖ κανεῖς μικρόψυχα, σάν συρραφή παραγράφων καί νά ἐπικαλεῖται πότε τήν μία ἔννοια πότε τήν ἄλλη ἐρμηνεύοντας μέ τήν δική του λογική τίς πλήρεις χάριτος καί ἀληθείας ἀναμφισβήτητες ἔννοιες καί διδασκαλίες τῶν Πατέρων.

Στό συγκεκριμένο θέμα ἡ Ὁρθόδοξη Παράδοση μᾶς τοποθετεῖ μπροστά σέ ἕνα θεμελιώδες ἐρώτημα: Γιατί μέχρι σήμερα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν προέδῃ σέ ἐκκλησιαστικό ἐνταφιασμό τῶν ἀδαπτίστων βρεφῶν; Ἄγνοοῦσε τό θέμα ἡ ἠθελημένα καί ἐν γνώσει τόν ἀπέκλεισε;

Ποιός μπορεῖ νά ἰσχυρισθεῖ ὅτι ἄγνοοῦσε

τό θέμα; Ἄρα τό ἐγνώριζε καί ἠθελημένα τό ἀπέκλεισε.

Γιά νά μήν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀσχολήθηκε σοβαρά μέ τό θέμα τῶν ἀδαπτίστων νηπίων ἀλλά ἐπικέντρωσε τόν προβληματισμό της στήν οὐσία τοῦ προβλήματος, στήν εὐθύνη δηλαδή τῶν γονέων ὄχι σέ ψευτοπαρηγορίες, μποροῦμε νά ἀνατρέξουμε στόν ΚΔ' Κανόνα τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ πού ἐπιτιμᾷ μέ τρία χρόνια ἀποχή ἀπό τήν Θ. Κοινωνία τούς γονεῖς πού δέν βάπτισαν ἐγκαίρως τό παιδί τους. Στό Πηδάλιον τοῦ Ἁγ. Νικοδήμου (σελ. 712) ὑπάρχουν ἐκτός τοῦ κανόνος αὐτοῦ καί ἀρκετές παραπομπές σέ κείμενα τοῦ Ἀρμενοπούλου, Χαρτοφύλακος Πέτρου πού δείχνουν ὅτι ὑπάρχει ἀρκετή βιβλιογραφία γιά τό θέμα, πού ἐκφράζει τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση.

Οἱ Πατέρες πού τιμωροῦσαν τούς γονεῖς γιατί ἔκαναν τό «ἐγκλημα» νά ἀφήσουν τό παιδί ἀδαπτιστο... δέν ἦταν φιλόφρονες; Ἐμεῖς σήμερα μέ τήν εὐχή πού συνιστᾷ ἡ Ἱερά Σύνοδος γινόμαστε φιλόφρονες καί ἐπιπλέον τούς βεβαιώνουμε ὅτι θά πάει τό παιδί τους στόν Παράδεισο...;

Ποιός μπορεῖ νά μεταθέσει τά αἰώνια ὄρια τά ὁποῖα ἔθεσαν οἱ Πατέρες μας;

Οὔτε Ἀπόστολος, οὔτε Ἄγγελος ἀπό τόν οὐρανό δέν ἔχει δικαίωμα νά διδάξει διαφορετικά ἀπό ὅσα ἔχουν θεσπισθεῖ μέσα στήν Ἐκκλησία παρά μόνον νά συμπλήρωσε ὅπου ὑπάρχουν κενά. Ἄλλά καί τά τυχόν κενά συμπληρώνονται πάλι μέ τήν λογική τῶν Πατέρων. «Ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατράσι...».

Ὅπως δέν μπορεῖ κανεῖς σοβαρά νά ἰσχυρισθεῖ ὅτι οἱ Πατέρες δέν γνώριζαν τό θέμα τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῆς κηδεύσεως τῶν ἀδαπτίστων νηπίων, κατά τόν ἴδιο τρόπο δέν πρέπει νά νομισθεῖ ὅτι ἄγνοοῦσαν καί τίς ψυχολογικές καί παιδαγωγικές προεκτάσεις του. Ἡ ἴδια ἀπόφαση παραδέχεται τήν μεγάλη βρεφική θνησιμότητα πού ὑπῆρχε στήν ἐποχή τους κατ' ἀντίθεση πρὸς τήν σημερινή ἐποχή.

Οἱ Πατέρες, βιώνοντας αὐθεντικά τήν Θεία Χάρη, ἐξάντλησαν κατά θαυμαστό τρόπο στό ἔπακρο τήν Οἰκονομία μέ τήν θεσμοθέτηση τοῦ Βαπτίσματος Ἀνάγκης (Ἀεροδάπτισμα) πού εἶναι τόσο ἀπλό καί φιλόφρονα ἀλλά καί σωτηριολογικά πλήρες.

Τό ακρότατο αυτό ὄριο τῆς ἀγάπης πρὸς τόν Ἄνθρωπο καί τήν Σωτηρία του δέν μπορεῖ νά ξεπερασθεῖ μέ τούς τρόπους πού συνιστᾶ ἡ ἀπόφαση (ψευτοπαρηγοριές πρὸς τούς πενθοῦντας - Εὐχές στά θανόντα ἀδάπτιστα νήπια κ.λπ.).

3. Πρόσθετοι Λόγοι.

Ἔλα τά ἐπιχειρήματα πού ἐπεστράτευσαν οἱ Συνοδικές Ἐπιτροπές γιά νά ὀδηγήσουν τήν ΔΙΣ στήν πύον πάνω λανθασμένη ἀπόφαση φαίνεται ὅτ δέν πείθουν οὔτε καί αὐτές τίς ἴδιες· γιαντό, δίκην παραρτήματος στό τέλος τῆς ἀποφάσεως προτείνονται καί ἄλλα πρόσθετα ἐπιχειρήματα, ἤτοι: α) ἡ προσωπική ἀθωότης τῶν νηπίων β) κάποια πρακτική ἐνταφιασμοῦ ἀδαπτίστων εἰς τά χριστιανικά κοιμητήρια γ) ποικίλες δεισιδαιμονίες καί προλήψεις σχετιζόμενες μέ ἀκήδευτα ἀδάπτιστα νήπια καί δ) ἡ φιλανθρωπία τῆς Ἐκκλησίας καί ὁ Σκανδαλισμός τῶν πιστῶν.

Ἄς δοῦμε καί αὐτά τά ἐπιχειρήματα.

α) Ἄναζητᾶ ἡ ἀπόφαση ἐπιχειρήματα γιά τήν ἐκκλησιαστική κήδευση τήν «προσωπική ἀθωότητα τῶν νηπίων ὡς παθόντων καί μή δρασαντων τό κακόν κατά τόν Νύσσης Γρηγόριον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τόν ποινικόν χαρακτηριστήρα, ὃν ἔχει ἡ στέρησης τῶν ἐπικηδείων προσευχῶν».

Ἄστοχεῖ ἡ ἀπόφαση ἐπικαλουμένη τόσο τήν προσωπική ἀθωότητα τῶν νηπίων ὅσο καί τόν ποινικό χαρακτηριστήρα τῆς στέρησης τῶν ἐπικηδείων προσευχῶν.

Ἄ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης δέν ἀντιμετώπησε τό θέμα πού πραγματεύεται ἡ ἀπόφαση καί ἐπομένως κακῶς ἀπό τήν ἐπιχειρηματολογία του πού ἀναφέρεται σέ ἄλλη προβληματική ἀντλεῖται μεμονωμένη φράση γιά νά στηρίξει ὅ,τι ἡ Ἄρθόδοξος Ἐκκλησία δέν ἔχει δεχθεῖ αἰῶνες τῶρα.

Ἄλλά καί ὁ ποινικός χαρακτηριστήρας τῆς στέρησης τῶν ἐπικηδείων προσευχῶν εἶναι ἐξίσου αὐθαίρετο συμπέρασμα.

Οἱ ἐπικηδεῖες προσευχές ἔχουν «εὐχαριστηριακό χαρακτηριστήρα» καί ἀναπέμπονται στό Θεό ἀπό τήν Ἐκκλησία γιά τό λόγο ὅτι ἔνα μέλος τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητας τελειώθηκε ἐν Κυρίῳ καί ἄγει τήν «Μακαρία ὁδὸ».

Πῶς θά ποῦμε λοιπόν «Μακαρία ἡ ὁδός ἡ πορεύη σήμερον...» σέ ἔναν ἀδάπτιστο;

Ἄ ὅτι δέν εἶναι ποινή ἡ μή κήδευση φαίνεται καί ἀπό τίς εὐχές πρὸς ψυχορραγοῦντα πού περιέχονται στό ἴδιο Εὐχολόγιο τῆς Νεκρωσίμου Ἄκολουθίας. Ἄκεῖ ὁ ἐτοιμοθάνατος μέσω τοῦ ἱερέως ζητᾶ ἀπό τούς ζῶντες νά μήν τόν κηδεύσουν, νά τόν πετάξουν στά θηρία κ.λπ. «Μή οὔν τό σῶμα μου θάψητε ἐν τῇ γῆ. Ἄσάστε ἄταφον, ὅπως φάγωσι κύνες τήν καρδίαν μου...» δείχνοντας μέ αὐτό τόν τρόπο ὅτι ὑπάρχει μεγάλο ἔλεος ἀπό τόν Θεό σέ αὐτόν πού δέν ἔτυχε μεταθανατίου τιμῆς.

Ἄ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος καί ἄλλοι Πατέρες ζητοῦσαν ἀπό τούς μαθητές τους νά μήν τυχουν νεκρωσίμου Ἄκολουθίας γιά νά ἐλκύσουν μέ αὐτό τόν τρόπο περισσότερον τό Θεῖον ἔλεος.

Ἄ μή βαπτισμένος ἔχει ἀνάγκη «ἐκτάκτου» ἔλεους τοῦ Θεοῦ, γιαντί τίποτα δέν μᾶς βεβαιώνει γιά τήν σωτηρία του.

Ἄ ἔτσι ὑπάρχει εὐσπλαχνία στήν μή κήδευση καί ὄχι ποινή.

Γιά τήν Ἐκκλησία ὁμως εἶναι πολύ σημαντικό νά κηδεύει τά μέλη της γιαντί α) Δοξάζει μέ αὐτόν τόν τρόπο τόν Θεό πού ὀδήγησε στήν βασιλεία του ἔνα μέλος της β) Εὐχεται γιά τίς τυχόν ἁμαρτίες του (ὄχι γιά τήν ἀπάληψη τοῦ Προπατορικοῦ Ἄμαρτήματος) καί γ) Ἄπενθυμίζει στά ζῶντα μέλη της τήν παροδικότητα τῶν ἐπιγείων.

Ποιά σκοπιμότητα θά εἶχε γιά τήν Ἐκκλησία ἡ κήδευση τῶν μή βαπτισμένων;

Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά ἐπισημάνουμε τήν μεθόδευση μᾶς πολύ μεγάλης συγχύσεως πού δημιουργεῖ ἡ Ἄπόφαση τῆς ΔΙΣ.

Συμπλέκει τήν προσωπική ἀθωότητα τῶν νηπίων μέ τήν προτεινομένη ἐπικήδεια ἀκολουθία κατά τήν ὁποῖαν οὔτε λίγο οὔτε πολύ δέχεται ὅτι τό προπατορικό ἁμάρτημα δέν ἐμποδίζει τά νήπια νά πάνε στόν Παράδεισο. Αὐτό φαίνεται κυρίως ἀπό τήν προτεινομένη εὐχή «... τόν δοῦλον σου τόνδε ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένον, ἐν κόλποις Ἄβραάμ ἀνάπαυσον».

Πότε πρόφτασε καί ἤλπισε σέ Ἄνάσταση τό ἀδάπτιστο νήπιο; Ἄν ἔγινε αὐτό πῶς δέν ζήτησε νά βαπτισθεῖ; Ποῖα ἐλπίδα Ἄναστάσεως ἔχει ὁ ἀδάπτιστος;

Ἡ ἴδια ἢ Ἀπόφαση μᾶς λέγει στήν ἀρχή, ὅπως εἶδαμε, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία δέχεται ὅτι τὰ ἀβάπτιστα «δέν δύναται νά εἰσέλθουν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (σελ. 2 τῆς Ἐγκυκλίου).

Ἀπό τήν παραβολή τοῦ Κυρίου γιά τόν Πλούσιο καί τό φτωχό Λάζαρο γνωρίζουμε ὅτι «οἱ κόλποι τοῦ Ἀβραάμ» εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Αυτό ἄλλωστε ζητοῦμε γιά ὅλους τούς Ὁρθοδόξους χριστιανούς στίς Νεκρώσιμες Ἀκολουθίες, στά Τρισάγια (... ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀναπαύσαι... κ.λ.π.).

Πῶς λοιπόν στήν προτεινόμενη ἀκολουθία ζητοῦμε νά τοποθετηθεῖ τό ἀβάπτιστο νήπιο στό Παράδεισο;

Δηλαδή μέ ἄλλα λόγια ἡ **Ἀπόφαση ταυτίζει τίς δυνατότητες σωτηρίας τοῦ ἀβάπτιστου νηπίου μέ αὐτή τοῦ βαπτισμένου καί οὐσιαστικά ἀρνεῖται τήν σημασία τοῦ Προπατορικοῦ Ἀμαρτήματος, τό ὁποῖον σέ τελευταία ἀνάλυση τό θεωρεῖ περιττό.** Ἡ μεγάλη δέ ἔμφαση πού δίνει στήν «προσωπική ἀθωότητα» ὑποκαθιστᾷ «τύποις καί οὐσία» τήν ἀξία τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

Ὁλη αὐτή ἢ μεθόδευση **ὁδηγεῖ στήν αἵρεση τοῦ Πελαγιανισμοῦ** ἢ ὁποῖα συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν ἐπικινδύνων αἱρέσεων τόσο ἀπό δύο τοπικές Συνόδους (Καρχηδόνος 411 καί 418) ὅσο καί κυρίως ἀπό τήν Γ' Οἰκουμένη Σύνοδο.

Ὁ Πελάγιος ἦταν ἕνας ἐπικίνδυνος αἱρετικός γιατί εἶχε γερή ἑλληνική παιδεία ἀλλά ἦταν καί φωτεινή ἠθική προσωπικότητα μέ μεγάλη ἐκτίμηση ἀπό τούς συγχρόνους του. Ἔγινε ἀρχηγός τῆς αἱρέσεως τοῦ Πελαγιανισμοῦ, πού πῆρε τό ὄνομά του.

Κατά τήν αἵρεση αὐτή ὁ νηπιοβαπτισμός δέν ἔχει κανένα νόημα καί τὰ νήπια εἶναι στήν ἴδια κατάσταση ἀθωότητας (σύγκρινε ὁρολογία ἀποφάσεως «προσωπική ἀθωότητα») πού ἦταν ὁ Ἀδάμ πρῖν ἀπό τό Προπατορικό Ἀμάρτημα.

Λοιπόν περίπου τὰ ἴδια στήν θεωρία ἀλλά κυρίως στήν πράξη (προτεινόμενη Εὐχή κ.λ.π.) δέχεται ἢ ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ.

β) Ἄλλο ἐπιχείρημα: «Ἡ ἄχρι σήμερον ἐφαρμοζομένη πρακτική ἐνταφιασμοῦ τῶν ἀβαπτίστων θανόντων νηπίων, εἰς τὰ χριστιανικά κοιμητήρια...»

Ἡ πρακτική αὐτή δέν φαίνεται νά ἀνταποκρίνεται στήν πραγματικότητα γιατί α) σήμερα τὰ κοιμητήρια ἀνήκουν στούς Δήμους, δέν ἐλέγχονται ἀπό τήν Ἐκκλησία καί ἐνταφιάζουν ὅλους τούς δημότες ἀδιακρίτως θρησκευήματος ἀκόμη καί τούς ἀθέους. Σέ μερικά μόνον μεγάλα κοιμητήρια γίνεται κάποια κατανομή τοῦ χώρου μεταξύ διαφόρων θρησκευμάτων.

Ἀλλά καί τό ἄρθρο τοῦ περιοδικοῦ **Ἐφημέριος** στό ὁποῖο συγκεκαλυμμένα ἀναφέρεται σέ αὐτό τό σημεῖο ἢ Ἀπόφαση δέν ἐπιδεδαιώνει αὐτήν τήν πρακτική. Ἀλλά ἀναφέρει 2-3 περιπτώσεις Κοιμητηρίων στά ὁποῖα τὰ ἀβάπτιστα βρέφη θάπτονται ξεχωριστά, σέ ἰδιαιτέρο χώρο στήν «ἄκρη» τοῦ κοιμητηρίου. Ἐξάγει βέβαια τό συμπέρασμα ὅτι αὐτό σημαίνει ἐνταφιασμό σέ χριστιανικό Κοιμητήριο. Ποῦ θά ἔπρεπε λοιπόν νά ταφοῦν... στήν πλατεία τοῦ χωριοῦ;

Μιά ἐπίσκεψη στά Κοιμητήρια τῶν Δήμων τῆς Πρωτευούσης θά πείσει γιά τό γεγονός ὅτι καί Ἰεχωβάδες καί Πεντηκοστιανοί καί ἄθεοι (χωρίς σταυρό στόν τάφο) εἶναι ἐνταφιασμένοι δίπλα-δίπλα μέ χριστιανούς Ὁρθοδόξους, οὔτε κᾶν στήν ἄκρη, οὔτε κᾶν σέ ξεχωριστό χώρο τοῦ κοιμητηρίου.

γ) Ἄλλο θέμα πού ἐπιδιώκει νά λύσει ἢ Ἀπόφαση μέ τήν Ἐκκλησιαστική ταφή τῶν ἀβαπτίστων εἶναι ἢ ἀντιμετώπιση «ποικίλων δεισιδαιμονιῶν καί προλήψεων σχετιζομένων μέ τήν μετά θάνατον τύχην τῶν ἀκηδεύτων ἀβαπτίστων νηπίων».

Νομίζει ὅτι ἐπιλύει τό θέμα ἀκολουθώντας τήν λογική τοῦ παραλόγου. Παραλογίζεται ὁ ἄνθρωπος μακριά ἀπό τό Θεό καί δημιουργεῖ ψεύτικες εἰκόνες γιά τόν κόσμο καί δίνει λανθασμένες ἀπαντήσεις στά γεγονότα δημιουργώντας δεισιδαιμονίες καί προλήψεις.

Τό νά ἀκολουθήσουμε τίς δεισιδαιμονίες καί προλήψεις καί νά ἀλλάξουμε τίς ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας χρησιμοποιώντας αὐτή τήν λογική εἶναι τοῦλάχιστον ἐπικίνδυνο.

Δέν ἀναφέρονται οἱ δεισιδαιμονίες μόνον στά ἀβάπτιστα νήπια ἀλλά γενικά στούς ἀβάπτιστους ἀνθρώπους. Θά πρέπει λοιπόν καί τούς μεγάλους ἀβάπτιστους νά κηδεύουμε γιά νά ... μήν βρυκολακιάζου;

Οἱ δεισιδαιμονίες τῶν ἀνθρώπων εἶναι

πολλές και εκφράζουν την άθρη λογική του πεπτωκότος ανθρώπου. Δεν μπορεί η Έκκλησία να δεχθεί αυτή την λογική γιατί τότε θα ψευτίσει την αλήθεια της.

Δέν μπορούμε, παραδείγματος χάριν να δεχθοῦμε την πρόληψη που εἶναι διάχυτη σέ πολλούς χριστιανούς (;) ὅτι δῆθεν ἄν λάβει τήν Θ. Κοινωνία ὁ βαρειά ἄρρωστός τους θά πεθάνει. Θά ἀρνηθοῦμε λοιπόν τήν Θ. Κοινωνία στους βαρειά ἀσθενεῖς γιά νά μή τίξουμε τίς προλήψεις καί δεισιδαιμονίες τοῦ κόσμου;

δ) Τελειώνει ἡ περιώνυμος ἀπόφαση μέ ἐπίκληση τῆς φιλανθρωπίας τῆς Ἐκκλησίας καί ἀποφυγή τοῦ σκανδαλισμοῦ πού ὅπως ἰσχυρίζεται δημιουργεῖ ἡ ἄρνηση ταφῆς τῶν ἀδαπτίστων.

Ἄρκετά ἤδη ἐλέχθησαν γιά τούς ὄψιμους φιλανθρώπους. Οἱ πατέρες δέν εἶχαν φαίνεται φιλανθρωπία ἀφοῦ ἕνα τόσο σημαντικό θέμα τό παραγνώρισαν καί δέν ἔδωσαν τό δικαίωμα ταφῆς.

Μερικοί σάν τόν Ἅγιο Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό ἦταν ἀκόμη πιό ... βάρβαροι, γιατί ἀπειλοῦσε τούς γονεῖς πώς καλύτερα εἶναι νά σκοτώσουν ἕκατό ἀνθρώπους παρά νά ἀφήσουν τό παιδί τους νά πεθάνει ἀδάπτιστο. Δέν ἤξερε ὁ Ἅγιος νά τούς διαδάσει μιά παρηγορητική εὐχή καί νά τούς βεβαιώσει ὅτι τό παιδί τους πάει γιά ... τόν Παράδεισο, ὅπως τόσο εὐκολα τά τακτοποιεῖ ἡ Ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ!

Ἄσο γιά τόν σκανδαλισμό τῶν πιστῶν... Αὐτός ὁ σκανδαλισμός ἀναφέρεται στους πιστούς... τῆς Τηλεοράσεως. Ἐκεῖ κάθε τι ἀκριβό καί πολύτιμο πού διαθέτει ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία περιπαίζεται καί ἐκβιάζεται ὥστε νά δοθεῖ στους ... χοίρους. Ἄλλωστε πάντα ἡ Ὁρθόδοξη Πίστη ἦταν «Ἰουδαίους σκάνδαλον...».

Οἱ ἀληθινά πιστοί σκανδαλίζονται ἀκριβῶς ἀπό τό ἀντίθετο. Ὄταν βλέπουν τούς τεταγμένους ἀπό τόν Θεό Ἐπισκόπους ἀντί νά περιφρουροῦν τήν Ἀλήθεια μέ ὅποι-αδήποτε θυσία, νά τρέμουν τά ΜΜΕ καί νά δολιχοδρομοῦν ἀνάμεσα στήν Ἀλήθεια καί στήν μή Ἀλήθεια γιά νά συμβιδιαστοῦν μέ τό κόσμο.

Αὐτοί οἱ πιστοί εἶναι οἱ «μικροί» γιά τούς ὁποίους εἶπε ὁ Χριστός ὅτι ὅποιος τούς «σκανδαλίσει» καλλίτερα νά δάλει «μυλόπε-

τρα στό λαιμό του» καί νά πνιγεῖ στή θάλασσα.

Β'

Η ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΟΣ

Ἡ Ἀπόφαση τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου πού ἐλήφθη κατά τήν συνεδρία τῆς 8 Ἰουνίου 2001 καί ἀφορᾶ τό θέμα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταφῆς τῶν ἀδαπτίστων βρεφῶν εἶναι ΠΑΡΑΝΟΜΗ γιά τὴν ἐλήφθη μέ τρόπο ἀντίθετο ἀπό αὐτόν πού ἀπαιτεῖ ὁ νόμος.

Εἰδικότερα:

Κατά τό ἄρθρο 6 παρ. 3 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας γιά λήψη ἀποφάσεως **σέ θέματα Οἰκονομίας** ἐπιβάλλεται εἰδική **πλειοψηφία τῶν 2/3** τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπρεπε ἐπομένως νά ληφθεῖ ἡ ἀπόφαση αὐτή ἀπό τήν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας καί νά ὑπερψηφισθεῖ ἀπό 54 τοῦλάχιστον Μητροπολίτες, ὄχι ἀπό τά 13 μέλη τῆς ΔΙΣ μόνον.

Ἄτι ἡ Ἀπόφαση αὐτή ἀναφέρεται σέ θέματα Οἰκονομίας προκύπτει ἀπό τό ἴδιο τό κείμενο τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς πού διατείνεται (σελ. 1η τῆς σχετικῆς Ἐγκυκλίου) ὅτι εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ἐκκλησιαστική ταφή «κατά χρῆσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας».

Ἡ ἴδια λοιπόν ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος δέχεται ὅτι ἀποφαίνεται γιά θέμα πού ἀφορᾶ τήν Ἐκκλησιαστική Οἰκονομία.

Ἄπό τά ἐγχειρίδια τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου γνωρίζουμε ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος δέν μπορεῖ νά ἀποφασίσει γιά 4 θέματα: α) Ἐκλογή Ἀρχιερέων β) Ἐπιβολή ποινῆς τοῦ ἀφορισμοῦ γ) Ἐκδίκαση αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως ἐπί προσφυγῶν κατά τοῦ πίνακος ἐκλογίμων καί δ) Ἀσκήση Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας (Σπ. Τρωιάννου, Παράδοσεις Ἐκκλ. Δικαίου σελ. 198).

Δέν εἶχε ἐπομένως δικαίωμα ἡ ΔΙΣ νά ἐπιληφθεῖ τοῦ θέματος. Ἐφόσον δέ παρανόμως ἐπελήφθη, ἡ ἀπόφασή της εἶναι ἀκυρωτέα (ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2294/1978).

Ἐκεῖνο τό ὁποῖο προκαλεῖ ἐξαιρετική ἐντύπωση εἶναι τό γεγονός πώς ἕνα τόσο σοβαρό τυπικό ἐμπόδιο δέν ἔγινε ἀντιληπτό

από κανένα μέλος της Νομοκανονικής Ἐπιτροπῆς πού γνωμοδότησε σχετικῶς καί ἀπό κανέναν ἀπό τούς Μητροπολίτες πού ἐπελήφθησαν ἀναρμοδίως.

Θά ἦταν ὑπερβολή νά πιστέψουμε ὅτι γνωρίζει καλύτερα ἕνας ἐπιμελής ἱεροσπουδαστής τίς ἀρμοδιότητες τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπό τά ἴδια τά μέλη της καί ἀπό τά μέλη τῆς Νομοκανονικής Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκεῖνο τό ὅποιο μποροῦμε μέ πολλή βεβαιότητα νά ἰσχυρισθοῦμε εἶναι ὅτι ἡ ἀπόφαση αὐτή ἐλήφθη κάτω ἀπό τήν πίεση πανικοῦ πού προκαλοῦν τά Μαζικά Μέσα Ἐνημέρωσης καί γιαντό πάσχει τόσο ἀπό ἀπόψεως Δογματικῆς καί Ποιμαντικῆς ὅσο καί ἀπό ἀπόψεως Νομοκανονικῆς καί πρέπει τό συντομότερο νά ἀνακληθεῖ πρὶν δημιουργήσει ἀλυσίδα ἄλλων προβλημάτων ἐνός καί ἐκτός

τῆς Ἐκκλησίας.

Γ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΠΑ

Ἐκκλησιαστικός ἐνταφιασμός τῶν ἀβαπτίστων βρεφῶν-νηπίων πρέπει νά ἀποκλεισθεῖ. Στήν ἀντίθετη περίπτωση κλονίζεται ὅλη ἡ διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ τοῦ Προπατορικοῦ Ἀμαρτήματος καί τῶν Συνεπειῶν του γιά τόν ἄνθρωπο.

Ἐφείλουμε νά διατηρήσουμε τήν ἀκεραιότητα τοῦ Δόγματος γιαντί στήν προκειμένη περίπτωση ἡ διαφορετική θεώρηση τοῦ Προπατορικοῦ Ἀμαρτήματος, ἔστω καί μέσα ἀπό τίς ἀνάγκες τῆς Ποιμαντικῆς, θά ὀδηγήσει σέ ἀμφισβήτηση ὅλου τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί σέ ἄρνηση τοῦ γεγονότος τῆς Σωτηρίας μέσα σ' αὐτήν.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΜΥΗΣΕΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΣΤΗ ΜΑΓΕΙΑ; ΧΑΡΡΥ ΠΟΤΤΕΡ

Τῆς καθηγήτριας Ἑλένης Ἀνδρουλάκη

Εἰσαγωγή

Πρόσφατα οἱ ἑλληνικοὶ κινηματογράφοι κατακλύσθηκαν ἀπό παιδιὰ κάθε ἡλικίας πού ἔκαναν οὐρές γιά νά παρακολουθήσουν τήν ταινία τῆς Warner «Ὁ Χάρι Πότερ καί ἡ Φιλοσοφική Λίθος».

Ἡ ταινία αὐτή ἀποτελεῖ κινηματογραφική μεταφορά τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς Joanne K. Rowling¹ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*, Bloomsbury, 1997. Αὐτό καί τά ἐπόμενα τρία βιβλία τῆς Rowling² ἔχουν τυπωθεῖ σέ 116 ἑκατομμύρια ἀντίτυπα καί ἔχουν μεταφραστεῖ σέ 47 γλώσσες³. Τά τέσσερα πρῶτα βιβλία τοῦ Χάρρυ Πότερ ἔχουν πουλήσει πολλά ἑκατομμύρια ἀντίτυπα, ἦταν γιά πολλούς μῆνες στίς λίστες τῶν bestsellers καί ἀπέσπασαν πολλά βραβεῖα. Ἐρευνητές στίς ΗΠΑ ἀναφέρουν ὅτι πάνω ἀπό τά μισὰ παιδιὰ ἡλικίας 6-17 ἐτῶν στήν Ἀμερική ἔχουν διαβάσει

τουλάχιστον ἕνα βιβλίο τοῦ Χάρρυ Πότερ⁴. Τό διαδίκτυο εἶναι γεμάτο ἀπό Fan Clubs τοῦ Χάρρυ Πότερ καί οἱ ἐκδόσεις *Ψυχογιός* δηλώνουν «Ἐνδεικτικός τῆς “τρέλας” πού λέγεται **χαριποτερομανία** εἶναι ὁ ἀριθμός τῶν γραμμάτων, τῶν τηλεφωνικῶν μηνυμάτων καί τῶν e-mail πού δέχονται καθημερινά οἱ ἐκδόσεις *Ψυχογιός* γιά τόν Χάρι Πότερ: μέχρι στιγμῆς μόνο τά γράμματα ξεπερνοῦν τίς 7.500!»⁵. Ἐπιπλέον, ἡ Warner ἔχει ὑπογράψει ἀποκλειστική συμφωνία μέ τήν Coca-Cola, ἡ ὁποία πληρώνει 150 ἑκατομμύρια δολλάρια, ὥστε ὁ Χάρρυ Πότερ νά ἐμφανίζεται στή συσκευασία καί διαφήμιση τῶν προϊόντων της⁶. Ἀκόμη μαθαίνουμε ὅτι τά προαύλια τῶν σχολείων στό ἐξωτερικό εἶναι γεμάτα βιβλία, κάρτες, αὐτοκόλλητα, καί ἄλλα παιχνίδια Χάρρυ Πότερ⁷, πολλά ἀπό τά ὁποία βλέπουμε ἤδη καί στή χώρα μας.

Ἐφείλουμε νά διατηρήσουμε τήν ἀκεραιότητα τοῦ Δόγματος γιαντί στήν προκειμένη περίπτωση ἡ διαφορετική θεώρηση τοῦ Προπατορικοῦ Ἀμαρτήματος, ἔστω καί μέσα ἀπό τίς ἀνάγκες τῆς Ποιμαντικῆς, θά ὀδηγήσει σέ ἀμφισβήτηση ὅλου τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί σέ ἄρνηση τοῦ γεγονότος τῆς Σωτηρίας μέσα σ' αὐτήν.

σεσ διδασκαλίας, όπου καθηγητές αναθέτουν στα παιδιά έργασίες πάνω στα βιβλία Χάρου Πότερ, παραθέτοντας μάλιστα και έκτενη βιβλιογραφία για την μαγεία και τον αποκρυφισμό⁸. Στην Ἀθήνα κάποια Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσῶν χρησιμοποιοῦν στίς τάξεις τους τά βιβλία στό πρωτότυπο γιά νά ἀναπτύξουν τήν Ἀναγνωστική Δεξιότητα (Reading Skills) τῶν μαθητῶν τους καί ὄχι μόνο. Πολλοί γονεῖς καί δάσκαλοι πού φαίνεται νά τελοῦν ἐν ἀγνοίᾳ δηλώνουν πανευτυχεῖς πού τά παιδιά τους, πού δέν ἀγαποῦσαν καθόλου τό διάβασμα, τώρα διαβάξουν μετά μανίας τά βιβλία τοῦ ΧΠ (Χάρου Πότερ). Ἐνόψει τῶν Χριστουγέννων ὀλόκληρες τάξεις Δημοτικῶν, Γυμνασίων καί Λυκείων, ἀκόμα καί ὀλόκληρα σχολεῖα στήν Ἀθήνα συνοδευόμενα ἀπό τούς δασκάλους καί τούς καθηγητές τους ἐπισκέφθηκαν τούς κινηματογράφους γιά νά ὠφεληθοῦν ἀπό τήν ὀμαδική παρακολούθηση τῆς ταινίας! Κάποια παιδιά μάλιστα πού δέν εἶχαν ἀνακαλύψει μέχρι τότε τόν ΧΠ, μετά τήν ταινία ζήτησαν ἀπό τούς γονεῖς τους νά τους ἀγοράσουν τά βιβλία.

Ποῖός εἶναι ὁ Χάρου Πότερ

Ἐὸ Χάρου εἶναι ἕνα συμπαθητικό ὀρφανό ἀγόρι, τό ὀποῖο ζεῖ μέ τούς ἀντιπαθητικούς συγγενεῖς του πού τό ἀδικοῦν καί τό κακομεταχειρίζονται. Ὄταν ἦταν μωρό, ὁ κακός μάγος Βόλντεμορτ σκότωσε τούς μάγους-γονεῖς του καί προσπάθησε νά σκοτώσει καί τό ἴδιο, ἀλλά ἐκεῖνο, προικισμένο μέ ὑπερφυσικές δυνάμεις, δέν πέθανε, ἀπέκτησε ὀμως τό σημάδι τοῦ κεραυνοῦ⁹ στό μέτωπό του, κάτι μέ τό ὀποῖο γίνεται ἀργότερα διάσημος. Ὄταν κλείνει τά 11 χρόνια του λαβαίνει ἕνα γράμμα ἀπό τή Σχολή Μαγείας «Χόγκουαρτς» πού τοῦ προσφέρει ὑποτροφία γιά νά σπουδάσει μαγεία καί τότε μαθαίνει ξαφνικά ὅτι εἶναι «μάγος, φυσικά... Καί πολύ καλός μάγος, μάλιστα, ἀφοῦ βέβαια ἐξασκηθεῖ πρώτα λίγο» (Α' σελ. 66). Ἐτσι ὁ Χάρου γίνεται ἐσώκλειστος σπουδαστής τοῦ Σχολείου Μαγείας καί μυεῖται σιγά-σιγά, ὀπως καί ὁ ἀναγνώστης, στόν κόσμο τῆς μαγείας, ὁ ὀποῖος παρουσιάζεται ἐξαιρετικά γοητευτικός, γεμάτος μυστήριο καί προκλήσεις. Στόν κόσμο τῆς μαγείας

καί στά πρόσωπα τῶν μάγων θρῖσκει τήν ἀγάπη, τήν ἀποδοχή, τήν καταξίωση ἀκόμα καί τά ὑλικά ὀφέλη πού τοῦ ἔλειπαν ὀταν ζοῦσε στόν κόσμο τῶν «Μάγκλς»¹⁰, δηλαδή τῶν μή-μάγων, οἱ ὀποῖοι σέ ὀλα τά βιβλία σκιαγραφοῦνται κουτοῖ ἢ γεμάτοι κακία καί σκληρότητα. Μέχρις ἐδῶ κάποιοι ἴσως νά μήν ἔβλεπαν τά πράγματα ἀνησυχητικά καί νά θεωροῦσαν τά βιβλία αὐτά ἀπλή φαντασία, γιὰτί ὄχι ἄλλωστε; Ἐπάρχει ὀμως καί συνέγεια.

Οἱ ἀντιρροήσεις

1. Ἐ συγγραφεύς J. K. Rowling σέ ραδιοφωνική συνέντευξή της (The Diane Rehm Show, WAMU, National Public Radio, October 20, 1999) δηλώνει ὅτι ἔκανε ἔρευνα σέ πρακτικές μαγείας καί παγανισμοῦ ὄστε τά βιβλία της νά εἶναι πῖ ὀρεαλιστικά. Ἐ ἴδια λέει ὅτι περίπου τό 1/3 ἀπό τίς πρακτικές πού περιγράφονται στα βιβλία της βασίζονται σέ πραγματικές ἀποκρυφιστικές πρακτικές¹¹.

2. Διαβάξοντας καί τά τέσσερα βιβλία ἐπαλήθευσα τά λόγια τῆς Rowling ἢ ὀποῖα ἀποκαλύπτει ὅτι «τά βιβλία γίνονται ὀλο καί πῖ σκοτεινά»¹², κάτι πού ἀποδεικνύεται στό ἐπόμενο τμήμα τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Ἐ ὑπεύθυνος Μέσων Ἐνημέρωσης τῆς Ἐνωσης Παγανιστῶν στήν Ἀγγλία Andy Norfolk δηλώνει: «Ἀνταποκρινόμενοι στόν ἀξανόμενο ἀριθμό ἐρωτήσεων ἀπό νέους ὀρίσαμε ἕναν ὑπεύθυνο νεότηας, ὄχι γιά νά προάγει τόν Παγανισμό... ἀλλά ἀπλᾶ γιά νά ἀπαντᾶ στα ἐρωτήματα τῶν νέων καί νά προσφέρει συμβουλές καί πληροφορίες». Ἐ Ἐνωση Παγανιστῶν λέει ὅτι τά βιβλία τοῦ ΧΠ, μαζί μέ κάποιες τηλεοπτικές σειρές ὀπως ἢ «Sabrina the Teenage Witch» εἶναι ἐκεῖνα πού προκάλεσαν τό νέο κῦμα ἐνδιαφέροντος. Ἐ Andy Norfolk ἐπισημαίνει ὅτι οἱ γονεῖς δέν πρέπει νά ἀνησυχοῦν μέ τό ξαφνικό ἐνδιαφέρον τῶν παιδιῶν τους γιά τή μαγεία (sic) ἀφοῦ «ὁ Παγανισμός ἀναγνωρίζεται ὄς ἔγκυρη θρησκεία»¹³.

4. Ἐ Ἐνωση Ἐκπαιδευτικῶν καί Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν στήν Ἀγγλία προειδοποιεῖ γιά τά φαινομενικά ἐπιτυχημένα δημιουργήματα της J. K. Rowling καί καλεῖ γο-

νεϊς και εκπαιδευτικούς να προσέξουν. Η Ένωση των Εκπαιδευτικών είχε από καιρού την ανησυχία ότι τα παιδιά ασχολούνται με αποκρυφιστικές εμπειρίες. Ο Peter Smith, Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Εκπαιδευτικών τονίζει: «Τά παιδιά πρέπει να προστατευθούν από τις πιο ακραίες επιδράσεις του αποκρυφισμού και να διδαχθούν με έναν υπεύθυνο και θετικό τρόπο τους κινδύνους των ταξιδιών στο άγνωστο. Η προεμίρα της ταινίας ΧΠ θα οδηγήσει σε μία ολόκληρη γενιά νέων που θα ανακαλύπτουν τη μαγεία... Αν και είναι σημαντικό να μην υπάρξουν υπερβολικές αντιδράσεις... οι κίνδυνοι είναι ξεκάθαροι... Όλο και περισσότερα παιδιά περνούν ώρες μόνα τους στο διαδίκτυο αναζητώντας σατανιστικές ιστοσελίδες και ανησυχούμε γιατί δεν υπάρχει κανείς για να ελέγξει¹⁴...

5. Τουλάχιστον ένα σχολείο στην Αγγλία, το Δημοτικό St Mary's στο Chatham, Kent απαγόρευσε τα βιβλία του ΧΠ από τη βιβλιοθήκη του¹⁵.

6. Μία από τις μεγαλύτερες αλυσίδες καταστημάτων παιχνιδιών στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα «Entertainer», απαγόρευσε εμπόρευμα ΧΠ από τα ράφια τους. Ένας από τους ιδιοκτήτες των «Entertainer» ο Gary Grant ομολόγησε ότι πιθανόν να χάσει κέρδη της τάξεως των 500.000 λιρών, αλλά εξήγησε ότι ανησυχούσε για την ανεξέλεγκτη κατάσταση, στην οποία θα οδηγούνταν τα παιδιά¹⁶.

7. Τα βιβλία του ΧΠ βρίσκονται ανάμεσα στα πιο άμφιλεγόμενα βιβλία, όπως αναφέρει το «Γραφείο για την Έλευθερία της Σκέψης της Ένωσης Αμερικανικών Βιβλιοθηκών» (American Library Association's Office for Intellectual Freedom). Για τα έτη 1999 και 2000 υπάρχουν 1.118 καταγεγραμμένες γραπτές διαμαρτυρίες. Οι καταγεγραμμένες διαμαρτυρίες αποτελούν λιγότερο από το 1/4 των πραγματικών σε σχολεία και βιβλιοθήκες που ζητούν την απόσυρση των βιβλίων του ΧΠ με την αιτιολογία του «αποκρυφισμού/Σατανισμού»¹⁷.

8. Στην Ελλάδα ο Σύλλογος Επιστημόνων «Προοπτική», τον οποίο εύχαριστώ θερμά για την πολύτιμη βοήθειά του, διεξάγει μία ευρύτερη έρευνα του θέματος, η οποία

συμπεριλαμβάνει την ψυχολογική και παιδαγωγική διάσταση του φαινομένου. Ο Σύλλογος «Προοπτική» εκφράζει τις έντονες επιφυλάξεις του τόσο για τον Χάρρυ Πότερ, όσο και για την τριλογία του J.R.R. Tolkien «Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών».

9. Αναμενόμενες ήταν βέβαια και οι αντιδράσεις από το Χριστιανικό κόσμο του έξωτερικού, όπως αποδεικνύεται από το μεγάλο αριθμό σχετικών ιστοσελίδων, που μπορεί κανείς να βρει με τη βοήθεια μιας μηχανής αναζήτησης.

10. Καταθέτοντας την προσωπική μου εμπειρία, θα ήθελα να επισημάνω ότι στην Αθήνα υπάρχουν ευαισθητοποιημένοι γονείς και εκπαιδευτικοί, ιερείς και κατηχητές, οι οποίοι έχοντας ενημερωθεί, ή έχοντας αντιμετωπίσει κάποιες από τις άμεσες συνέπειες του προβλήματος (έκδηλώσεις φόβου, διαταραχές ύπνου κτλ.) στη ζωή των παιδιών τους, προσπαθούν να αποτρέψουν και αυτόν τον κίνδυνο που απειλεί τους νέους. Ακούγεται υπερβολικό; Μακάρι να ήταν.

Τί λένε τα βιβλία

Πρός το παρόν κυκλοφορούν τέσσερα πρώτα βιβλία της σειράς ΧΠ, ή οποία θα ολοκληρωθεί με άλλα τρία. Η Rowling ήξερε από την αρχή ότι θα γράψει επτά βιβλία, ένα για τον κάθε χρόνο που βρίσκεται ο ΧΠ στη Σχολή Μαγείας —και έχει ολοκληρώσει και το έβδομο βιβλίο της εδώ και χρόνια¹⁸.

Τά βιβλία προχωρούν σταδιακά από το κακό στο χειρότερο. Για παράδειγμα στο πρώτο βιβλίο οι ήρωες βρίσκουν σημάδια από το αίμα ενός ζώου (πού όλως τυχαίως! είναι μονόκερος) και είναι μάρτυρες μιας τρομερής σκηνής όπου το δαιμονικό πλάσμα που σκότωσε τον μονόκερο πίνει το αίμα του, ενώ στο τέλος αποκαλύπτεται ξαφνικά με τρόπο φρικιαστικό ο δαιμονισμός ενός καθηγητή, ο οποίος τώρα προσπαθεί να σκοτώσει το Χάρρυ.

Στο δεύτερο βιβλίο ο μικρός μάγος μαθαίνει πώς να καθαρίζει τον κήπο από τους άγριοκαλικάντζαρους που τσιρίζουν, χωρίς να τους λυπάται και άργότερα οι μαθητές της Σχολής Μαγείας μαθαίνουν, ανάμεσα στ'

ἄλλα, πῶς νά φυτεύουν στό χῶμα μανδραγόρες· οἱ μανδραγόρες εἶναι φυτά, μόνο πού ἀντί γιά ρίζες ἔχουν μικροσκοπικά, λασπωμένα κακάσχημα μωρά, που στριγκλίζουν μ' ὅλη τή δύναμη τῶν πνευμόνων τους. Στό ἴδιο βιβλίο διαβάζουμε γιά μιὰ ζωοθυσία, τή θυσία τῆς γάτας τῆς σχολῆς (ἡ ὁποία, προσέξτε, ὀνομάζεται κυρία Νόρις!) καί γιά τό δαιμονισμό μιᾶς μικρῆς μαθήτριας, πού χάνοντας τόν ἔλεγχο τῶν πράξεών της, στραγγαλίζει πετεινούς καί ἐπιτίθεται στους ζωντανούς καί τούς νεκρούς τῆς σχολῆς. Ἡ ἀτμόσφαιρα πλέον εἶναι ἀτμόσφαιρα θρίλερ, ἀφοῦ ὅλοι οἱ μαθητές κινδυνεύουν ἀνά πᾶσα στιγμή νά βρεθοῦν σκοτωμένοι.

Στό τρίτο βιβλίο μαθαίνουμε γιά γλειφιτζούρια μέ γεύση αἵματος —ἐνῶ στό πρῶτο εἶχαμε διαβάσει ἀπλῶς γιά καραμέλες μέ γεύση ἐμετοῦ!— γιά πλάσματα πού ἀλλάζουν συνεχῶς μορφή γιά νά τρομάξουν τούς ἀνθρώπους, γιά διάφορα ἄλλα δαιμόνια καί γιά τούς βασανιστές τῆς φυλακῆς τῶν μάγων, τούς «Παράφρονες», οἱ ὁποῖοι εἶναι τρομερά δαιμονικά πλάσματα πού ρουφοῦν τίς ψυχές, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νά τίς χάνουν γιά πάντα. Ὁ Χάρρυ ἀκούει τούς πεθαμένους γονεῖς του νά οὐρλιάζουν πρὶν τή δολοφονία τους καί τό κατοικίδιο ζωάκι πού κουβαλᾷ συνέχεια μαζί του ὁ Ρόν καί κοιμᾶται στόν κοιτῶνα τῶν παιδιῶν ἀποκαλύπτεται στό τέλος τοῦ βιβλίου ὅτι δέν εἶναι ἀρουραῖος, ἀλλά μάγος — ἀπό αὐτούς πού μεταμορφώνονται σέ ζῶα— καί μάλιστα κακός.

Τό τέταρτο βιβλίο, εἶναι τό μεγαλύτερο ἀπό ὅλα, ἔχει 654 σελίδες μέ ἐξαιρετικά τρομακτικές σκηνές καί εἶναι αὐτό πού ἡ Rowling ὀρίζει ὡς «τό κεντρικό βιβλίο». «Εἶναι τό βιβλίο στό ὁποῖο ἀρχίζουν οἱ θάνατοι», λέει στους TIMES καί συνεχίζει λέγοντας ὅτι «θά προκαλέσει ταραχή ἀλλά δέν θά προκαλέσει βλάβη» (sic)¹⁹. Τό τέταρτο βιβλίο ξεκινᾷ μέ μιὰ σειρά φόνων, συνεχίζει μέ ἕναν διαγωνισμό κυριολεκτικά ζωῆς καί θανάτου, ὅπου οἱ ἥρωες καλοῦνται νά νικήσουν βάζοντας στήν πράξη ὅλα τά μαγικά πού διδάχθησαν τά περασμένα τρία χρόνια, καθῶς τελειώνει ὁμως ὁ ἀγώνας, ὁ ἕνας ἀπό τούς ἥρωες δολοφονεῖται, καί ἡ ὑπόθεση κορυφώνεται μέ μιὰ σοκαριστική σατανιστική τελετή, τέτοια πού μόνο

ἕνας ἐντελῶς διεστραμμένος νοῦς θά μπορούσε ποτέ νά συλλάβει.

Κάποιες προεκτάσεις

Ἐκόμα κι ἂν στά βιβλία βρεῖ κανεῖς κάποια δόση χιοῦμορ, κάποια στοιχεῖα φαντασίας καί μιὰ ἐντελῶς φαινομενική παρουσίαση κάποιων ἀξιῶν, πῶς τέτοια βιβλία μποροῦν νά διαβάζονται ἀπό παιδιά; **Πόσο** κατάλληλα μπορεῖ νά εἶναι βιβλία πού ἔχουν τά ἐξῆς προβλήματα:

α. ἐξοικειώνουν μέ τό κακό, τή μαγεία, τόν ἀποκρυφισμό, τή δαιμονολογία

β. καλλιεργοῦν τό φόβο

γ. καλλιεργοῦν ἀρνητικά συναισθήματα

δ. περιέχουν ἀντιπαιδαγωγικά μηνύματα.

Ἐσ σημειωθεῖ ὅτι σέ πολλά σημεία τῶν βιβλίων, τά ὁποῖα ἔχουμε καταγράψει, οἱ ἥρωες μαθαίνουν καί ἐκτελοῦν ξόρκια, φτιάχνουν φίλτρα, κάνουν ἐπικλήσεις, μαθαίνουν καί χρησιμοποιοῦν φράσεις μέ μαγικό ἀποτέλεσμα γιά καλό ἢ κακό σκοπό, ἀνυψώνουν ἀντικείμενα, ἐπικοινωνοῦν μέ νεκρούς, διδάσκονται ἀστρολογία, μαντεία, κατάρες μέ τίς ὁποῖες μποροῦν νά ἐξουσιάσουν, νά βασανίσουν καί νά φονεύσουν²⁰. Τά ἀποκρυφιστικά²¹ καί σατανιστικά σύμβολα καί στοιχεῖα²² εἶναι πολυάριθμα, τό ἴδιο καί οἱ σκηνές πού προκαλοῦν τρόμο, φρίκη καί ἀηδία. **Μέ ὑποὺλο τρόπο οἱ μικροὶ ἀναγνώστες διδάσκονται ὅτι ὑπάρχει «καλή» μαγεία** καί ὁ καθένας εἶναι ἐλεύθερος νά διαλέξει μεταξύ «καλῆς» μαγείας καί κακῆς μαγείας. Ὁ Χάρρυ, ὁ Ρόν καί ἡ Ἑρμιόνη (ὁ χαρακτήρας μέ τόν ὁποῖο ταυτίζονται τά κορίτσια) ἀποτελοῦν πρότυπα γιά τά παιδιά καί αὐτά τά πρότυπα εἶναι νεαροὶ μάγοι πού πάντα νικοῦν τήν κακή μαγεία μέ τήν «καλή» μαγεία. Οἱ γονεῖς τοῦ Χάρρυ ὑπῆρξαν «καλοὶ» μάγοι καί τό ὑποκατάστατο τοῦ πατέρα γιά τό Χάρρυ δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τόν «καλό» μάγο Ντάμπλντορ, πού ἀποτελεῖ καί τό πρότυπο τοῦ ἰδανικοῦ πατέρα. Ἡ πλύση ἐγκεφάλου εἶναι σαφῆς, ἀφοῦ μάλιστα ὑπάρχει καί μιὰ διάχυτη κοροϊδία ἢ ὑποτίμηση γιά αὐτούς πού φοβοῦνται τή μαγεία ἢ τήν ἀντιπαθοῦν ὡς κακή. **Ἐναμφίβολα ὁ Χάρρυ δημιουργήθηκε γιά νά μοιάζει μέ νέο σωτήρα:** μόλις γεννιέται θέλουν νά τόν σκο-

τώσουν, συνέχεια τόν άδικούν, αλλά εκείνος μέ τρόπο ύπερφυσικό νικά τούς έχθρους και σώζει τούς άλλους. "Ας σκεφθοϋμε λίγο ποιός άλλος κάνει θαύματα χωρίς τή βοήθεια του Θεού και θεωρείται από τούς όπαδούς του «ό άδικημένος Θεός»;

Έπιπλέον, εύκολα διαπιστώνεται ότι οι τρεις **καλοί** ήρωες κλέβουν, ψεύδονται, έκδηλώνουν ξεκάθαρα μίσος και έκδίκηση, συνεχώς παραβιάζουν κανόνες και όλα αυτά γίνονται **πάντα** άποδεκτά ή και επιβραβεύονται. Προσέξτε τό ακόλουθο παράδειγμα:

«Πολύ καλά», τόν ένθάρρυνε ή καθηγήτρια όταν τελείωσε. «Βρήκες λοιπόν πού ήταν ή είσοδος, παραβιάζοντας όλους τούς κανονισμούς τής σχολής. Όφείλω νά τονίσω... Άλλά πώς στό καλό, βρε παιδάκι μου, βγήκες ζωντανός από εκεί μέσα; ...Ό Χάρρυ κοίταξε ένστικτωδώς τόν Ντάμπλντορ. Έκείνος του χαμογέλασε άχνά. (Β σελ. 344)... «Άν δέν μέ άπατά ή μνήμη μου, σās είχα προειδοποιήσει ότι θά άποβληθείτε άν συνεχίσετε νά παραβιάζετε τούς κανόνες τής σχολής», είπε ό Ντάμπλντορ. Ό Ρόν άνοιξε τρομαγμένος τό στόμα. «Πράγμα πού άποδεικνύει πώς όρισμένες φορές, άκόμα και οι πιο σώφρονες από μās πρέπει νά καταπίνουμε τή γλώσσα μας», συνέχισε ό Ντάμπλντορ χαμογελώντας. «Θά άπονεμηθεί και στους δυό σας τό ειδικό βραβείο έξαιρετικών ύπηρεσιών προς τή σχολή και... χι... για νά σκεφτώ... ναι, διακόσιοι βαθμοί... (Β σελ. 347-348).

Συμπεράσματα

Άκολουθοϋν κάποια ένδεικτικά λόγια των ιδίων των παιδιών πού βρήκαμε στό διαδίκτυο²³ καθώς και στήν έλληνική έκδοση των διβλίων:

1. Κορίτσι 12 έτών «Τώρα τά έχω διαβάσει όλα πάνω από τρεις φορές. Κάθε φορά πού γίνεται αυτό ταξιδεύω σ' έναν κόσμο μαγικό και μμοϋμαι τούς τρεις φίλους. Θά ήθελα και έγώ νά γίνω μάγος».

2. Κορίτσι 15 έτών «Μακάρι νά ύπηρεχε στήν πραγματικότητα ένα τέτοιο σχολείο και για μένα».

3. Κορίτσι 13 έτών «Άγαπητοί φίλοι του Harry Potter. Είμαι, θά έλεγα, μία από τούς πιο

«φάν» ανάμεσά σας. Νά φαντασθείτε για μία περίοδο διάβαζα ξανά τό πρώτο διβλίο και συνέχιζα μέ τά υπόλοιπα και μόλις τελείωνα τό τέταρτο άρχιζα πάλι τό πρώτο. Μοϋ είχε γίνει ψύχωση. Άφοϋ τά τέσσερα διβλία τά διάβασα σέ έξι μέρες μαθημάτων. Όμως κατάλαβα ότι ό Harry είναι μία άγάπη μεγάλη και ότι δέν πρέπει νά γίνεται έμμονή...».

4. Άγόρι 10 έτών «Μάλλον ύπάρχει κάποια πόλη μάγων κοντά στό σπίτι μου... Κι αυτή ή κυρία πού μένει άπέναντι είναι κάπως παράξενη. Μπορεί νά είναι μάγισσα».

5. Άγόρι 10 έτών «Δέν πιστεύω ότι ύπάρχει κάποια πόλη μάγων κοντά στό σπίτι μου, αλλά μακάρι νά ύπηρεχε γιατί θά ήθελα νά είμαι μάγος!».

6. Κορίτσι 9 έτών «Πιστεύω ότι πραγματικά ύπάρχει μία πόλη μάγων κοντά στό σπίτι μου. Βλέπω συνέχεια περιεργα όνειρα. Οι φίλοι μου λένε πώς έχω τρελλαθεί, αλλά είναι άλήθεια. Όταν περπατώ στό δρόμο βλέπω κάποιους γέρους, παράξενους άνθρώπους πού φορᾶνε... γυαλιά... και μανδύες. Τί άλλη άπόδειξη θέλουν;...».

7. Άλλο κορίτσι «Όλοι «δασανίζομαστε» από κάποιον καθηγητή. Ό Σνέιπ μου θυμίζει τόν καθηγητή των Μαθηματικών, ό όποιος τό δίχως άλλο θά ταίριαζε πολύ μέ τό Σνέιπ».

8. Κορίτσι 9 έτών «Είμαι φανατική άναγνώστρια του Χάρρυ Πότερ και θά ήθελα πολύ νά ύπηρεχε μαγεία στ' άλήθεια, όπως και πολλοί άλλοι... Βέβαια τό τέταρτο διβλίο μέ τρόμαξε, εκεί πού ό Σέντρικ Ντίγκορ πεθανε και για κάποιο διάστημα έβλεπα φρικτούς έφιάλτες».

Έπίλογος

Ό Άγία Γραφή λέει «Ουαί οι λέγοντες τό πονηρόν καλόν και τό καλόν πονηρόν, οι τιθέντες τό σκότος φῶς και τό φῶς σκότος, οι τιθέντες τό πικρόν γλυκύ και τό γλυκύ πικρόν»²⁴ («Άλλοίμονο σ' εκείνους πού λένε τό κακό καλό και τό καλό κακό, πού παρασταίνουν τό μαϋρο άσπρο και τό άσπρο μαϋρο, πού κάνουν τό πικρό γλυκό και τό γλυκό πικρό».

Και ό Γέροντας Παΐσιος λέει «Ό Θεός νά βάλει τό χέρι Του γιατί τώρα δέν βοηθιοϋνται

νά αλλοιώνονται τά παιδιά, μέ τήν καλή έννοια, αλλά νά δαιμονίζονται»²⁵.

”Ας λυπηθοῦμε τά παιδιά μας καί ἄς ἀναλογοισθοῦμε τίς εὐθύνες μας ἀπέναντί τους καί ἀπέναντι στήν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Ἡ Joanne Kathleen Rowling γεννήθηκε στό Bristol τῆς Ἀγγλίας τό 1965. Σπούδασε Γαλλική Φιλολογία στό Exeter University, ἐργάστηκε ὡς γραμματέας, παντρεύτηκε τό 1992, ἐγκατέλειψε τό σύζυγό της τό 1993 καί δρέθηκε μέ τήν κόρη της Jessica, μέ ἐλάχιστους φίλους καί χωρίς οἰκονομικούς πόρους στό Ἐδιμβούργο, ὅπου ἄρχισε νά γράφει τό πρῶτο βιβλίο του Harry Potter. Στή συνέντευξή της στούς Times, στίς 30 Ἰουνίου 2000 (<http://www.thetimes.co.uk>) διαβάζουμε ἀκόμη ὅτι πέρασε περίοδο κατάθλιψης, καί ὅτι οἱ «Παράφρονες» (κάποια δαιμονικά ὄντα πού βασανίζουν τούς ἀνθρώπους στό τρίτο βιβλίο της), δέν εἶναι ἀπλῶς χαρακτήρες, ἀλλά ἀποτελοῦν περιγραφή καί μάλιστα συνειδητή τῆς κατάθλιψης πού περνοῦσε.

2. Α. *Ἁ Χάρου Πότερ καί ἡ Φιλοσοφική Λίθος*, Ψυχογιός 1998.

Β. *Ἁ Χάρου Πότερ καί ἡ Κάμαρα μέ τά Μυστικά*, Ψυχογιός 1999

Γ. *Ἁ Χάρου Πότερ καί ὁ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀζκαμπάν*, Ψυχογιός 1999

Δ. *Ἁ Χάρου Πότερ καί τό κύπελλο τῆς φωτιᾶς*, Ψυχογιός 2000

3. & 4. <http://logosresourcepages.org/potter.htm>.

4. Ἁ Χάρου Πότερ καί τό κύπελλο τῆς φωτιᾶς.

6. http://www.savcharry.com/the_fullstory.html.

7. http://news.24.com/News24/Offbeat/Entertainment/0,4190,2-16-61_1103183,00.html.

8. http://cultureandfamily.org/report/2001-08-29/n_harrypotter.shtml.

9. Εἶναι γνωστή ἡ ἀποκρυφιστική σημασία τοῦ συμβόλου τοῦ κεραυνοῦ ὅπως γιά παράδειγμα ἐξηγεῖται στό:

<http://www.exposingsatanism.org/signsymbols.htm> καί στό: <http://www.crossroad.to/images/Halloween/Halloween-symbols.htm>.

10. Μάγκλ=ὁ μὴ-μάγος, ἀπό τήν ἀγγλική

λέξη muggle πού σημαίνει μαριχουάνα. Ὁ κόσμος τῆς Rowling ἀποτελεῖται ἀπό μάγους καί Μάγκλς.

11. <http://www.saltshakers.org.au/html/P/12>.

12. <http://hosted.ukoln.ac.uk/stories/stories/rowling/interview.htm>.

13. http://www.daveandangel.com/CRN/Harry_Potter_Fans_Turn_to_Witchcraft.html.

14 & 15 & 16. http://www.observer.co.uk/uk_news/story/0,6903,587261,00.html.

20. <http://logosresourcepages.org/potter.htm>.

21. http://cana.userworld.com/cana_harrypotter.html καί <http://www.crossroad.to/articles2/Halloween2000.html>.

22. † π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Ἐποχή»*, (Ἔκδ. Ἱ.Μ. Νικοπόλεως 1990) καί Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου, *Ἐκκλησία καί Μάγια*, (Ἀποστολική Διακονία 1997).

23. <http://www.harrypotter.gr>.

24. Ἡσαΐας 5:20.

25. Γέροντος Παῖσου Ἀγιορείτου (1998). *Λόγοι Ἀ' μέ πόνο καί ἀγάπη γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο*, Ἐκδόσεις: Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», Σουρωτή Θεσσαλονίκης, σελ. 303.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. † π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Ἐποχή»*. Ἐκδοσις Ἱερῶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1990.

2. Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου. *Ἐκκλησία καί Μάγια*. Ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας 1997.

3. † π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου. *Ἁ Χάρου Πότερ καί ὁ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀζκαμπάν* (Τεύχη 16-20). Ἐκδόσεις Διάλογος 1996.

4. † π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου. *Νεοσατανισμός - Ὁρθόδοξη Θεώρηση καί Ἀντιμετώπιση*. Ἐκδόσεις Διάλογος 1996.

5. The Penguin Dictionary of Religions. Edited by John R. Hinnells, Penguin books 1984.

6. William Schnoebelen. *Wicca Satan's Little White Lie*. Chick Publications, USA 1990.

7. Οἱ ἠλεκτρονικές πηγές πού προαναφέρθησαν. (Ἐλήφθησαν τό Δεκέμβριο τοῦ 2001 καί τόν Ἰανουάριο τοῦ 2002).

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἀπό τόν πρωτοπρεσβύτερο π. Ματθαῖο Χάλαρη ἐλάβαμε τήν κατωτέρω ἐπιστολή τήν ὁποία καί δημοσιεύουμε εὐχαρίστως.

Ἀθήναι 4/1/2002

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Σχετικά μέ τό δημοσιευθέν ἄρθρο τοῦ κ. Παπανικολάου στό περιοδικό «ΜΕΤΡΟ» τεύχος Ἰουλίου 2001 μέ τίτλο: «Ὅπου κτυποῦν πολλές καμπάνες ἀργεῖ νά ξημερώσει», ἐπιθυμῶ νά κάνω ὀρισμένες ἀναγκαῖες διευκρινίσεις ὡς πρός τό περιεχόμενό του, τίς ὁποῖες ἀπό 12/9/01 μέ ἐπιστολή μου κοινοποίησα πρός τούς καθ' ὕλην ἀρμοδίους.

1. Ὅ,τι ἀφορᾷ τόν μακαριστό π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο, τό ὁποῖο ἀναφέρεται στό σχετικό ἄρθρο, εἶτε ἀπό τόν συντάκτη του εἶτε ἀπό ἄλλο ἐρωτώμενο πρόσωπο, μέ βρῖσκει ἀπολύτως ἀντίθετο. Ὁ σεβασμός μου καί ἡ ἐκτίμησή μου πρός τόν μακαριστό ἱερέα, τόσο ὅταν ἦταν ἐν ζωῇ ὅσο καί μετά τήν κοίμησή του, ἦταν καί θά παραμείνει ἀσάλευτη καί ἀταλάντευτη. Οἱ θέσεις του, οἱ ἀπόψεις του καί τά συγγράμματά του ἀποτελοῦν ἀστείρευτες πηγές θεολογικῆς ποιμαντικῆς καταρτίσεώς μου ἡ δέ ἀντιαιρετική δραστηριότητά του ἦταν ἀξιοθαύμαστη καί ὑποδειγματική τόσο γιά μένα προσωπικά ὅσο γιά τίς ἐπερχόμενες ἱερατικές γενεές.

2. Ἡ ἐνότητα τῆς μαγνητοφωνηθείσης συνεντεύξεως πού ἀναφέρεται στό θέμα τῆς «αὐτογνωσίας» ὀφείλω νά σημειώσω μέ ἔμφαση ὅτι δέν ἀπεδόθη στό κείμενο καθ' ὅλοκληρίαν ἀπό τόν συντάκτη, ἀλλά ἔγινε συρραφή ἀσχέτων μεταξύ των προτάσεων. Οἱ δυνάμεις πού ἔχουμε μέσα μας, σύμφωνα μέ τό ἀπομαγνητοφωνηθέν κείμενο, καί πού πρέπει νά ἀξιοποιήσουμε, εἶναι ἐντελῶς διαφορετικές ἀπό ἐκεῖνες γιά τίς ὁποῖες ὀμιλοῦν τά διάφορα ἀποκρυσφιστικά συστήματα τῶν ἀνατο-

λικῶν θρησκειῶν. Προσωπικά ἀναφέρομαι στήν πνευματική θεραπεία τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς κάθε βαπτισμένου στό ὄνομα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ πιστοῦ, ὁ ὁποῖος μέ τόν πνευματικό του ἀγῶνα, σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστική μας παράδοση, προσπαθεῖ νά τίς κάνει αὐτές τίς δυνάμεις νά πορεύονται κατά φύσιν καί ὑπέρ φύσιν καί ὄχι παρά φύσιν. Νά ἀρχίσει δηλαδή ἀπό τήν κάθαρση τῆς καρδιάς του, νά περάσει ἀπό τόν φωτισμό τοῦ νοός του γιά νά καταλήξει στή θέωση, τήν ἔνωσή του κατά χάριν μέ τόν Θεό, τήν χριστοποίησή του. Ἐπομένως δέν ἔγινε λόγος γιά μιά στεῖρα αὐτογνωσία..., ἀλλά γιά τήν συνειδητοποίηση ἀπό μέρους τοῦ πιστοῦ ὅτι εἶναι πλασμένος καθ' εἰκόνα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί πορεύεται στό καθ' ὁμοίωσιν.

3. Ἡ Ἐκκλησία μας οὐδέποτε πῆρε οὔτε ἓνα στοιχεῖο ἀπό τήν ἀριστερά ὅπως ἐντελῶς λανθασμένα ἀναφέρει ὁ συντάκτης ὅτι δήλωσα. Ἀλλοίμονο ἐάν ἡ Ἐκκλησία μέ τήν δισχιστική παράδοσή Της περίμενε τήν ὁποία ἀριστερά, μέ τήν μόλις ὀλίγων δεκαετιῶν ζωῆς καί ἱστορία της... νά υἱοθετήσῃ ἀπό αὐτήν πολὺτιμα στοιχεῖα, πού θά συνέθεταν τήν σωτηριώδη ἀποστολή Της μέσα στόν κόσμο.

Τελειώνοντας, ἔκρινα σκόπιμο νά ἀναφέρω τά ἀνωτέρω, διότι τόσο τό πνεῦμα τοῦ ἐν λόγω ἄρθρου ὅσο καί τό περιεχόμενό του δέν μέ ἀντιπροσωπεύει, οὔτε ἀπηχεῖ τίς προσωπικές μου ἀπόψεις ὅπως διευτώθησαν στήν ἐν λόγω συνέντευξη. Οἱ ἀπόψεις τοῦ συντάκτη εἶναι ἐντελῶς προσωπικές, σεβαστές ἀλλά ὄχι ἀποδεκτές ἀπό μέρους μου.

Σᾶς εὐχαριστῶ
πρωτοπρεσβύτερος
π. Ματθαῖος Χάλαρης

Διόρθωση λάθους

Ὁ «δαίμων τοῦ τυπογραφείου» ἔβαλε τήν οὐρά του καί τό προηγούμενο τεύχος πού ἐκάλυπτε τό δίμηνο Σεπτεμβρίου-Ὀκτωβρίου ἐμφανίσθηκε ὡς τεύχος Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου. Ζητοῦμε συγγνώμη.

Η ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Κύριε Διευθυντά,
 Ὁ φωτισμένος ἱεράρχης κ. Ἱερόθεος τῆς Ναυπάκτου ἔχει ἓνα πολύ ἐνδιαφέρον ἄρθρο στήν ἐφημερίδα «Ἐλευθεροτυπία» (23 Δεκεμβρίου 2001) μέ τίτλο: «Ἡ ἀρρώστια τῆς θρησκείας». Κυρίως σημειώνω αὐτό πού ἀναφέρει ἀποδίδοντάς το στόν δάσκαλο τῆς Ρωμοσύνης π. Ἰωάννη Ρωμανίδη, ὅτι «ὁ Χριστός ἐνηνθρώπησε γιά νά μᾶς ἐλευθερώσει ἀπό τήν ἀσθένεια τῆς θρησκείας», ὅπου ὡς θρησκεία νοεῖται —πάντοτε κατά τόν π. Ἰωάννη Ρωμανίδη— «ἡ ταύτιση τοῦ ἀκτίστου μέ τό κτιστό, καί μάλιστα ἡ ταύτιση τῶν παραστάσεων τοῦ ἀκτίστου μέ τά νοήματα καί ρήματα τῆς ἀνθρώπινης σκέψης καί, βέβαια, αὐτή ἡ

ταύτιση εἶναι τό θεμέλιο τῆς θρησκείας καί τῆς λατρείας τῶν εἰδώλων».

Διαβάζοντας αὐτά, ἔφερα ἄθελά μου στό νοῦ αὐτό πού ἄκουσα ἀπό τόν μακαριώτατο κ. Χριστόδουλο ὁ ὁποῖος μιλώντας ἀπό τό ραδιόφωνο τῆς Ἐκκλησίας τήν Κυριακή, 18 Νοεμβρίου, εἶπε ὅτι ἐπιδίωξη κάθε θρησκείας, καί τοῦ Ἰσλάμ, εἶναι ἡ ἠθικοποίηση τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι νά γίνουν οἱ ἄνθρωποι πῶς πνευματικοί, πῶς φιλόανθρωποι, πῶς ἠθικοί, πῶς ἐνάρετοι.

Εἶναι δυνατόν καί οἱ δύο νά ἔχουν δίκαιο;

Λ. Ντ.

Νά ἀγιάσουμε τήν γνώση

Καλή εἶναι ἡ γνώση, καλή εἶναι καί ἡ μόρφωση, ἀλλά, ἂν δέν ἀγιασθοῦν, εἶναι χαμένα πράγματα καί ὁδηγοῦν στήν καταστροφή. Ἦρθαν μιά φορά στό Καλύδι μερικοί φοιτητές φορτωμένοι μέ βιβλία καί μοῦ λένε: «Ἦρθαμε, Γέροντα, νά συζητήσουμε γιά τήν Παλαιά Διαθήκη. Ὁ Θεός δέν ἐπιτρέπει τήν γνώση;». «Ποιά γνώση, τούς λέω, αὐτή πού ἀποκτιεῖται μέ τό μυαλό;». «Ναί», μοῦ λένε. «Μά αὐτή ἡ γνώση, τούς λέω, σέ πάει μέχρι τό φεγγάρι δέν σέ ἀνεβάζει στόν Θεό». Καλές εἶναι οἱ ἐγκεφαλικές δυνάμεις πού ἀνεβάζουν τόν ἄνθρωπο στήν σελήνη, μέ δισεκατομμύρια ἔξοδα καυσίμων κ.λπ., ἀλλά καλύτερες εἶναι οἱ πνευματικές δυνάμεις, πού ἀνεβάζουν τόν ἄνθρωπο στόν Θεό, πού εἶναι καί ὁ προορισμός του, καί μέ λίγα καύσιμα, μέ ἓνα παξιμάδι. Ρώτησα μιά φορά ἓναν Ἀμερικάνο πού ἦρθε στό Καλύδι: «Τί κατόρθωμα κάνατε σάν ἔθνος μεγάλο πού εἴστε;». «Πήγαμε στό φεγγάρι», μοῦ ἀπάντησε. «Πόσο μακριά εἶναι;» τόν ρωτάω. «Ἄς ποῦμε, μισό ἑκατομμύριο χιλιόμετρα», μοῦ λέει. «Πόσα ἑκατομμύρια ξοδέψατε, γιά νά πάτε στό φεγγάρι;». «Ἀπό τό 1950 μέχρι τώρα, μοῦ λέει, ἔχουμε ξοδέψει ποταμούς δολλαρίων». «Στόν Θεό πήγατε; τόν ρωτάω. Πόσο μακριά εἶναι ὁ Θεός;». «Ὁ Θεός, μοῦ λέει, εἶναι πολύ μακριά». «Ἐμεῖς ὁμως, τοῦ λέω, μ' ἓνα παξιμάδι πᾶμε στόν Θεό!».

(Ἀπό τό βιβλίο Γέροντος Παΐσιου Ἁγιορείτου
Λόγοι, τόμος Α', Μέ πόνο καί ἀγάπη
 γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο, σσ. 214-215).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Α' Λειτουργικό Συνέδριο

Ἡ Ἐταιρεία Ὁρθοδόξων Σπουδῶν, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ πρωτοπρεσβύτερος-καθηγητής Πανεπιστημίου π. Θεόδωρος Ζήσης, ὀργανώνει στήν Αἶθουσα Τελετῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τό Α' Λειτουργικό τῆς Συνέδριο μέ θέμα: «Τό μεγαλεῖο τῆς Θείας Λατρείας. παράδοση ἢ ἀνανέωση».

Οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου θά ἀρχίσουν τήν Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου καί θά τελειώσουν τήν 1 Μαρτίου 2002.

Τό Συνέδριο ἀναμένεται μέ ζωνηρό ἐνδιαφέρον, καθὼς τόσα ἔχουν λεχθεῖ καί γραφεῖ περὶ ἀνανεώσεων καί «ἐκσυγχρονισμῶν» στό χωρο τῆς Θείας Λατρείας τά τελευταῖα χρόνια.

Τά ὀνόματα τῶν εἰσηγητῶν μέ τά ἀντίστοιχα θέματα παρατίθενται κατωτέρω κατά τήν σειρά παρουσιάσεώς των:

Γέρων ΜΩΥΣΗΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ, *Προβληματισμοί καί τάσεις στή σύγχρονη λειτουργική ἀναγέννηση* (Εἰσαγωγική ὁμιλία)

Μητροπολίτης Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Ὁ Ἐπίσκοπος καί ἡ Λειτουργική Παράδοση

Μητροπολίτης Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. ΙΕΡΟΘΕΟΣ, *Λατρεία καί Ρωμισσύνη*
Ἀρχιμ. ΜΑΞΙΜΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ, Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Ἁγίου Διονυσίου Ὀλύμπου, *Παράδοση καί παραδόσεις*

Πρωτοπρ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ, Λέκτωρ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας, Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ κίνηση τῆς Λειτουργικῆς Ἀνανεώσεως στή Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία

Ἀρχιμ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ, Δρ. Θ., *Πατερική προσέγγιση τοῦ ὑμνογραφικοῦ πλούτου. Ἡ περίπτωση τοῦ Βαρθολομαίου Κοντουμουσιανοῦ.*

Ἀρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΠΑΡΟΥΣΗΣ, Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Παναγίας Χρυσοποδαριτίσης, Ἡ ἀνάγνωση τῶν εὐχῶν τῆς Θείας Λειτουργίας
Πρεσβύτερος ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΙΩΝΙΔΗΣ, Ἱατρός, *Παρατηρήσεις σέ θέματα λειτουργικοῦ τυπι-*

κοῦ

Ἀρχιμ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΡΗΣ, Λέκτωρ Τμήματος Μουσικῶν Ἐπιστημῶν καί Τεχνῶν, Πανεπιστημίου Μακεδονίας, *Προβλήματα στή σύγχρονη ἀπόδοση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ᾄσματος* (τετραφωνία-χρήση ὀργάνων-γυναικεῖες χορωδίες)

ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΜΠΑΝΗΣ, Δρ. Θ. - Ἐκπαιδευτικός, *Παράδοση καί ἀνανέωση. Ἡ συμβολή καί ἡ μαρτυρία τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν.*

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΡΙΒΥΖΑΔΑΚΗ, Ἀρχαιολόγος - Θεολόγος, *Ἡ διαμόρφωση τοῦ τέμπλου*

Πρωτοπρεσβύτερος ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ, Καθηγητής Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, *Ἡ ἱερολογία τοῦ γάμου καί τά συναφή προβλήματα*

Πρωτοπρεσβύτερος ΛΑΜΠΡΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Θεολόγος - Νομικός, *Προβλήματα περὶ τὴν ἐξόδιον ἀκολουθίαν* (καῦσις, αὐτοκτονοῦντες, νήπια)

Πρωτοπρ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Νομικός, *Ψυχανάλυση καί λειτουργικὲς ἐμπλοκὲς*

ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΝΤΑΖΗ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΡΙΚΑΛΙΩΤΗ, ΑΝΝΑ ΜΠΟΥΣΔΕΚΗ, ΜΑΡΙΑ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρεσβυτέρες), *Τό ράσο τοῦ ἱερέως καί ἡ σημασία του* (Κάνουν τὸν παπᾶ τά ράσα;)

Ἀρχιμ. ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΣ, Προϊστάμενος Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος «Λυδία», *Λειτουργική Παράδοση καί Μέσα Μαζικῆς Ἐνημέρωσης*

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ, Δρ. Θ., *Ἡ λειτουργικὴ χρῆση τοῦ Ψαλτηρίου σήμερα*

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΥΣΙΑΣ, Χημικός, Καθηγητῆς Τ.Ε.Ι. Πειραιῶς, Ὑμνογράφος, *Ἡ γλώσσα τῆς σύγχρονης ὑμνογραφίας*

Πρωτοπρεσβύτερος ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΖΗΣΗΣ, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., *Πρέπει νά μεταφρασθοῦν τά λειτουργικά κείμενα;*

ΚΩΝΣΤ. ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ, Δρ. Θ. - Ἐκπαιδευτικός, *Κοινωνιολογικὴ διερεύνηση τῶν ἀνανεωτικῶν τάσεων στή Θεία Λατρεία*

Πρωτοπρεσβύτερος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Παράδοση καί ἀνανέωση στή Θεία Λατρεία*

Τό Συνέδριο θά κλείσει μέ άγρυπνία στόν Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου (Πλατεία Ἱπποδρομίου) ἡ ὁποία θά τελεσθεῖ τό βράδυ τῆς Παρασκευῆς 1ης Μαρτίου ἀπό 9 μ.μ. ἕως 1 π.μ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: Πρωτοπρεσβύτερος Καθηγητής Θεόδωρος Ζήσης

Ἀντιπρόεδρος: Πρωτοπρεσβύτερος Καθηγητής Γεώργιος Μεταλληνός

Γραμματεῦς: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Θεολόγος - Φιλολόγος

Μέλη

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Σακκάς, Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Παρακλήτου

Ἀρχιμ. Μάξιμος Κυρίτης, Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Ἁγίου Διονυσίου Ὀλύμπου

Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Ἀναστασίου, Καθηγούμενος

Ἱ. Μ. Μεταμορφώσεως Μ. Μετεώρου

Ἀρχιμ. Θεόφιλος Ζησόπουλος, Προϊστάμενος Χριστ. Ἀδελφότητος «Λυδία»

Πρωτοπρ. Σαράντης Σαράντος, Καθηγητής Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς

Γέρων Μωυσῆς Ἀγιορείτης

Ἡ Διαθρησκειακή Συνάντηση τῶν Βρυξελλῶν

Μέ πρωτοβουλία τοῦ Οἴκουμηνικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καί τοῦ Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς (Κομισιόν) κ. Πρόντι πραγματοποιήθηκε κατά τό διήμερο 19 καί 20 Δεκεμβρίου 2001 Διαθρησκειακή Συνάντηση στίς Βρυξέλλες.

Τό θέμα τῆς Συναντήσεως ἦταν: «Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο».

Καθώς πληροφοροῦμεθα ἀπό τά τηλεγραφήματα τῶν διεθνῶν εἰδησεογραφικῶν πρακτορείων στή Συνάντηση ἔλαβαν μέρος ὀγδόντα περίπου ἐκπρόσωποι τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καί τοῦ λεγομένου μετριοπαθοῦς Ἰσλάμ.

Ὁ πάπας, ὁ πρόεδρος Μπούς καί ἄλλες προσωπικότητες ἀπέστειλαν συγχαρητήρια μηνύματα.

Θά πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναίου,

τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας κ. Ἀλεξίου καί ἐκπροσώπων ὄχι τοῦ μετριοπαθοῦς ἀλλά τοῦ ἀκραίου λεγομένου Ἰσλάμ, ἀπεδυνάμωσαν κατά πολύ τή συνάντηση.

Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων παραδείγματος χάριν θά ἦταν ὁ κατ' ἐξοχήν ἀρμόδιος νά μιλήσει γιά τά προβλήματα πού δημιουργοῦνται στή συμβίωση ἀνθρώπων μέ διαφορετικό θρησκευτικό πιστεύω, ὅταν σκοτεινές πολιτικές σκοπιμότητες χρησιμοποιοῦν τίς θρησκευτικές διαμάχες γιά νά προωθήσουν τούς δικούς των σκοπούς.

Αὐτή θά ἦταν καί ἡ οὐσιαστική προσέγγιση τοῦ θέματος. Ἀντί ὅμως γι' αὐτό, στό κείμενο τῆς «Διακηρύξεως τῶν Βρυξελλῶν» μέ τίτλο «Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο» καί ὑπότιτλο «Πρός τήν εἰρηνική συνύπαρξη καί τή συνεργασία μεταξύ τῶν τριῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν: Ἰουδαϊσμοῦ, Χριστιανισμοῦ καί Ἰσλάμ», ἐπαναλαμβάνονται τά γνωστά μοτίβα παρομοίων διοργανώσεων μέ συγκρητιστικό στίγμα. Ἐπανερχονται οἱ ὄροι πολυπολιτισμικότητα, πολυεθνική παγκόσμια κοινωνία, σεβασμός στή θρησκευτική ἑτερότητα, πολυθρησκευτική συνεργασία, πνευματικές πηγές (τῶν τριῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν), «κοινή εὐθύνη γιά διακήρυξη τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο, ὅπως αὐτή ὑπάρχει στίς διδασκαλίες τῶν ἀντιστοίχων θρησκειῶν» καί ἐκφράζονται εὐχολόγια γιά συνεργασία τῶν θρησκειῶν στήν ἐξάλειψη τοῦ φανατισμοῦ καί γιά ξαναγράψιμο τῆς Ἱστορίας (παράγρ. 13α) (ἐπ' αὐτοῦ βλέπε καί σχετικό σχόλιο στό τεῦχος 20 τῆς «Παρακαταθήκης»).

Στοιχεῖο συγκρητισμοῦ εἶναι καί τό ἀναφερόμενο στή Διακήρυξη (παράγρ. 5) ὅτι «ἡ οὐσία κάθε θρησκείας ἐκφράζεται καλύτερα ἀπό ὅσους διακρίνονται γιά τήν καθαρότητα τῆς καρδίας». Τίθεται τό ἐρώτημα: Ἔχουμε ἐδῶ διαθρησκειακή τρόπον τινά κατανόηση τοῦ «μακάριοι οἱ καθαροί τῆ καρδία ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται»;

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος ἐπεσήμανε ἐπίσης ὡς θετικό στοιχεῖο γιά τήν ἐπιτυχία τῆς συναντήσεως τήν ἐγγύτητα τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων γιά τούς Χριστιανούς, τῆς Χα-

νουκά για τούς Έβραίους και του Ραμαζανίου για τούς Μουσουλμάνους.

Φρονούμε ότι ή παραφιλολογία περί τριών μονοθεϊστικών θρησκειών θά πρέπει νά σταματήσει. Ὁ Χριστός δέν ἦρθε γιά νά ιδρύσει ἄλλη μιὰ θρησκεία ἀλλά γιά νά καταργήσει τίς θρησκείες, ἤ μέ ἄλλα λόγια νά θεραπεύσει τήν νόσο τῆς θρησκείας (βλ. μακαριστοῦ π. Ἰωάννου Ρωμανίδου «Ἡ θρησκεία εἶναι νευροβιολογική ἀσθένεια, καί ἡ Ὁρθόδοξία εἶναι ἡ θεραπεία της» στόν συλλογικό τόμο...».

Τό ἀναφερόμενο στή Διακήρυξη, ὅτι «ένα ἔγκλημα πού διεπράχθη ἐξ ὀνόματος τῆς θρησκείας, εἶναι ἔγκλημα ἐναντίον τῆς θρησκείας», εἶναι βέβαια σωστό, τό θέμα ὅμως εἶναι ποιό καί πῶς χρησιμοποιοῦν τίς θρησκείες γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν στόχων τῆς «Νέας Τάξεως Πραγμάτων» καί τί γίνεται ὅταν κάποιες θρησκείες, ὅπως τό Ἰσλάμ, νομιμοποιοῦν μέσῳ τῶν ἱερῶν τους κειμένων (Κοράνιο) τή χρήση βίας γιά τή μετάδοση τοῦ μηνύματός τους.

Πάντως εἶναι τοῦλάχιστον ὑποκρισία νά μιᾶ γιά εἰρήνη τό Βατικανό πού εὐθύνεται γιά γενοκτονίες, ὅπως τῶν Σέρβων κατά τόν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ἤ νά μιλοῦν γιά εἰρήνη οἱ ραβδῖνοι τή στιγμή πού βρίσκεται σέ ἐξέλιξη ἡ γενοκτονία ἐκ μέρους τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραήλ τοῦ παλαιστινιακοῦ λαοῦ.

Γιά νά εἶναι πειστικός ὁ ὑπέρ τῆς εἰρήνης λόγος θά πρέπει ἡ εἰρηνοποιός δραστηριότης νά μήν εἶναι κατ' ἐπιλογήν. Ὅταν δέν λέει «καλημέρα» ὁ Πατριάρχης Μόσχας μέ τόν Οἰκουμενικό, πῶς θά ὠθήσουμε τούς πολιτικούς ἡγέτες ἤ τούς ἀπλούς ἀνθρώπους νά εἰρηνεύουν;

Πάντως θά πρέπει νά λεχθεῖ καί τοῦτο. Ἡ ἰδέα τῆς Διαθρησκειακῆς Συναντήσεως κυ-

ριολεκτικῶς ἐκλάπη ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλο ὁ ὁποῖος τήν διετύπωσε στά Μ.Μ.Ε. κατά τήν ἐνθρόνιση τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναίου. Δράστης τῆς κλοπῆς ἦταν ὁ κ. Ἀλεξ Ρόντος, σύμβουλος τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Παπανδρέου.

Τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν (Ἐξωτερικῶν τεμενάδων κατά Ζουράρι) ἀπό τή στιγμή τῆς κλοπῆς καί μετά, ἐπεδόθη σέ ἕναν ἀγῶνα δρόμου, ταξιδίων καί διαβουλεύσεων προκειμένου νά πραγματοποιηθεῖ ἡ συνάντηση αὐτή.

Ἡ ὑπόδειξη πού κάνει τό περιοδικό «Νέμεσις» (Δεκέμβριος 2001) τῆς κ. Λιάνας Κανέλλη πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο εἶναι, ἄλλη φορὰ «πρὶν ἀναγγεῖλει (τέτοιες πρωτοβουλίες) στά ΜΜΕ, νά τίς διασφαλίζει μέσῳ Συνόδου καί Ἱεραρχίας, ὥστε οἱ ἰδέες του νά μή γίνονται “σημαία εὐκαιρίας” ἀπό περιστασιακούς “παίκτες”».

Μήνυμα τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου γιά τό ραμαζάνι τῶν μουσουλμάνων

Ἐπεκράτησε —κακῶς— τά τελευταῖα χρόνια τό «ἔθιμο» νά στέλνει ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ἀλλά καί ἄλλοι Ὁρθόδοξοι ἐκκλησιαστικοί ἡγέτες, μηνύματα σέ ἕτεροδόξους καί ἕτεροθρήσκους ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ θρησκευτικῶν τους ἑορτῶν. Τά μηνύματα αὐτά πολύ συχνά ὄζουν συγκρητισμοῦ.

Διαβάσαμε λοιπόν στόν τύπο (ἐφημ. «Βραδυνή» 16.12.2001) τό μήνυμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου γιά τό ραμαζάνι τῶν μουσουλμάνων.

Μεταξύ ἄλλων ἀναφέρονται ἐκεῖ καί τά ἑξῆς:

«Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς ἑορτῆς σας τοῦ Ραμαζανίου, σᾶς ἀπευ-

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή διεύθυνση
www.orthodoxnet.gr

θύνομεν τόν ἐγκάρδιον φιλικόν χαιρετισμόν μας καί τās θερμάς εὐχάς μας, ὅπως ὁ οἰκτιρῶν καί ἐλεήμων Θεός σās χαρίζει ὑγείαν, μακροζωίαν καί ὅλα τὰ ἀγαθὰ Του καί ὅπως φωτίζη τό πνεῦμα σας, ὥστε νά κατανοεῖτε καί νά πράττετε τό ἅγιον θέλημά Του, διότι μόνον ὅταν ὅλοι μας ἀναζητοῦμε μέ εἰλικρίνειαν καί εὐλάβειαν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἐφαρμόζωμεν αὐτό, ἔχομεν ἐνεργόν τήν εὐλογίαν Του εἰς τήν ζωή μας, τήν εἰρήνη εἰς τόν οἶκο καί τήν κοινωνία μας, τήν πρόοδο εἰς τὰ εἰρηνικά μας ἔργα καί τήν ἐσωτερική μας ἱκανοποίησιν. Πιστεύομεν ὅτι ὁ Θεός εἶναι Θεός εἰρήνης, πατήρ οἰκτιρῶν, καί εὐαρεστεῖται εἰς τήν εἰρηνικήν συμβίωσιν τῶν ἀνθρώπων καί μάλιστα αὐτῶν οἱ ὅποιοι τόν λατρεύουν, ἀνεξαρτήτως τῶν διαφορῶν αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς τήν πίστη μεταξύ τῶν τριῶν μεγάλων θρησκειῶν.

Σχόλιο «Π». Θά μπορούσε κανεῖς νά θέσει τό ἀπλό ἀλλά καί σαφές ἐρώτημα: Εἶναι δυνατόν ἕνας μουσουλμάνος νά κατανοεῖ καί νά πράττει τό «ἅγιον θέλημα τοῦ Θεοῦ»; Τότε σέ τί διαφέρει ἡ πίστη μας ἀπό τό κήρυγμα τοῦ ψευδοπροφήτου Μωάμεθ (μέ αὐτόν καί ἄλλους βαρύτερους ὄρους χαρακτηρίζουν οἱ ἅγιοί μας τόν Μωάμεθ); Ἐάν καί οἱ μουσουλμάνοι σώζονται —γιατί αὐτό σημαίνει κατανοῶ καί πράττω τό ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ— τότε, θά ἔμπαινε κάποιος στόν πειρασμό νά πει: γιατί νά μήν ἀκολουθήσω τόν δρόμο τοῦ Ἰσλάμ πού ὄχι μόνο δέν ἀπαγορεύει ἀλλά καί κολακεύει τὰ ἀνθρώπινα πάθη, καί νά ἀκολουθήσω τόν ἀνηφορικό δρόμο μέ τή στενή πύλη πού ὑπόσχεται ὁ Χριστός στούς δικούς του μαθητάς;

Καί τό δεύτερο ἐρώτημα: αὐτά τό «φάλασσα» πού διαβάζουμε στά μηνύματα, ξεφεύγουν ἢ μπαίνουν ἐπίτηδες;

Τό καθεστῶς τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν

Ἡ Πατριαρχική Πρᾶξις τοῦ 1928 καί ἡ Πατριαρχική Πρᾶξις τοῦ 1928 πού ὀρίζει τό καθεστῶς τῶν (κακῶς) λεγομένων Νέων Χωρῶν (ἐλληνικά ἐδάφη πού ἐλευθερώθηκαν ἀπό τοὺς Τούρκους, μέ τοὺς νικηφόρους πολέμους τοῦ 1912-13) δέν εἶναι δόγματα πίστεως μή ἐπιδεχόμενα ἀλλαγῆς εἰς τόν αἰῶνα.

Κάπως ἔτσι ὁμως προσπαθεῖ νά παρουσιάσει τόν τελευταῖο καιρό τό Φανάρι τὰ κείμενα αὐτά καί μάλιστα στήν εὐχαριστήριο ἐπιστολή πού ἔστειλε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος πρὸς τοὺς 26 Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οἱ ὅποιοι μέ ἐπιστολή τους πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο ζήτησαν κατά τή διάρκεια τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τόν παρελθόντα Ὀκτώβριο νά σταματήσῃ ἀπό τή πλευρά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάθε ἐνέργεια γιά ἀλλαγὴ τοῦ καθεστώτος τῶν Μητροπόλεων τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν.

Πέρα ἀπό τήν εὐθεία εἰσπήδηση τοῦ Φαναρίου στά ἐσωτερικά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τήν εὐχαριστήριο ἐπιστολή στοὺς 26 Μητροπολίτες, ἐδῶ ἔχομε τήν ἐξῆς κραυγαλέα ἀντίφαση: Ἐνῶ ποδοπατοῦνται οἱ Ἱεροὶ Κανόνες μέ τὰ οἰκουμενιστικά ἀνοίγματα τοῦ Φαναρίου (ἡ Μόσχα καί ὀρισμένες ἄλλες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες δέν ὑστεροῦν καθόλου) συγχρόνως ὁ Τόμος τοῦ 1850 καί ἡ Πρᾶξις τοῦ 1928 περιβάλλονται ἀπό τό Φανάρι μέ κῦρος Οἰκουμενικῆς Συνόδου γιά νά μήν τύχει καί ἀλλάξουν! Ἐτσι δίδεται ἡ ἐντύπωση ὅτι κατά τό λαϊκόν «ὄλος ὁ καυγᾶς γίνεταί γιά τό πάπλωμα».

Καί στό Βατικανό ὁ Ἀρχιεπίσκοπος; Φρένο ἀπό τήν Δ.Ι.Σ.

Στήν ἐφημ. «*Ἡμερησία*» (14.12.2001) διαβάσαμε:

«Μυστική συνάντηση εἶχαν, σύμφωνα μέ πληροφορίες, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος μέ τόν ἐκπρόσωπο τοῦ πάπα στήν Ἑλλάδα. Πρόκειται γιά μία διερευνητική προσέγγιση ὥστε νά διαπιστωθοῦν οἱ προθέσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὅσον ἀφορᾷ μία ἐπίσκεψή του στήν Ἁγία Ἐδρα, γιά νά παραλάβῃ τὰ λείψανα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐμφανίστηκε θετικός ὡς πρὸς τήν ἐπίσκεψη αὐτή, ἐνῶ πιθανός χρόνος τῆς ἐπίσκεψης θεωρεῖται ἡ Ἀνοιξη τοῦ 2002. Ὡστόσο, θά πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκριση τῆς Ἱεραρχίας».

Ἐξ ἄλλου, στόν «*Ἀδέσμευτο Τύπο*» (Κ. Μήτση), τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἀνεγράφησαν τὰ

ακόλουθα:

«Όκτώ μήνες μετά τήν επίσκεψη τοῦ Πάπα στήν Ἑλλάδα, ὁ Ποντίφικας μέσω τοῦ Νούντσιου, τοῦ ἐκπροσώπου του, δηλαδή, στήν Ἀθήνα, ἀπηύθυνε πρόσκληση στόν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας κ. Χριστόδουλο νά μεταβεῖ στό Βατικανό. Πηγές τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρουν ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος βλέπει θετικά ἐνδεχόμενη επίσκεψη στό Βατικανό. Ζήτησε, ὁμως, ἀπό τόν Ποντίφικα νά τοῦ ἀπευθύνει καί ἔγγραφη ἐπίσημη πρόσκληση, προκειμένου νά τήν παρουσιάσει στήν Ἱερά Σύνοδο».

Ἄλλο ἐκπρόσωπος τύπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου ἐδήλωσε ὅτι ὅλα αὐτά εἶναι ἀνυπόστατα. «Ὅμως —γιά νά ἀποδειχθεῖ γιά ἄλλη μιά φορά ὅτι οἱ διαψεύσεις σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ἰσοδυναμοῦν μέ ἐπιβεβαιώσεις— τό θέμα τό ἔφερε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στή Δ.Ι.Σ. (Ἰαν. 2002), ἡ ὁποία ὁμως τοῦ ἔβαλε πρὸς τό παρόν φρένο μέ τό αἰτιολογικό ὅτι θά προκληθοῦν ἀντιδράσεις.

Ἄσχετοι καί «παντελονάδες» ὑποκαθιστοῦν τήν Ἱερά Σύνοδο!

«Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐπενεργεῖ ἀκόμη καί στίς διαβουλεύσεις μεταξύ τῶν ἱεραρχῶν» ἐδήλωσε στό ραδιοφωνικό σταθμό τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος (βλ. ἐφημ. «*Τό Βῆμα*» 25.12.2001), ἀπαντώντας ἔτσι ἔμμεσα στίς φοβερές κατηγορίες τοῦ πνευματικοῦ του πατρός Μητρο. Πειραιῶς κ. Καλλινίκου ὅτι παίρνουν τό πρόκριμα τῆς ἐκλογῆς στό ὑπατο ἀξίωμα καί λειτουργήματα τῆς ἀρχιερωσύνης πρόσωπα ἠθικῶς διαβεβλημένα.

Ἄλλο Μητρο. Πειραιῶς σέ Δελτίο Τύπου πού ἐξέδωσε στίς 23.11.2001 κάνει λόγο γιά «μυστικό Δεῖπνο» στό ὁποῖο παρεκάθησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, κάποιοι ἀρχιερεῖς καί δύο «παντελονάδες», οἱ ὁποῖοι παρακάμπτοντας τήν Ἱερά Σύνοδο ἀπεφάσισαν πότε αὐτή θά συγκληθεῖ καί ποιοί ὑποψήφιοι θά πριμοδοτηθοῦν ὥστε νά ἐκλεγοῦν!

Ἄλλο Μητρο. Πειραιῶς ἐρωτᾷ: «Τί σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἔχουμε; Μποροῦν

κάποιοι ἄσχετοι καί κάποιοι παντελονάδες νά ὑποκαθιστοῦν τήν Διαρκή Ἱερά Σύνοδο ἢ τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας;».

Ἄλλο Ζακύνθου ἐπιτίθεται δριμύτατα ἐναντίον ὅλων

«Δριμυτάτην καί ὅλως ἀνοίκειον ἐπίθεσιν ἐξαπέλυσε ὁ Μητροπολίτης Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος ἐναντίον τόσο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, ὅσον καί ἐναντίον τῶν ἀνηκόντων εἰς τήν «Χρυσοπηγήν» ἱεραρχῶν. Εἰς τήν σχετικὴν δήλωσίν του, ἐξ ἀφορμῆς τῆς σφοδρᾶς διαμάχης μεταξύ Ἀρχιεπισκόπου καί Πειραιῶς κ. Καλλινίκου πού ἐξέσπασε πρὶν ἀπό τὰ Χριστούγεννα, ὁμιλεῖ, ἐκτός τῶν ἄλλων, περὶ «συμμορίας, πού διαμοιράζει τήν λεία καί πού τὰ μέλη της καταλήγουν ὁ ἕνας νά σκοτώνει τόν ἄλλον!» Ἐπίσης, ἀναφέρεται σέ «ἀπόστημα πού ἀνοίξε καί ἡ δυσσομία του κατέκλυσε τήν ἑλληνική κοινωνία». Τέλος, δίδει τήν ἀκόλουθον ἐκδοχήν διὰ τήν διαμάχην: «Σκοπός ὅλης αὐτῆς τῆς ἱστορίας εἶναι ἡ ἑναρξη προσδιορισμοῦ τῆς ὑποψηφιότητος γιά τόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνον νεώτερου τέκνου τοῦ Ἁγίου Πειραιῶς (σημ.: ἐννοεῖ τόν Μητροπολίτην Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιον) καί καταμέτρησιν «ἡμετέρων»».

Σχολιάζων τὰς ἀνωτέρω δηλώσεις, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐπιφάνιος, ἐδήλωσε: «Ἄλλο Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος δέν πρόκειται νά ἀπαντήσῃ σέ καμμιὰ ὑβρῆ, ἀπό ὅπουδήποτε καί ἂν προέρχεται. Τοῦτο ἐπιβάλλει τό αἶσθημα εὐθύνης καί τό κύρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας».

(ἐφημ. «*Ὁρθόδοξος Τύπος*», 7.12.2001)

Ἄλλο ἐπὶ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων

Στίς 19.12.2001 ἐπεσκέφθη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος τόν ὑπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Π. Εὐθυμίου στό γραφεῖο του.

Μετά τήν συνάντησιν ὁ κ. Π. Εὐθυμίου ἐτόνισεν ὅτι τό ἐπίμαχο θέμα τῶν ταυτοτήτων θεωρεῖται γιά τήν κυβέρνησιν λήξαν. Ἄλλο

Ἄρχιεπίσκοπος δέν ἀντέδρασε στήν τοποθέτηση αὐτή τοῦ κ. Εὐθυμίου.

Οἱ ἐφημερίδες τῆς 19 Δεκεμβρίου ἐκτιμοῦν ὅτι μετά τήν συνάντηση αὐτή ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά συνάντηση τοῦ Ἄρχιεπισκόπου μέ τόν κ. Σημίτη, ὅπου θα συζητηθοῦν ὅλα τά θέματα πού ἐνδιαφέρουν Ἐκκλησία καί Πολιτεία ἐκτός ἀπό τό ἐπίμαχο θέμα τῶν ταυτοτήτων.

Ἐτοιμάζεται ἀλλαγὴ τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972 γιά τίς Ἱ. Μονές

Ὅπως διαβάζουμε στήν ἐφημ. «Χριστιανική» τῆς 10.1.2002 στή συνεδρία τῆς Δ.Ι.Σ. τοῦ Δεκεμβρίου 2001 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θηβῶν καί Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος ἀνέγνωσε εἰσηγήσή του μέ θέμα «Προτάσεις λύσεως μοναστικῶν προβλημάτων καί σχέσεων Ἐπισκόπου καί Ἱερῶν Μονῶν». Ἐπηκολούθησε συζήτηση καί συνοδικῶς ἀπεφασίσθη ὅπως μελετηθῆ ἡ τροποποίηση τοῦ ὑπ' ἀρ. 39/1972 Κανονισμοῦ περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερῶν Μονῶν καί Ἑσυχαστηρίων καί ἐνδεχομένως ἡ σύνταξη νέου κανονισμοῦ μερίμνη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Μοναχικοῦ Βίου καί μέ τή συνδρομή νομικῶν καί κανονολόγων.

Οἱ πληροφορίες τῆς «Π» λένε ὅτι ὁ Ἄρχιεπίσκοπος καί τό περιβάλλον του βλέπουν ὅτι τά μοναστήρια θά ἐναντιωθοῦν στά «ἐκσυγχρονιστικά» τους δῆματα. Γι' αὐτό τό σκοπό ἐπιδιώκεται τό νομικό καθεστῶς τῶν Ἱερῶν Ἑσυχαστηρίων, πού εἶναι νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, νά ἐξομοιωθεῖ, ὅσον εἶναι δυνατόν, μέ τό καθεστῶς τῶν Ἱερῶν Μονῶν πού εἶναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ἔτσι πιστεύεται ὅτι θά περιορισθοῦν οἱ «ἀντάρτες» μοναχοί οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν προβλήματα στόν Ἄρχιεπίσκοπο στό θέμα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ πάπα καί δέν ἐδέχθησαν τίς νέες ἐκκλησιαστικές ταυτότητες καί τήν ἀσφάλιση στήν ἰδιωτική ἐταιρεία Alpha πού θέλησε νά περάσει ὁ κ. Χριστόδουλος.

Ὁ δούρειος ἵππος τοῦ «ἐκσυγχρονισμοῦ»

Στό χειμερινό πρόγραμμα τῆς «Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν» τῆς Ἱερᾶς Μη-

τροπόλεως Δημητριάδος διαβάζουμε ὅτι τό γενικό θέμα «Ὁρθοδοξία καί Νεωτερικότητα» θά εἰσηγηθοῦν καί οἱ κύριοι Θάνος Λίποβατς, Ἀντώνης Μανιτάκης καί Παντελῆς Μπουκάλας, γνωστοί γιά τίς ἀντιεκκλησιαστικές τους τοποθετήσεις.

Εἰσηγήσεις θά ἔχουν ἐπίσης οἱ π. Βασίλειος Θεομῶς, Θανάσης Παπαθανασίου, Μάριος Μπέγζος, Πέτρος Βασιλειάδης καί Μιλτιάδης Κωνσταντίνου γνωστοί ἄλλοι γιά τίς οἰκουμενιστικές καί ἄλλοι «ἀπλῶς» γιά τίς «ἐκσυγχρονιστικές» τους ἐμμονές.

Ἐάν σ' αὐτούς προσθέσει κανεῖς καί τό ἐπιτελεῖο τοῦ πάλαι ποτέ περιοδικοῦ «God and Religion» «Θεός καί Θρησκεία» τοῦ κ. Ἄρη Τερζόπουλου, ἔχει τό μεγαλύτερο μέρος τῶν εἰσηγητῶν τοῦ χειμερινοῦ προγράμματος τῆς «Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν».

Ἀπόφαση τοῦ Ἀρείου Πάγου γιά ναοὺς ἑτεροδόξων καί ἑτεροθρήσκων

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου μέ τήν ὑπ' ἀρ. 20/2001 ἀπόφασή της ἔδωσε μέν ράπισμα στοὺς ἀπό ἐτῶν φωνασκοῦντας «προοδευτικούς» οἱ ὁποῖοι ζητοῦσαν τήν κατάργηση τῆς «μεταξικῆς», ὅπως τήν ἐχαρρακτήριζαν, νομοθεσίας, πού ρυθμίζει τά τῆς ἰδρύσεως καί λειτουργίας ναῶν καί εὐκτηρίων οἰκῶν διαφόρων θρησκειῶν στήν Ἑλλάδα, ὅπως καί τό θέμα τοῦ προσηλυτισμοῦ, ὅμως σέ σχέση μέ τά μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα ἔγινε κάποια ὑποχώρηση.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔκρινε –ἀποφαινομένη ἐπὶ ἀναιρέσεως πού ἤσκησε ἡ βουδίστρια κ. Χαρά Καλομοίρη (βλ. στό τέλος τοῦ σχολίου αὐτοῦ)– ὅτι ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία εἶναι σύμφωνη μέ τό Ἑλληνικό Σύνταγμα καί μέ τό ἄρθρο 9 τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα. Κατά συνέπεια θά πρέπει νά συνεχίσουν νά ζητοῦν ἄδεια ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἰδρῦσουν ναό ἢ εὐκτήριο οἶκο ὁποιασδήποτε θρησκείας, καί θά τήν λαμβάνουν ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ νόμιμες προϋποθέσεις, ἐφ' ὅσον δηλαδή εἶναι γνωστή θρησκεία, δέν ἀσκεῖ προσηλυτισμό καί δέν ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ

τά χρηστά ήθη και τή δημόσια τάξη. "Ομως δέν θά δικαιουται πλέον ή διοίκηση νά ἐλέγχει ἐάν ὁ ὑπό ἀνέγερση ναός ή εὐκτήριος οἶκος ἐξυπηρετεῖ ή ὄχι πραγματικές ἀνάγκες τῶν πιστῶν τῆς θρησκείας πού ζητᾶ τήν ἀνέγερσή του.

Γιά τό παρασκήνιο τῆς ὑποθέσεως σημειῶνουμε τά ἑξῆς:

Πρῖν ἀπό 9 μήνες, ὁ πρωθυπουργός Κ. Σημίτης ἔδωσε τή συγκατάθεσή του στόν τότε ὑπουργό Δικαιοσύνης Μ. Σταθόπουλο νά προχωρήσει σέ κατάργηση τῶν ἐπίμαχων διατάξεων γιά τήν ἀδειοδότηση τῶν εὐκτηρίων οἰκῶν ἐτεροδόξων και ἐτεροθρήσκων, ἀλλά στήν πορεία προέκυψαν δισταγμοί τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, γιά νά μήν ἀνοιχθεῖ νέο «μέτωπο» μέ τήν Ἐκκλησία, τή στιγμή πού παρέμενε ἐκκρεμές (τότε) και τό θέμα τῶν ταυτοτήτων.

Προτιμήθηκε ἔτσι νά κρίνει ή Δικαιοσύνη τό θέμα, ἀλλά ή ἀπόφαση δέν ἦταν τελικά ή ἀναμενόμενη ἀπό τήν κυβέρνηση.

Τώρα, ή κυβέρνηση θά ἀποφασίσει ἂν θά ρυθμίσει τό θέμα νομοθετικά ή ἂν θά προτιμήσει τή γαλήνη στίς σχέσεις της μέ τήν Ἐκκλησία, ἀλλά και μέ πολλούς βουλευτές (ή ἀντιπαράθεση γιά τό μουσουλμανικό τέμενος πού πρόκειται νά κτιστεῖ στήν Παλλήνη, εἶχε λάβει μεγάλες διαστάσεις).

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου και ἄλλοι τινές σὺν αὐτῶ ἐμειοψήφισαν τασσόμενοι κατά τῆς ἀποφάσεως πού τελικῶς ἐλήφθη. Ὁ κ. Ματθίας ἐτάχθη, δηλαδή, ὑπέρ τῆς καταργήσεως τῆς

ἰσχυροῦσης νομοθεσίας ὡς ἀντισυνταγματικῆς.

Ἐπίσης, ή κ. Χαρά Καλομοίρη (τό βουλευτικό της ὄνομα εἶναι Κάσμα Τσέ Οὐάν Τσό Ἔτσο), διευθύντρια τοῦ Ἐθνικοῦ Ὡδειοῦ Ἀθηνῶν, ή ὁποία εἶχε καταδικασθεῖ ὡς ὑπεύθυνη γιά τήν παράνομη λειτουργία τοῦ βουλευτικού κέντρου στό Χολομώντα θά ξαναδικασθεῖ στό Ἐφετεῖο, διότι ὁ Ἄρειος Πάγος ἔκρινε ὅτι ή καταδικαστική εἰς βάρος της ἀπόφαση δέν ἦταν ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη, παρ' ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ βουλευτές στό καταστατικό τους ἀλλά και μέ συνεντεύξεις τους ὁμολογοῦν ὅτι τό κέντρο τους στό Χολομώντα Χαλκιδικῆς εἶναι βουλευτικό κέντρο τρίχρονης ἀπομόνωσης! Πρέπει νά σημειωθεῖ πάντως ὅτι ὑπάρχει τό ἐνδεχόμενο λόγω παρελευσεως ὀκταετίας νά παύσει ή δίωξη γιά τό ἀδίκημα. Ἡ ὀκταετία συμπληρώνεται τό 2002.

Ἐπουργός Παιδείας: Τό καράτε εἶναι ἐγγύηση

Ἡ παρακάτω ἀπομαγνητοφωνημένη συζήτηση λέει πολλά και ἀποκαλυπτικά, ἐνδεικτικά τῆς καταπτώσεώς μας. Πρόκειται γιά τμήμα τῆς συνεντεύξεως πού ἔδωσε ὁ ὑπουργός Ἐθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Εὐθυμίου στόν δημοσιογράφο Κ. Πρετεντέρη (ἐκπομπή «Ἀνατροπή», Τηλεόραση Mega 15.10.2001).

Μετά ἀπό ἓνα video γιά τό καράτε πού τό παρουσιάζει ὁ δάσκαλος τοῦ καράτε Γιῶργος Σανιώτης, ὁ ὁποῖος ἐκθειάζει τίς ἱκανότητες τοῦ κ. Εὐθυμίου σ' αὐτό, ἀκολουθεῖ ή ἐξῆς

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Ἐπειδή πολλοί ἐκ τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωστῶν μᾶς ρωτοῦν πῶς μποροῦν νά βοηθήσουν και οἰκονομικά τήν προσπάθειά μας, τούς πληροφοροῦμε ὅτι γιά τόν σκοπό αὐτόν ἀνοίξαμε τούς ἐξῆς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς, ὅπου και μποροῦν νά καταθέσουν ὅ,τι προαιρετικά ή ἀγάπη τους: Ἐθνική Τράπεζα: **421*61.43.74-15** και Alpha Τράπεζα Πίστεως: **815-002101-039454**.

Ἐπίσης, **ὄσοι θέλουν**, μποροῦν μέσφ ΕΛ.ΤΑ. νά μᾶς ἐνισχύσουν οἰκονομικά μέ τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή, ή ὁποία ἔχει πολύ χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπ' ὅτι ή συνηθισμένη ταχυπληρωμή.

Ἐπενθυμίζουμε ὅτι τό περιοδικό ἀποστέλλεται δωρεάν. Γίνονται, ὅμως, μέ εὐγνωμοσύνη δεκτές οἱ ὅποιες προαιρετικές εἰσφορές, μιά και τό περιοδικό δέν ἔχει ἄλλους πόρους.

συζήτηση:

Εὐθυμίου: Θά ἤθελα νά σᾶς πῶ κάτι γιά νά μήν ὑπάρχει καμμία σύγχυση, σ' ἕναν κόσμο πού δέν ξέρει ὅτι τό καράτε εἶναι θαθειά φιλοσοφία ζωῆς. Εἶναι τό Ζέν. Δέν ἔχει καμμία σχέση μέ ἐπιθετικότητα καί καμμία σχέση μέ αὐτό τό «βαράτε» πού βλέπουμε στίς ταινίες. Καί μάλιστα θά ἔλεγα ὅτι δέν εἶναι τυχαῖο πού ὁ Μουρούτσος πήρε τό χρυσό μετάλλιο στό Ταεκβοντό.

Πρετεντέρης: Ἄλλο εἶναι αὐτό. Δέν εἶναι τό ἴδιο πράγμα.

Εὐθυμίου: Εἶναι ἡ ἀντίληψη τοῦ καράτε σέ κορεάτικη ἐκδοχή.

Πρετεντέρης: Ἄ! μάλιστα.

Εὐθυμίου: Καί θά ἔλεγα ὅτι ὅταν εἶναι ἀπό σεβαστούς δασκάλους ὅπως εἶναι ὁ Γιῶργος Σανιώτης, τό καράτε εἶναι ἕνα ἀγωνισμα πού στά παιδιά ὀργανώνει τήν προσωπικότητα μέ ἀξιοπρέπεια καί ἀγωγή ἐνάντια στή βία.

Πρετεντέρης: Μάλιστα.

Εὐθυμίου: Ὅταν διδάσκεται ὀρθά, ὅταν δέν εἶναι αὐτό τό γελοῖο πού οἱ ταινίες τό διακωμωδοῦν. Ἄρα τό καράτε κ. Πρετεντέρη εἶναι ἐγγύηση...

Πρετεντέρης (γελάει): Δέν εἶναι γιά τό διάλογο τοῦ Ὑπ. Παιδείας.

Εὐθυμίου: ...εἶναι ἐγγύηση στοχασμοῦ, εἶναι ἐγγύηση μεγάλης πνευματικῆς αὐτοπειθαρχίας.

Πρετεντέρης: Μάλιστα (γελάει). Χαίρομαι γι' αὐτό πού τό λέτε. Γιατί ἀφοῦ μοῦ εἶπατε ὅτι εἴσασαν πρῶην ἀριστεριστής, πρῶην Χριστιανός ἐν πάσει περιπτώσει χριστιανικῶν ὀργανώσεων, τώρα σᾶς βλέπουμε καί Κομφουκιανιστή. Ἐν πάσει περιπτώσει δέν εἶναι καί ἄσχημα. Ἐχετε περάσει ἀπό πολλά στάδια.

Εὐθυμίου: Κοιτᾶστε. Θά ἔλεγα ὅτι σέ ὅλα αὐτά ὑπάρχει μιά κοινή παράμετρος. Ὅτι στή ζωή σου πρέπει νά μπαίνεις σέ πολλά. Ἄλλά πρέπει νά τά ὀργανώνεις σέ μιά ἐνιαία πειθαρχία. Νά ἔχεις μιά ἐνιαία ποιότητα στά πράγματα καί μιά ἐνιαία ἀρχή πού τά διέπει. Κ. Πρετεντέρη, δέν ἔχω ἀσκήσει ποτέ βία στή ζωή.

Πρετεντέρης: Πῶς δέν ἔχετε ἀσκήσει; Βόμβες βάζατε.

Εὐθυμίου: Ἡ βία αὐτή εἶναι ἡ **καθαγιασμένη** βία σ' ἕνα θαθεστῶς ἀνελεύθερο...

Πρετεντέρης: Μάλιστα. Ἐντάξει. Καθαγιασμένη μέν, βία δέ.

Εὐθυμίου: ... μέ μεγάλη προσοχή. Μέ τέλεια δεβαιότητα ὅτι δέν θά ὑπάρξουν ἀνθρώπινα παρά μόνον ὑλικά θύματα. Ἐχει τεράστια διαφορά...

Πρετεντέρης: Δέν μοῦ λέτε; Καί ὁ πρωθυπουργός εἶναι βομβιστής. Σέ μιά συνέντευξη πού τοῦ εἶχα πάρει, μοῦ εἶχε πει ὅτι ἔβαζε βόμβες. Δέν πιστεύω ὅταν εἶστε μαζί νά ἀνταλλάσσετε συνταγές γιά βόμβες...

Εὐθυμίου: Ἀχά! (γελάει).

Πρετεντέρης: ... ἐγώ ἔβαλα τόσο νιτρογλυκερίνη, τόσο τέτοιο...

Εὐθυμίου: Ὁχι. Ἀλλά νομίζω ὅτι τιμᾶ θαθειά τόν πρωθυπουργό τό γεγονός ὅτι μέ ἀκραῖο τρόπο τίμησε τήν ἔννοια τοῦ πολίτη. Εἶναι κάτι περισσότερο ἀπό τό πολιτικός ἡ ἔννοια τοῦ πολίτη. Εἶναι ἡ πιό σεβαστή ἔννοια πού ὑπάρχει.

Καταδίκη τῆς ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε.

Ὁ δάσκαλος τῶν σούφι, σεῖχης δύο ἰσλαμικῶν ταγμάτων καί ἰδρυτής τῆς ψευδεπίγραφης ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. (Πανελλήνια Ἱστορική καί Φιλοσοφική Ἐταιρεία) Τάκης Ἀλεξίου καταδικάσθηκε σέ ἐνδεκάμηνη φυλάκιση γιά ἐξύβριση καί συκοφαντική δυσφήμιση τῆς δημοσιογράφου Βικτωρίας Νταγκουνάκη. Ἡ δίκη ἔγινε στίς 20 Δεκεμβρίου 2001 στό Ἀ΄ Τριμελές Πλημμελειοδικεῖο Ἀθηνῶν, μετά ἀπό μήνυση τῆς δημοσιογράφου.

Μαζί μέ τόν δάσκαλο τῶν σούφι καταδικάσθηκαν γιά συκοφαντική δυσφήμιση σέ δεκάμηνη φυλάκιση καί τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. Χαρίκλεια Ἀνδρουτσοπούλου, Εὐα Ἀνδρουτσοπούλου, Γρηγόρης Μπαῖρακτάρης καί Εὐαγγελία Μαράντη. Ἡ δίκη θά ἐπαναληφθεῖ στό Ἐφετεῖο.

Ἐπενθυμίζουμε ὅτι σύμφωνα μέ τό γνωστό πόρισμα τοῦ εἰσαγγελέως κ. Ἀγγελῆ γιά τό ψευδεπίγραφο Κ.Ε.Φ.Ε. (Κέντρο Ἐφηρμο-

σμένης Φιλοσοφίας Ἑλλάδος), ἡ ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε. ἦταν δορυφορική ὀργάνωση τοῦ Κ.Ε.Φ.Ε. καί ὁ Πρόεδρος τῆς Τάκης Ἀλεξίου πραγματοποιοῦσε ἐπαφές μέ δημοσιογράφους, βουλευτές καί ἄλλα σημαίνοντα πρόσωπα.

Τό Κ.Ε.Φ.Ε. διαλύθηκε τό 1997 γιά τήν παράνομη δράση του μέ δύο δικαστικές ἀποφάσεις καί ἔκτοτε προσπαθεῖ νά νομιμοποιηθεῖ ὡς Ἐκκλησία τῆς Σαηεντολογίας!

Ἡ δημοσιογράφος Βικτωρία Νταγουνάκη, μέ δημοσιεύματά της τότε (1996) ξεσκέπαζε τό σκοτεινό ρόλο Κ.Ε.Φ.Ε. - ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε., γι' αὐτό καί «εἰσέπραξε» τή συκοφαντική δυσφήμιση καί τήν ἐξύδριση ἐκ μέρους Ἀλεξίου καί ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε.

Ἡ κ. Νταγκουνάκη εἶχε ταλαιπωρηθεῖ τότε καί μέ πλειάδα μηνύσεων καί ἀγωγῶν πού τῆς εἶχαν ὑποβάλει —κατά τήν πάγια τακτική τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν πρὸς ἐκφοβισμό καί ταλαιπωρία ὧσων ἀσκοῦν εἰς βάρος τους κριτική— Ἀλεξίου-ΠΑΝ.Ι.Φ.Ε., οἱ ὁποῖες ὅμως δέν μπόρεσαν νά σταθοῦν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης, μέ ἀποτέλεσμα τήν πανηγυρική τότε ἀθώωση τῆς δημοσιογράφου.

Πάλι ἡ κ. Μαργῆ στίς Σχολές Γονέων

Παρά τίς πολλές διαμαρτυρίες πιστῶν (γιά τό θέμα εἶχαμε γράψει καί πέρυσι) ἡ κ. Ἰωάννα Μαργῆ, Σύμβουλος Ἐπικρατείας καί ἐπί κεφαλῆς τῆς ὀργανώσεως «Πανελλήνια Ἐταιρεία Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς» ἡ ὁποία ἔχει χαρακτηριθεῖ ἐπίσημα ἀπό τήν Ἐκκλησία ὡς ἀσυμδίδαστη μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη, διδάσκει καί φέτος στίς Σχολές Γονέων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τί νά ὑποθέσουμε; Δέν γνωρίζει ἡ δεξιά τί ποιεῖ ἡ ἀριστερά ἢ μήπως κάτι ἄλλο;

Τά νομίσματα εὐρώ καί ἡ ἱστορική μας μωπία

“Ὅπως εἶναι γνωστόν οἱ παραστάσεις στά χαρτονομίσματα εὐρώ εἶναι κοινές γιά ὅλες τίς χῶρες πού ἔχουν ἐνταχθεῖ στό νέο νόμισμα. Στά κέρματα ὅμως, ἡ μία πλευρά κρατήθηκε γιά τήν κάθε χώρα, προκειμένου αὐτή νά διαλέξει τήν παράσταση πού θά ἀπεικονι-

ζόταν. “Ὅπως εἶναι γνωστό στά ὀκτώ κέρματα εὐρώ οἱ παραστάσεις ἀφοροῦν: 1) Τήν ἀρπαγή τῆς Εὐρώπης ἀπό τό Δία μεταμορφωμένο σέ ταῦρο (2 εὐρώ), 2) τήν ἀθηναϊκή γλαύκα ἀπό νόμισμα τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ. (1 εὐρώ), 3) τόν Ἐλευθέριο Βενιζέλο (50 λεπτά), 4) τόν Ἰωάννη Καποδίστρια (20 λεπτά), 5) τόν Ρήγα Φεραῖο (10 λεπτά), 6) ἕνα δεξαμενόπλοιο (5 λεπτά), 7) μία κορδέτα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21 (2 λεπτά) καί 8) μία ἀθηναϊκή τρίηρη τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ. (1 λεπτό).

Αὐτό πού κάνει ἐντύπωση εἶναι ὅτι ἀπό τίς παραστάσεις ἀπουσιάζουν παντελῶς ὄχι μόνο τό Βυζάντιο (σ' αὐτή τήν παράλειψη μᾶς εἶχαν συνηθίσει ὅλοι σχεδόν οἱ μετά τή δημιουργία τῆς «Ἑλλαδίτσας» διαχειριστές τῆς ἐξουσίας), ἀλλά καί ἡ ἀρχαία Ἑλλάδα! Ὁ ἀπελπιστικά συρρικνωμένος ἱστορικός καί πολιτισμικός ὀρίζων τῶν ἀνθρώπων πού κυβερνοῦν σήμερα αὐτόν τόν τόπο, βρῆκε θέση μόνο γιά τόν Ρήγα Φεραῖο, τόν Ἰωάννη Καποδίστρια καί τόν Ἐλευθέριο Βενιζέλο, σθῆνοντας μέ μιά μονοκονδυλιά ἀρχαιότητα καί Βυζάντιο, πρὸς μεγάλη χαρά παλαιῶν καί σύγχρονων Φαλμεράιερ. Οὔτε Παρθενώνας καί Μεγαλέξανδρος οὔτε Ἀγία Σοφιά.

Ταλαίπωρη Ἑλλάδα τοῦ «ἐκσυγχρονισμού», ποιός τραγῶδός θά βρεθεῖ νά θρηνηθεῖ γιά τό κατάντημά σου;

Σόδομα καί Γόμορα

Σοβαρός προβληματισμός θά ἔπρεπε νά δημιουργηθεῖ ἀπό τά ἀποτελέσματα ἔρευνας σέ 28 χῶρες τοῦ κόσμου (βλ. ἐφημ. «Ἐθνος» 20.11.2001) πού δείχνει (ἐάν εἶναι ἀλήθεια) ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔρχονται δεύτεροι στόν κόσμο, μετά τούς Ἀμερικανούς στήν συζυγική ἀπιστία. Ἡ ἔρευνα ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀλλάζουν κατά μέσον ὄρο δέκα (10) ἐρωτικούς συντρόφους τό χρόνο!

Γνωρίζοντας τόν δόλιο τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἐργάζεται ἡ «Νέα Ἐποχή» γιά τό ξεχαρβάλωμα τῶν ἀνθρώπων καί τῶν κοινωνιῶν, ὡς πιθανότερο μᾶς φαίνεται ὁ ἀριθμός αὐτός νά εἶναι ὑπερβολικός. Μᾶλλον ἐτέθη ἔτσι γιά νά ὠθήσει σέ «ἐκσυγχρονισμό» καί ὅσους νεοέλληνες «ὑστεροῦν» σέ σχέση μέ τόν μέσο ὄρο

των 10 έρωτικῶν συντρόφων έτησίως.

Ένθυμούμεθα ὅτι παρόμοια «έρευνα» πρίν ἀπό μερικά χρόνια ένεφάνιζε ψευδῶς τούς Έλληνες τελευταίους στήν Εὐρώπη σέ ἀριθμό κινητῶν τηλεφώνων, γιά νά ἀποδειχθεῖ μετὰ ἀπό δύο χρόνια ὅτι ἀντί γιά τελευταῖοι εἴμαστε πρῶτοι!

Κληρίδης-Ντενκτάς σέ μασωνική στοά

Τήν έπομένη τῆς συναντήσεως Κληρίδη-Ντενκτάς στά κατεχόμενα (6 Δεκεμβρίου 2001) ἡ τουρκική έφημερίδα «Χουριέτ» έγραψε ὅτι οἱ κύριοι Κληρίδης καί Ντενκτάς έχουν προσωπικές σχέσεις ἀπό τή δεκαετία τοῦ '50 ὅποτε ἦσαν καί οἱ δύο μέλη τῆς ἴδιας μασωνικῆς στοᾶς στό Λονδίνο.

‘Ο Γάλλος ὑπουργός Παιδείας γιά τή δι- δασκαλία ἀρχαίων έλληνικῶν καί λατι- νικῶν στά γαλλικά σχολεῖα

‘Ο Γάλλος ὑπουργός Παιδείας Ζάκ Λάγκ, σέ έπιστολή πού έστειλε πρὸς τούς πρυτάνεις τῶν γαλλικῶν πανεπιστημίων τούς παροτρύνει νά ένθαρρύνουν τή διδασκαλία τῶν ἀρχαίων έλληνικῶν καί λατινικῶν, ἰδίως στά Κολέγια καί στά Λύκεια, προκειμένου νά τούς δώσουν τή θέση πού τούς ἀξιίζει στήν Παιδεία.

‘Η σημαντική αὐτή προσπάθεια τοῦ Ζάκ Λάγκ γιά τή διδασκαλία τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, τήν προώθηση τῶν κλασικῶν σπουδῶν καί τῶν τεχνῶν, βρίσκει ἀπήχηση στοὺς δήμους, στοὺς εκπαιδευτικούς καί στοὺς φοιτητές. “Αν συνεχιστεῖ —ὅποιο καί νά εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τοῦ 2002— θά δημιουργήσει μιὰ πραγματική πολιτιστική ἀναγέννηση στόν τομέα τῆς κλασικῆς παιδείας στή Γαλλία. ‘Ο ἴδιος ὁ Ζάκ Λάγκ πάντως, ὅταν τοῦ ζητήσαμε κατά τή διάρκεια συνέντευξης Τύπου νά μᾶς πεῖ ἀκόμα δύο λόγια γιά τίς νέες του πρωτοβουλίες, μᾶς δήλωσε μέ τό γνωστό του χιούμορ: «Θά ἤθελα νά δῶ νά διδάσκονται τά ἀρχαῖα έλληνικά, μέ τόν ἴδιο ζῆλο πού ἐπιδεικνύουμε ἐμεῖς, καί στά έλληνικά σχολεῖα...».

(ἀπό ρεπορτάζ τῆς Ἡρας Φελουκατζῆ

στήν έφημ. «Έλευθεροτυπία»).

Μέ αὐτόν τόν τίτλο δημοσιεύεται στήν ἀγωνιστική μηνιαία έφημερίδα «Ἀνατολή» (τ. 153, Νοέμβριος 2001) τό ἐξῆς κείμενο πού συνοδεύει δύο φωτογραφίες: «Τό φωτομοντάζ στ’ ἀριστερά δημοσιεύτηκε στό νεότευκτο περιοδικό τοῦ κ. ἸΑρη Τερζόπουλου, “Press” (11/2001), μέ ὑπότιτλο “Ἄν οἱ Ταλιμπάν κερδίσουν τόν πόλεμο” καί μέ χιουμοριστικό ὑποτίθεται ὕφος, ἀναφέρει ὅτι θά στήσουν τζαμί καί μιναρέδες στήν θέση των δίδυμων πύργων τῆς Νέας Ὑόρκης (εἶναι δημοσιευμένο πρίν τήν κατάρρευσή τους).

Μόνο τό “τζαμί” πού ἐπέλεξαν γιά νά “κολλήσουν” στήν Νέα Ὑόρκη οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ περιοδικοῦ, ὅπως φαίνεται καί ἀπό τήν φωτογραφία στά δεξιά εἶναι τό σύμβολο τοῦ Έλληνορθόδοξου πολιτισμοῦ, ἡ Ἁγία Σοφία τῆς Κωνσταντινούπολης.

Τί νά ὑποθέσουμε; “Οτι πρόκειται γιά κακόγουστο ἔως χυδαῖο “χιούμορ”, βλακώδη ἄγνοια, “δέν βαριέσαι καί τί ἔγινε”, κατάντια, ἢ τίποτα ἄλλο;».

Τόν ἔσωσαν τά Ἀρχαῖα Έλληνικά

«‘Ο πρόεδρος τῆς Σενεγάλης Λεοπόλδος Σεγκῶρ ἦταν κρατούμενος, αἰχμάλωτος τῶν Γερμανῶν, κατά τό Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στό Παρίσι. Ἦταν στή φυλακή. Ἦταν ὁμως καί έλληνιστής, διάβαζε τά ἀρχαῖα, τά κλασικά κείμενα, ἐκεῖ πού ἦταν στό κελλί τοῦ κρατουμένου. Καί ὁ φρουρός Γερμανός ἦταν κι αὐτός έλληνιστής. Καί ὁ διοικητής τῆς φυλακῆς ἦταν κι αὐτός έλληνιστής - πλάκα δέν ἔχει; Καί εἶπε λοιπόν ὁ φρουρός στόν διοικητή ὅτι “ὁ τάδε κρατούμενος διαβάζει ἀρχαῖα έλληνικά”. Καί τοῦ ἔφερναν ὄλο καί καινούργια βιβλία, καί στό τέλος βρῆκαν καί τόν τρόπο καί τόν φυγάδευσαν.

“Ἐσύ εἶσαι ἕνας δεινός έλληνιστής”, τοῦ εἶπαν, “ἕνας τόσο καλός καί καλλιεργημένος ἄνθρωπος, δέν πρέπει νά χαθεῖς, ἄνθρωπέ μου. Βγές μέ τρόπο ἀπό τή φυλακή, πήγαινε στήν πατρίδα σου νά ζήσεις καί κάμε ὅ,τι θέλεις”.

Καί ζεῖ ἀκόμη ὁ Λεοπόλδος Σεγκῶρ. Ἦταν πρό ἐτῶν ἐδῶ στήν Ἀθήνα καί εἶπε

στόν μακαρίτη τόν Παπανδρέου, “ Ἐγώ θρέ, τοῦ λέει, ἀπό τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά ζῶ ἀκόμη καί σεῖς τὰ θγάλατε ἀπό τό σχολεῖο;”. Τί νά πεῖ ὁ Ἄνδρέας; Τίποτε δέν τοῦ εἶπε».

(περ. «Δίλεπτον», τ. 64, Νοέμβριος 2001)

Καταργοῦν τὰ ἑλληνικά ἀπό τίς ἐργασίες τῆς Ε.Ε.

«Ὁ ἀφελληνισμός τῆς χώρας μέ τή συνενόχη τῆς ὑποτίθεται “πατριωτικῆς” κυβέρνησης τοῦ ΠΑΣΟΚ συνεχίζεται... Ὁ εὐρωδουλευτής τῆς Ν.Δ., Γιάννης Μαρίνος, ἔδωσε χθές 27.11.2001, στή δημοσιότητα ἀπάντηση τοῦ προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ρομάνο Πρόντι ἀπό τήν ὁποία προκύπτει ὅτι ἡ ἑλληνική γλώσσα — ἡ πλουσιότερη τοῦ κόσμου — καταργεῖται στά ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καί δέν θά χρησιμοποιεῖται πλέον ὡς ἐπίσημη γλώσσα.

Ἡ Κυβέρνηση Σημίτη ἔχει ἤδη συναινέσει καί δέν ὀμιλοῦνται τὰ ἑλληνικά σέ συνεδριάσεις κοινοτικῶν ὀργάνων πού συγκαλοῦνται στή Θεσσαλονίκη! Ἀποδεικνύεται ἐν τέλει ὅτι τόσο ἡ θέση πού ἐξέφρασε ἡ κ. Ἄννα Διαμαντοπούλου ὑπέρ τῆς καθιέρωσης τῆς ἀγγλικῆς ὡς δεύτερης ἐπίσημης γλώσσας ὅσο καί ἡ κατάργηση τοῦ θρησκευματος ἀπό τίς ταυτότητες, ἀποτελοῦν μέρος ἑνός εὐρύτερου καί πάντως ὄχι ἀθώου σχεδίου γιά τήν ἰσοπέδωση ὁ,τιδήποτε ἑλληνικοῦ στό ὄνομα τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ. Ὁ κ. Πρόντι στήν ἀπάντησή του πρὸς τόν κ. Μαρίνο ἐπιβεβαιώνει τή βαθμιαία καθιέρωση τῶν γλωσσῶν ἐργασίας στά κοινοτικά ὄργανα εἰς βάρος τῶν ἀποκαλούμενων «μικρῶν γλωσσῶν».

(ἐφημ. «Ἀπογευματινή», 28.11.2001)

Ἄνθελληνική προπαγάνδα μέ χρήματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως

Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση χρηματοδοτεῖ «γραφεῖο», τό ὁποῖο ρίχνει λάσπη ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἐμφανίζοντας ὡς πλέον διαδεδομένη γλώσσα στή χώρα τὰ «ἀρβανίτικα»!

Ταυτόχρονα, τό «γραφεῖο» νομιμοποιεῖ καί ἀνύπαρκτες μειονότητες. Τό συγκεκριμέ-

νο «γραφεῖο» πού θρῖσκεται στό κέντρο τῆς Ἀθήνας, συνεργάζεται ὡς «παρατηρητής» τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Γραφείου γιά τίς λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες» τό ὁποῖο ἀπολαμβάνει κοινοτικῆς καί οὐσιαστικά ἑλληνικῆς χρηματοδότησης.

Τό εὐρωπαϊκό γραφεῖο, σύμφωνα μέ δημοσίευμα τοῦ περιοδικοῦ «NEMECIS», ἐξέδωσε καί μοίρασε δύο φυλλάδια μέσα στά ὁποῖα ὑπάρχει ὁ ὅρος «λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες» πού θά ἔπρεπε νά ἀντικατασταθεῖ μέ τόν ὄρο «ἀνύπαρκτες γλώσσες».

Τά φυλλάδια ταυτόχρονα διαστρεβλώνουν καί τίς ἐπικρατοῦσες γλώσσες στήν Εὐρώπη!

Μεταξύ τῶν ἄλλων:

- Στό πρῶτο φυλλάδιο καί στή λέξη Greece ἀναφέρονται ἕξι ὀμιλούμενες γλώσσες, τὰ «ἀρβανίτικα» πού... ὀμιλοῦνται σέ πάμπολλες κοινότητες τῆς χώρας, τὰ «ἀρουμάνικα», τὰ «βουλγάρικα», τὰ «σλαβομακεδονικά», τὰ «τουρκικά», ἐνῶ «ὑπάρχει καί μιὰ μᾶλλον μεγάλη κοινότητα Τσιγγάνων»...

- Ἡ Μεγάλη Βρετανία καί ἡ Ἰρλανδία, ὑπολογιζόμενες μαζί, ἐμφανίζονται... λιγότερες μειονοτικές γλώσσες ἀπό ὅσες χρεώνονται στήν Ἑλλάδα.

- Στό δεύτερο φυλλάδιο μαθαίνουμε πώς «τά ἀρβανίτικα ὀμιλοῦνται στήν Κεντρική καί Νότιο Ἑλλάδα».

- Ἀναφορικά μέ τὰ ὀμιλούμενα στήν Ἑλλάδα Makedonski τό «γραφεῖο» ἀναφέρει ὅτι «σημαντικός ἀριθμός Σλάβων προτιμοῦν νά μένουν στή χώρα καταγωγῆς τους, δηλαδή τήν Ἑλλάδα».

(ἐφημ. «Ἀπογευματινή», 29.12.2001)

Big Brother

Παραγωγή ἀνθρωποειδῶν

Ἡ «Παρακαταθήκη» δέν ταυτίζεται μέ τίς τοποθετήσεις τοῦ ψυχιάτρου κ. Κλεάνθη Γρίβα σέ ἄλλα ζητήματα, ὅμως παραθέτουμε ἐδῶ τίς θέσεις του ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου θέματος τίς ὁποῖες καί προσυπογράφουμε. Πρόκειται γιά ἀποσπάσματα ἀπό εὐρύτερο ἄρθρο του πού δημοσιεύθηκε στήν ἐφημ. «Ἐλευθεροτυπία» τῆς 7 Ἰανουαρίου 2002.

«Στήν ἐποχή μας, ἡ πάγια ἐξουσιαστική

ἐπιδίωξη γιά τήν ὁμογενοποίηση τῆς συνείδησης καί τή βαθμιαία ἀναγωγή τῶν ἀνθρώπων σέ ἀνθρωποειδῆ τείνει νά πραγματοποιεῖ μέ τίς ἀντικειμενικές δυνατότητες πού ἔχουν τά σημερινά χειραγωγικά ἐργαλεῖα τῆς ἐξουσίας (ἐντυπα καί τηλεοπτικά μέσα μαζικῆς ἀποδλάκωσης, τεχνικές προπαγάνδας, χειραγώγησης καί διαφήμισης).

Στό πλαίσιο αὐτῆς τῆς μεθόδευσης ἐντάσσονται, προβάλλονται καί ἐρμηνεύονται οἱ ἐκπομπές τύπου «Big Brother», πού ἀποσκοποῦν στή θεσμοποίηση τοῦ ἀπόλυτου Τίποτα σέ τηλεοπτικό ἐπίπεδο. Ἐνός Τίποτα πού εἶναι ἀνάλογο μέ τά ἀπόλυτα Τίποτα πού ἐπιδιώκεται καί τείνουν νά ἐπιβληθοῦν καί στά ἄλλα πεδία τῆς ἀτομικῆς καί συλλογικῆς

ζωῆς, μέ τρόπο ὥστε νά καταστεῖ ἀδύνατη ἡ ὑπαρξη ὁποιοῦ ἴχνους κριτικῆς σκέψης καί, συνεπῶς, νά διασφαλιστεῖ ἡ κατάργηση κάθε ποιοτικοῦ κριτηρίου στό ἐπίπεδο τῆς σκέψης, τῆς αἰσθητικῆς, τῆς κριτικῆς, τῆς ἐναντίωσης καί, τελικά, τῆς ἀποτρεπτικῆς ἢ ἀνατρεπτικῆς πράξης. Κι αὐτό, ἀκριβῶς, εἶναι πού σφραγίζει τήν ἐποχή τοῦ Τίποτα.

Τό «Big Brother» δέν εἶναι «παιχνίδι», ὅπως ἐπιδιώκεται νά πλασαριστεῖ. Εἶναι ἡ ἀπεικόνιση τῶν ὄντων πού ἐπιδιώκεται νά ὑποκαταστήσουν τοὺς ἀνθρώπους, σέ χρονικό διάστημα μικρότερο ἀπό δύο γενιές. Εἶναι τό Τίποτα πού ἐπιδιώκεται νά ἐκτοπίσει τήν Ἱστορία».

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ συλλόγου «ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατὰ τὸν νόμο: Ἡρακλῆς Λαμπρόπουλος

Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Ἀθανάσιος Καγιαῖς (Ἐκδόσεις «Μυγδονία»)

Δαβάκη 18, Καλοχώρι Θεσσαλονίκης. Τηλ.: (0310) 754.254

Συνδρομές προαιρετικές.

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τ.Θ. 18407 - 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συντακτῶν τους

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση,

ὑπό τὸν ὄρον ὅτι θά ἀναφέρεται ρητῶς ἡ πηγή προελεύσεως.